Nº. 8915. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. Aº. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.
De Zondags-Editie....... „ 1.50. Afzonderlijke Couranten...... „ 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Dingsdag 17 Julij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.......... f 1.75.
Iedere regel meer.. „ 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

INHOUD
VAN DE JONGSTE ZONDAGS-EDITIE.

ENGELAND. Zitting van het Parlement. Aankomst van een gedeelte der kanaalvloot te Plymouth. Klagt van den Heer E. Delaporte, directeur der Orpheonisten. Berigten van New-York.

DUITSCHLAND. Berigt van de *Ost Deutsche Post.* Aankomst van Koningin Victoria. Verwachte bevalling van Prinses Friedrich Wilhelm. Zending van een Pruisisch oorlogschip naar Napels. Frankfort. Onderhandelingen tusschen de Rijn-Oeverstaten. Stemming der Savooische bevolking.

FRANKRIJK. Berigt van den *Moniteur.* Geruchten. Zitting van het wetgevend ligchaam. Redevoering van Jules Favre. Artikel van het *Journ. des Débats.* Bezoek van den Prins van Pruisen aan het kamp van Chalons. Artikel van den *Constitutionnel.* Aankomst van den Heer de Grammont te Rome. Aankomst van den generaal Prim te Parijs. Entree-geld op de beurs. Leening van Garibaldi te Londen. Toestand van Europa, volgens de *Gazette des Hopitaux.* Artikel van *le Monde.*

BELGIE. Feesten te Gend. Besluit van den gemeenteraad van Brussel.

BINNENLAND. Verblijf des Konings te Wiesbaden. Wetsontwerp betreffende de spoorwegen. Koninklijke besluiten en benoemingen. Kennisgevingen in de *Staats-Courant.* Opbrengst der middelen over de zes eerste maanden van 1860. Zitting van den gemeenteraad van Amsterdam op Woensdag aanstaande. Verslag van de directie der Nederl. Rijnspoorweg-maatschappij. Zonsverduistering op Woensdag a. s. Berigt uit Willemsoord. Oprigting eener katoenspinnerij te Oldenzaal. Vlugheid der *Indépendance.* 's Gravenhaagsche berigten. Zalmvangst aan het Kralingsche Veer. Zitting van den Amersfoortschen gemeenteraad. Harddraverij te Ootmarsum. Zitting van den gemeenteraad te Bergen-op-Zoom.

NEDERL. KOLONIEN (per Overlandmail via Triëst) vervolg.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteor. Observ. te Utrecht.

Laatste Berigten. Telegrafische Berigten. Handelsberigten. Fondsen en Beurstijdingen. Scheepstijdingen. Rivierberigten.

FRANSCHE BRIEVEN (Parijs 13 Julij).

SCHAAKSPEL.

CONVERSIE DER STEDELIJKE SCHULD.

Reeds herhaaldelijk is eene conversie van de 5 pCts. gevestigde stedelijke schuld ter sprake gebragt. Voortdurend heeft deze zaak in de laatste jaren de aandacht bezig gehouden en het kan hem, die de wenschelijkheid van zoodanigen maatregel inziet, geene verwondering baren, als deze aangelegenheid telkens, wanneer de omstandigheden maar eenigzins gunstig zijn, op den voorgrond wordt geplaatst. Dit is ook nu weder het geval. De Heer C. W. A. van Rinsum heeft op 10 Mei jl. bij den Raad dezer stad een plan tot vrijwillige conversie der genoemde schuld ingediend. De Heer J. Dinger volgde dit voorbeeld en nadat beide plannen, het eerste bij M. Westerman en Zoon en het tweede bij W. Willems alhier, het licht hadden gezien, schonk een ongenoemde, die zich den titel van Oeconomus geeft, het aanzijn aan een derde plan, dat bij Weytingh en Brave is uitgegeven.

Alvorens tot eene nadere beschouwing van de drie genoemde plannen over te gaan, wenschen wij een paar historische feiten in de herinnering terug te roepen. In het jaar 1828 kwam eene conversie van de stedelijke schuld tot stand, waarbij onderscheidene schulden, die verschillende rente droegen in eene enkele schuld van dezelfde rente werden veranderd. Volgens den Heer J. Dinger werd [illegible] gemiddeld 3½ pCt. rente dragende, f 100 nieuwe schuld a 5 pCt. afgegeven. Men maakte hierbij echter het zonderlinge beding, dat de nieuwe schuld onaflosbaar zou zijn.

Dit beding werd door velen als een hinderpaal beschouwd tegen eene voordeelige conversie. Toen echter deze zaak in 1852 ernstig ter sprake kwam, besloot de gemeenteraad in zijne zitting van 21 Julij van dat jaar, naar ons inzien zeer teregt, dat die bepaling in strijd was met de wet en dus als niet verbindend moest worden aangemerkt. Nadat dit bezwaar aldus was opgeheven, stelde de raad in zijne zitting van 20 Jan. 1853 een plan van conversie vast, volgens hetwelk f 87½ 5 pCt. tegen f 100 3½ pCt. zouden worden ingewisseld, terwijl jaarlijks f 60,000 voor aflossing a pari zou worden besteed. Door dezen maatregel zou het bedrag der stedelijke schuld met f 2,000,000 worden vermeerderd, doch het bedrag der te betalen rente met f 140,000 worden verminderd. Men heeft echter dit plan vooral wegens de politieke verwikkelingen, die ontstonden, niet ten uitvoer kunnen leggen.

Na deze korte historische herinnering keeren wij tot de thans ontworpen plannen terug. De Heer van Rinsum wil zoowel de 4 pCt. schuld, bedragende f 2,171,000 als de 5 pCt. groot f 14,000,000 in de conversie begrijpen. Hij wil daarvoor twee leeningen aangaan; de eerste groot 14 millioen a 3 pCt. tegen den cours van 75 pCt., af te lossen in 70 jaar a 100 pCt.; de tweede eene loterij-leening groot 10 millioen gulden, verdeeld in 250,000 aandeelen af te lossen in 96 jaren, tegen eene som zoodanig berekend, dat de houders gemiddeld 3 pCt. rente op rente genieten. De Heer van Rinsum nu wil elke 5 pCt. obligatie van f 1000 converteren in eene 3 pCt. obligatie van f 1000 en 10 aandeelen van f 40 in de loterij-leening. De 4 pCts. schuld wordt geconverteerd in 54,275 aand, van f 40 in de loterij-leening. De overblijvende 55,725 aandeelen in de loterij-leening blijven ter beschikking van de stad, waardoor deze, wanneer die aandeelen, zooals de Heer van Rinsum onderstelt, gemiddeld vijftig gulden opbrengen eene som van f 2,786,250 zou bekomen. Door de vermindering der rente krijgt zij bovendien jaarlijks eene som van f 100,000 beschikbaar, die zij na 8 jaren ter voldoening der kanaalleening, doch voor dien tijd tot andere einden kan aanwenden.

Dit plan schijnt in den eersten oogopslag aanbevelenswaardig, doch bij nadere overweging kwam het ons niet onberispelijk voor. Eene eerste bedenking zou kunnen zijn, of het wel wenschelijk is, dat eene stedelijke administratie zich aan het hoofd plaatst eener loterij, die, hoe ook vermomd, met het hazardspel gelijk staat, en daarmede haar voordeel doet. Wij willen echter voornamelijk het oog vestigen op de financiele resultaten, die het plan kan hebben. De prijzen, die op de aandeelen in de loterij-leening zullen vallen, zijn, gelijk wij boven zeiden, zoo berekend, dat de houders gemiddeld 3 pCt. rente op rente van hun kapitaal bekomen. De loterij-leening is dus eene vermomde 3 pCts. leening met dit voor den houder nadeelige verschil, dat hij van de rente, die hij anders jaarlijks zou ontvangen, nu ook tot aan de aflossing toe slechts 3 pCt. rente trekt. De loten zijn dus inderdaad, wanneer zij niet door beurs en ander spel worden opgedreven, minder waard dan een 3 pCts. fonds.

Eene 5 pCts. obligatie van f 1000 zou nu, volgens den Heer v. Rinsum, worden geconverteerd in een fonds van f 1400, van hoogstens 3 pCt., gelijkstaande met een fonds van f 1000, dat 4$\frac{1}{5}$ pCt. rente draagt en met 40 pCt. premie wordt afgelost. Die aflossing is verdeeld over 96 jaren.

Dit fonds schijnt inderdaad niet verwerpelijk te zijn. Tegenover de premie van f 400 bij aflossing voor den houder der 5 pCts. schuld staat een verlies van 4/5 pCt. rente. Dit verlies van 4/5 pCt. is voor de stad inderdaad het eenige voordeel van de conversie der 5 pCts. schuld. Zij geeft derhalve eene jaarlijksche besparing van f 112,000. Of deze besparing nu echter eene vergrooting van kapitaal van f 14,000,000 tot f 19,600,000 regtvaardigt, meenen wij te mogen betwijfelen.

Nog ernstiger zijn onze bezwaren tegen het converteren der 4 pCts. schuld. In de eerste plaats achten wij haar onnoodig, daar deze schuld voor het oogenblik althans niet zoo bezwarend is. Maar wij twijfelen bovendien ten sterkste aan de uitvoerbaarheid. Zal de houder van eene 4 pCts. obligatie van f 1000 zich te vreden stellen met een gelijk bedrag in loterij-aandeelen, die nog geen drie pCt. rente geven? Wij verwachten, dat de meesten eene aflossing a pari zouden verkiezen. Men zoude dan de loten elders moeten plaatsen. Als men deze als fondsen beschouwt van minder dan 3 pCt. rente dan zou elk lot van f 40 zeker geene hoogere waarde dan ongeveer f 29 bezitten, d. i. voor 110,000 loten eene som van f 3,190,000, waarvan f 2,171,000 wordt gebruikt voor conversie der 4 pCts., zoodat voor de stad ongeveer een millioen beschikbaar zou blijven. Dit millioen wordt echter verkregen wederom door vergrooting van het kapitaal van f 2,171,000 tot f 4,400,000; ons komt dit niet zeer voordeelig voor.

De Heer van Rinsum meent echter, dat zijne loten eene waarde zullen hebben van f 50 en dus van 125 pCt. Ofschoon wij het mogelijk achten, dat voor de aandeelen, juist omdat het eene loterij is, een prijs zal kunnen worden bedongen, die hooger is dan de reële waarde, niettemin verwachten wij daarvan niet zoo groote wonderen als genoemde heer. Deze verklaart evenwel, dat hij voor zijne loterij reeds toezeggingen van belangrijke medewerking uit het buitenland heeft bekomen. Is dit zoo, dan zien wij niet in, waarom wij dit middel niet op ruimer schaal zouden toepassen. Men convertere dan de geheele schuld in 3 pCts. loten en plaatse die tegen 125 pCt. Men verkrijgt dan aanzienlijke vermindering van kapitaal en aanmerkelijke besparing van rente. Voor eenigen tijd werd het als een blijk van groote belangstelling van Amstels ingezetenen beschouwd, toen eene leening van 3 millioen tegen 3 pCt. was volgeteekend. Men wist toen zeker niet, dat er een middel bestond, om aan een 3 pCts. fonds eene waarde van 125 pCt. te geven.

Wij beschouwen het ten laatste als een bezwaar, aan het plan van den Heer van Rinsum verbonden, dat de stedelijke schuld niettegenstaande jaarlijks aanzienlijke sommen tot amortisatie worden besteed en de stad van die Amortisatie niet vroeger dan na 70 jaar eenig aanmerkelijk voordeel begint te trekken, toch eerst na 96 jaar zal zijn gedelgd. Dit is alleen het gevolg van de duur gekochte directe voordeelen en van de omstandigheid, dat de rente der loterij-leening ten laste van het nageslacht wordt gebragt.

De Heer Dinger slaat een anderen weg in. Hij wenscht de houders der 5 pCts. schuld in den toestand terug te voeren, waarin zij zich voor 1828 bevonden. Zij hebben toen gemiddeld voor f 143 à 3½ pCt., f 100 à 5 pCt. bekomen. Hij wil thans voor f 100 à 5 pCt. aanbieden, een fonds van f 130 à 3 pCt., dat met 10 pCt. premie en dus voor f 143 zal worden afgelost. De geheele schuld van 14 millioen zal dus met f 20,130,000 aflosbaar zijn, doch het rente-dragende kapitaal zal f 18,200,000, of met f 100,000 voor kosten van conversie vermeerderd, f 18,300,000 beloopen. Aldus wordt eene jaarlijksche besparing aan rente van f 151,000 verkregen, die gedurende de acht eerste jaren met rente op rente tot amortisatie wordt besteed, waardoor de stad jaarlijks f 100,000 beschikbaar krijgt voor de 3 pCts. Kanaal-leening en nog f 87,240 overhoudt voor amortisatie. Deze som wordt wederom met rente op rente gedurende twintig jaar daartoe aangewend, waardoor men nogmaals eene besparing van rente bekomt van f 72,190, welke dan ten bate der stedelijke kas wordt aangewend.

Ook dit plan heeft, naar wij gelooven, weinig kans van slagen. Vooreerst zien wij ook hier weder eene groote vermeerdering van het bedrag der schuld, die de eindelijke aflossing aanmerkelijk vertraagt. Ook hier staat, naar wij meenen, die vermeerdering van f 6,130,000 niet in eene goede verhouding tot eene jaarlijksche besparing van f 151,000. Maar zullen bovendien de houders der 5 pCts. obligatien begeerig zijn, om te converteren? Wij betwijfelen het. De Heer Dinger geeft hun in plaats van een fonds, dat thans nog eene beurswaarde heeft van f 106 en 5 pCt. rente geeft, een fonds van f 143, dat f 3.90 rente draagt en dus gelijk is aan een fonds dat 3$\frac{9}{10}$ pCt rente geeft en met 43 pCt. premie wordt afgelost. Die aflossing duurt bij den Hr. Dinger, zoo wij ons niet vergissen, ongeveer 200 jaar, en men kan dus niet onderstellen, dat die premie van f 43 een merkbaren invloed op den koers zal hebben. De reële waarde althans dezer premie, zou thans bedragen ongeveer f 0.86, want f 0.86 à 4 pCt. geeft rente op rente na 100 jaar (den gemiddelden duur der aflossing) nagenoeg f 43. De houder van 5 pCts. obligatien zou deze dus à pari tegen obligatien, die 3$\frac{9}{10}$ pCt. rente dragen, moeten inwisselen. Wij laten het aan onze lezers over, om te beslissen, of hij daartoe gereedelijk zal overgaan.

Het plan van Oeconomus bestaat in het uitgeven van 140,000 aandeelen, groot f 100, aflosbaar in 73 jaar. Deze aandeelen dragen 3 pCt. rente. Tweemaal 's jaars vindt eene uitloting en aflossing plaats. Gedurende de eerste vijf jaren worden de 50 eerst uitkomende aandeelen met gezamenlijke premien van f 60,000 en na dien tijd met f 50,000 voor premie afgelost. [illegible]

Ook hier treffen wij weder eene groote vermeerdering van kapitaal aan tegenover eene rentebesparing van f 70,000, benevens de sommen, die jaarlijks tot amortisatie moeten worden bestemd en in het eerste jaar f 209,880 bedragen.

Maar zullen nu de houders der 5 pCt. schuld worden bewogen, om hunne schuldbrieven a pari tegen die van oeconomus te verwisselen? Ook hier moeten wij het betwijfelen. Elk aandeel wordt gemiddeld met eene premie van f 85,5 en naar onze globale berekening in ongeveer 50 jaren afgelost. De premie van aflossing heeft derhalve op het oogenblik der uitgifte slechts eene waarde van ongeveer f 12, want f 12 a 4 pCt. rente op rente geeft na 50 jaren f 85,5. Oeconomus verwisselt dus inderdaad de 5 pCts. schuldbrieven a pari tegen een 3 pCts. fonds benevens f 12 in geld. Wij zien daarin oeconomie voor de stad, niet voor de fondsenhouders, die deze 3 pCts. obligatien a pari zouden aannemen.

Bij de beoordeeling van de bovenstaande plannen hebben wij ons geen oogenblik de moeijelijkheden ontveinsd aan het ontwerpen van een goed plan verbonden. Men vordert veel van eene conversie. Bevrediging van de houders der 5 pCt. schuldbrieven en voordeel voor de stad, die tevens in de gelegenheid moet worden gesteld, om aan hare verpligtingen betreffende de kanaalleening te voldoen, en om binnen een niet te groot tijdverloop hare schuld te amortiseren. Bovendien wenscht men geene aanzienlijke vermeerdering van het bedrag der schuld. Intusschen mag men de eischen ook niet te hoog stellen. De tegenwoordige toestand is onhoudbaar. Er moet iets worden gedaan, al worden dan ook niet aller wenschen bevredigd. Wij zijn van deze noodzakelijkheid zoo zeer overtuigd, dat wij het zelven hebben gewaagd, om eene schets van een conversieplan te ontwerpen, dat wij aan onze lezers ten beste geven.

Wij wenschten de 5 pCt. schuldbrieven te converteeren in 3 pCt. aflosbaar a pari, hetzij in 69, hetzij in 77 jaar. De Heer van Rinsum meent, dat zijne 3 pCt. obligatien, die in 70 jaar aflosbaar zijn, een beursprijs zouden erlangen van 80 pCt. De Heer Dinger gelooft, dat zijne 3 pCt. obligatien, die met 10 pCt. premie in bijna 200 jaar aflosbaar zijn (waarom de premie dan ook bijna niet in aanmerking kan komen) eene waarde van 85 pCt. zullen hebben. Het 3½ pCt. Amortisatie Syndicaat, dat ook eerst na ongeveer 60 jaar zal zijn afgelost, staat thans op 93½ a 94 genoteerd en dat geeft dus bij uitloting slechts 6 pCt. avans. Wij meenen daarom te mogen aannemen, dat de door ons voorgestelde obligatien tegen 81 a 82 pCt. zullen kunnen worden uitgegeven. Ter verwisseling der 5 pCts. obligatien echter zouden wij ze tegen 77 pCt. willen afstaan. Dit voordeel, aan de houders der 5 pCts. verleend, zou nog overtreffen eene aflossing hunner obligatien tegen beursprijs. Ofschoon wij nog steeds van gevoelen zijn, dat het vroeger gemelde beding van onaflosbaarheid niet verbindend is, achten wij dergelijke tegemoetkoming wenschelijk, zoowel om de billijkheid, als om de houders der 5 pCts. tot de conversie aan te sporen.

Wanneer wij aannemen, dat al deze houders daartoe medewerken en dus alle nieuwe obligatien tegen 77 pCt. worden uitgegeven, dan zou het kapitaal van 14 tot ruim 18 millioen stijgen. De rentebesparing zou f 155,000 bedragen. Wanneer deze bespaarde rente gedurende 8 jaren tot amortisatie werd besteed, dan zou na dien tijd jaarlijks ruim f 196,000 beschikbaar blijven, waarvan f 100,000 zou kunnen worden aangewend ter voldoening aan de verpligtingen ten aanzien der kanaalleening en de overige f 96,000 nogmaals gedurende 10 jaren rente op rente tot amortisatie. Door deze amortisatie zouden de jaarlijks beschikbare f 96,000 na dat tijdverloop tot f 129,000 zijn aangegroeid. Deze beschikbare som zou dan, of geheel met rente op rente tot amortisatie kunnen worden besteed, waardoor de stedelijke schuld in ongeveer 69 jaren na het tijdstip der conversie zou zijn gedelgd, of eene som van f 29,000 zou jaarlijks ten bate der stads kas kunnen worden aangewend en het overige tot amortisatie besteed. Dit zou de geheele aflossing tot op 77 jaren na de conversie vertragen.

Wij geven dit voor beter. Aangenaam zal het ons zijn, wanneer aanneemlijker plannen op het tapijt worden gebragt. Maar vooral hopen wij, dat de Raad thans aan den bestaanden toestand een einde make.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Zaturdag 14 Julij (des Avonds).

In het Huis der Gemeenten verlangde gisteren de Heer Kinglake te vernemen, of de acht mogendheden, benevens Zwitserland en Sardinie, hare toestemming hebben gegeven tot het houden eener conferentie over de Savooische aangelegenheden en of men het omtrent den grondslag dier conferentie eens is geworden.

Sir Robert Peel klaagde er over, dat Frankrijk weigert Zwitserland op de conferentie toe te laten.

De Heer Osborne vroeg of het waar is, gelijk de Heer Kinglake in de vorige zitting had beweerd, dat Keizer Napoleon te Villafranca aan Keizer Frans Jozef had beloofd hem Lombardije op zekere voorwaarden te zullen teruggeven.

Lord John Russell zeide, dat Engeland de conferentie had aangenomen; Pruisen en Oostenrijk aarzelden nog; spreker droeg overigens op officiele wijze geen kennis van het antwoord der overige mogendheden; de door Frankrijk voorgestelde grondslag voor de conferentie bestaat daarin, om art. 92 van het Weener tractaat in overeenstemming te brengen met art. 2 van het tractaat van Turyn; Spr. noemde dit een uitmuntende grondslag, omdat de overige mogendheden alsdan ruimschoots gelegenheid zullen hebben, hare meening te uiten. Wat de in de vorige zitting door den Heer Kinglake gedane mededeeling betreft, dat Keizer Napoleon aan Keizer Frans Josef te Villafranca zekere voorstellen zoude hebben gedaan, zoo moest spreker zeggen, dat al hetgeen daar tusschen die twee Vorsten is besproken, tusschen hen alleen heeft plaats gevonden, daar niemand anders, die bijeenkomst heeft bijgewoond. Hr. Ms. regering was wel in het bezit gekomen van verschillende min of meer officiele lezingen van hetgeen te Villafranca was voorgevallen, doch zij droeg geen kennis van een voorstel, gelijk door den Heer Kinglake was medegedeeld. Spreker had wel ter loops van zoo iets hooren spreken, doch wist niet dat daarvoor eenige grond bestond.

Lord Cochrane stelde voor, dat het huis zoude verklaren dat, ten einde een der groote hinderpalen uit den weg te ruimen, welke Engeland beletten in vrede met China te leven, de Engelsche plenipotentiaris gemagtigd zal worden om niet aan te dringen op de naleving van het artikel van het tractaat van Tientsin, waarbij de Keizer van China er in toestemt, dat een vertegenwoordiger van Engeland voortdurend verblijf houdt te Peking of die stad van tijd tot tijd bezoekt.

Lord John Russell zag geene beweegredenen, om de aan lord Elgin gegeven instructien te wijzigen. De tegenstand der Chinezen is niet gerigt tegen het verblijf van een Engelsch gezant te Peking; hunne vijandigheid is uitgelokt door de wijze, waarop die staatsman getracht heeft de plaats zijner bestemming te bereiken. Men moet overigens niet uit het oog verliezen, dat Rusland te Peking een minister-resident bezit, die met onderscheiding behandeld wordt, en er bestaat geene reden, dat eene dergelijke concessie niet zoude worden uitgestrekt op den vertegenwoordiger van Groot-Brittannie.

Het voorstel van lord Cochrane werd daarop verworpen.

— Volgens het *Court Journal* zal de Koningin het Parlement niet in persoon prorogeren, maar reeds voor het sluiten der zitting naar Balmoral vertrekken.

— Van wege het departement van financien is bekend gemaakt, dat eene som van 396,844 £ 18 sh. 3 p. van 6 Julij tot 30 Sept. e. k. zal worden aangewend tot den inkoop van staatsschuld.

— Men verneemt het overlijden van den luit.-generaal sir G. J. Harding en van den gen.-majoor C. G. Mundy, vice-gouverneur van Jersey.

— Gisteren is te Woolwich het grootste koperen kanon gegoten, dat nog immer door dat arsenaal is afgeleverd; het is een 80-ponder en ruim 11 ton metaal werd voor de gieting vereischt.

— Met de vervaardiging der Armstrongs-kanonnen wordt ijverig voortgegaan. Wekelijks worden tien 40 ponders aan het departement van oorlog afgeleverd. De eerste proefneming met den 100 ponder heeft gisteren plaats gehad en tegen het einde dezes jaars zal over ruim 400 stuks van die soort kunnen worden beschikt.

— Het getal werklieden op de landswerven, dat gedurende den winter omstreeks 20,000 man bedroeg, is thans tot ruim 17,000 verminderd. [illegible] ingetrokken; ten gevolge van dit besluit zal de uitgifte van [illegible] £ 3 pCts. obligatien, die hiervoor noodig werd geoordeeld, niet plaats hebben.

— Alvorens naar hun vaderland terug te keeren hebben de Japansche gezanten te New-York eene commissie der New-Yorksche Kamer van Koophandel bij zich toegelaten en haar, op desbetreffende vragen, geantwoord: 1°. Dat de goud-, zilver en kopermijnen in Japan het monopolie der regering zijn; 2°. Dat zelden meer koper wordt gewonnen dan voor het verbruik daar te lande vereischt wordt, en slechts zelden kleine hoeveelheden worden uitgevoerd; 3°. Dat de steenkolenmijnen deels in handen van rijke particulieren, deels in die der regering zijn; 4°. Dat er slechts weinige faciliteit voor het bewerken der kolengroeven bestaat; 5°. Dat de thee-districten in Japan zeer uitgestrekt zijn en de productie aanmerkelijk kan worden uitgebreid zoodra van buitenslands daartoe behoefte bleek te bestaan; 6°. Dat men in Japan de voorkeur geeft aan de groene thee, en het twijfelachtig is of de in Japan geproduceerde thee voor de Amerikaansche markt geschikt zoude wezen. Toen de vice-president der Kamer van Koophandel zeide, dat hij monsters van Japansche thee had ontvangen, waarvan de kwaliteit zeer voldeed, gaven de gezanten hunne verbazing en tevredenheid daarover te kennen; 7°. Dat rijst in overvloed wordt gewonnen en het hoofdartikel der voeding uitmaakt; de uitvoer was verboden, omdat men anders vreesde voor duurte ten nadeele der mindere klassen; 8°. Dat er lood in groote hoeveelheid werd gevonden, maar niet gebruikt werd om even als in China daarmede de theekisten van binnen te bekleeden; 9°. Dat de productie van ruwe zijde voor het verbruik zeer belangrijk was en verder konde worden uitgebreid in geval de buitenlandsche handel zulks wenschelijk maakte; 10°. Dat omtrent de waarde van bouwland en arbeidsloon in Japan niets met zekerheid konde worden gezegd, doch dat de prijzen van beide iets hooger waren dan in China.

— Op den 24sten Junij is de ketel der stoomboot Ben W. Lewis nabij Cairo op de Mississippi gesprongen, ten gevolge waarvan een 40tal van de 100 reizigers het leven heeft verloren.

— De *North China Herald* deelt berigten mede uit Japan, waarin gemeld wordt, dat de regent van het rijk, die gelijk men zich zal herinneren door eene bende aanhangers van Prins van Mito op 24 Maart ll. werd aangevallen, wel degelijk bij die gelegenheid is vermoord. De Japansche autoriteiten hebben getracht zijn dood geheim te houden en zeiden dat hij slechts gevaarlijk gewond was. Sedert dezen moordaanslag zijn 10,000 aanhangers van den regent, uit zijne uitgestrekte domeinen te Jeddo aangekomen; zij zijn allen goed gewapend en ten strijde uitgerust. Hier verdient opgemerkt te worden, dat in Japan alleen wapenrustingen gedragen worden als er plan op een oorlog bestaat. Zulk eene wapenrusting is van staal en bestaat uit helm, vizier, borst-, arm- en rugplaten en is zeer zwaar. Te Jeddo werden elken avond de woningen der vreemde gezanten naauwkeurig onderzocht, of er ook vreemdelingen of ligt brandbare stoffen in verborgen zijn met het doel de gebouwen in brand te steken. Men vermoedt, dat de agenten van den prins van Mito ook den Japanschen bediende van den Britschen gezant in der tijd vermoord hebben. Die gezant zelf, de Heer Alcock, wordt door de Japannezen gevreesd, maar niet bemind. De gouverneur van Yokuhama heeft aan de vreemdelingen eene lijst gevraagd van al de vuurwapenen, die zij kunnen missen, met het doel die voor de gouvernementsdienst aan te koopen. Gedurende de laatste maanden zijn de troepen herhaaldelijk in het gebruik van vuurwapenen geoefend.

Duitsche Post.

WEENEN, 13 Julij. De verwachtingen door het groote publiek gekoesterd op de invoering der constitutionele instellingen zijn sedert kort veel lager gestemd dan vroeger, vooral sedert de regering heeft verklaard dat het beginsel van eene verdeeling der magt tusschen de kroon en eene wetgevende vergadering niet kan worden aangenomen. Naar men er bijvoegt is van regeringswege bekend gemaakt, dat de ondervinding in Hongarije opgedaan de regering heeft geleerd, dat een dergelijke maatregel zeer nadeelig zou werken op de ware belangen des lands.

— De directie voor den bouw der nieuwe opera heeft deswege eene prijsvraag uitgeschreven. Zoowel binnen- als buitenlandsche architecten worden ter mededinging toegelaten. De plannen moeten worden ingezonden voor 10 Jan. 1861. Reeds nu is bepaald, dat minstens drie der beste plannen zullen worden bekroond, terwijl een grooter getal daarin zal worden begrepen, indien meer dan het aanvankelijk aangenomen getal aan de gestelde eischen voldoen. Elk der bekroonden ontvangt een prijs van 1000 thalers.

— Het jongste nommer der Berlijnsche *National Zeitung* is aan de grenzen in beslag genomen, ten gevolge van het daarin opgenomen artikel, dat ten titel voert: „De wenschen der bevolking van Oostenrijk met betrekking tot het verleenen eener grondwet."

— Uit Pesth wordt medegedeeld, dat de senaat der universiteit aldaar, op voorstel van den rector het besluit heeft genomen om aan den minister van onderwijs de vergunning te vragen om met den aanvang van het eerstvolgende studiejaar, derhalve met Oct. e. k., de Hongaarsche taal bij de academische voorlezingen te gebruiken.

BERLIJN, 15 Julij (des Ochtends). De *Elberf. Zeitung* meldt, dat de Prins-Regent tegen het begin van Augustus naar Ostende vertrekt. Op den 1sten dier maand moet het hotel voor den Prins gehuurd in gereedheid zijn. Voor acht dagen komt de Prins herwaarts, ten einde tegenwoordig te zijn bij de heugelijke gebeurtenis, welke in het gezin van Prins Friedrich Wilhelm wordt te gemoet gezien.

— Heden is alhier aangekomen Lord Bloomfield, gezant van Engeland bij ons hof.

— Dezer dagen had te Rolandseck eene bijeenkomst plaatst van talrijke afgevaardigden uit Bonn, Koblenz, Keulen en andere steden in de Rijngewesten, met het doel, eene vereeniging op te rigten ter bevordering van de vrijheid van geweten. Dit doel zal men trachten te bereiken door het houden van voorlezingen, het uitgeven van geschriften, enz. In de bijeenkomst te Rolandseck werden de ontworpen statuten voorloopig goedgekeurd. Van deze vereeniging zullen in de naburige Duitsche staten, zoo mogelijk, afdeelingen worden tot stand gebragt, om in gelijken geest werkzaam te zijn.

— Uit Stokholm wordt berigt, dat de Koningin van Zweden bij gelegenheid van eene der groote wapenschouwingen die heeft bijgewoond in de uniform van generaal der cavallerie; als adjudant werd zij vergezeld door freule Horn, mede in huzaren-uniform gekleed.

FRANKFORT, 14 Julij. De Engelsche gezant bij de bondsvergadering heeft deze stad verlaten; gedurende de afwezigheid van sir Alexander Malet is de leiding der zaken opgedragen aan den secretaris van legatie den Heer Hamilton.

— Men meldt uit Wurzburg, dat de ministers van oorlog der verschillende Duitsche staten, op 1°. Augustus te dier stede eene conferentie zullen houden. Deze bijeenkomst is het gevolg van het vorsten-congres te Baden-Baden.

— De Kroonprins en Kroonprinses van Wurtemberg begeven zich in het begin der volgende maand naar het eiland Wight, waar zij eenige weken tot het gebruik der zeebaden zullen vertoeven. De Koning van Wurtemberg zal den aanstaanden winter te Nizza doorbrengen.

— Uit Leipzig wordt berigt, dat sedert eenige dagen herhaalde schermutselingen tusschen studenten en policie-agenten hebben plaats gehad, ten gevolge waarvan het gansche studentencorps de stad heeft verlaten, met het voornemen om niet terug te komen, indien niet de gevorderde voldoening wordt gegeven.

— Uit Kassel wordt gemeld, dat de politie huiszoeking heeft gedaan bij de verschillende boekhandelaren, ten einde de aanwezige exemplaren van een werk, getiteld: *Democratische Studien* in beslag te nemen. De oorzaak van dezen maatregel moet gezocht worden in de hevige aanvallen, in bedoeld geschrift voorkomende tegen den tegenwoordigen Keurvorst en diens beide voorgangers.

— De graaf de Chambord en zijne zuster de hertogin van Parma zijn op de villa Wartensee bij Lindau aan het meer van Konstantz aangekomen.

— Naar men verneemt, hebben verscheidene jonge lieden van goeden huize uit Zuid-Duitschland zich naar Sicilie begeven, om onder Garibaldi te dienen.

Fransche Post.

PARIJS, Zaturdag 14 Julij.

De depêches, heden ochtend bij de regering ontvangen omtrent de gebeurtenissen in Syrie, moeten vrij wel overeenkomen met hetgeen door den *Courrier du Dimanche* daaromtrent wordt berigt, namelijk, dat de Maronieten sedert de aankomst van de eerste afdeeling der Turksche troepen ongemoeid zijn gelaten. Wat echter misschien de waarde dier regerings-depêches zou kunnen verminderen is, dat zij niet regtstreeks uit Syrie, maar van Constantinopel zijn gezonden, waar sedert eenige dagen eene groote spanning moet heerschen.

— Men verzekert nog altijd, dat de Heer Billault door den Heer Pietri zal worden vervangen, terwijl men tevens staande houdt, dat de Heer Baroche zijn ontslag zal aanvragen. Zonder echter iets ter bevestiging daarvan te zeggen, weet men bepaald dat deze staatslieden even als de Heer de Morny ten gevolge der discussie over de begrooting dezer dagen herhaalde malen bij den Keizer zijn toegelaten.

— De regering heeft eene circulaire aan de rijks-ambtenaren te Atrecht gezonden, nopens het feest dat aldaar heden zal aanvangen. De geestelijkheid aldaar had namelijk besloten een feest te geven dat drie dagen zou duren, ter viering van de heiligverklaring van den aldaar geboren bedelaar Jozef Labre. Een deel der burgerij had dientengevolge een adres aan den minis- om ... ned garnizoen, noch de militaire muzijk daaraan zullen deelnemen, terwijl het opbreken der straat tot plaatsing van eerebogen gestreng is verboden.

— Te Branne (Gironde) wordt eene petitie aan het Wetgevend Ligchaam onderteekend, waarin de regering beschuldigd wordt zekere kunstgrepen te hebben gebruikt, om haren candidaat bij de jongste verkiezingen te doen zegevieren; zoo geschiedde b. v. de aankondiging der stemming 6 in plaats van 20 dagen vooraf, zoo als de wet dat eischt.

— Te Parijs worden twee vereenigingen opgerigt tot ontginning van goudmijnen in Californie. De kolonel Fremon, die aanzienlijke gronden aldaar bezit, zal zich aan het hoofd dier onderneming plaatsen.

— De Keizer en de Keizerin zullen tusschen 23 en 25 Junij te Lyon aankomen. Te dier gelegenheid zal eene tentoonstelling plaats hebben van zijden stoffen.

— De groote manoeuvres hebben den 11den in het kamp van Chalons, onder bevel van den maarschalk Mac-Mahon plaats gehad.

— Naar men wil heeft de regering besloten, voorloopig geene schepen meer naar Syrie te zenden, maar eerst af te wachten welk resultaat de maatregelen der Turksche regering thans zullen opleveren.

— Naar men zegt zal het Crédit Mobilier zich met de nieuwe leening der stad Parijs belasten.

— Men spreekt van een brief, dien de eigenaars van de *Morning Chronicle* aan den Heer Picard gerigt heeft, waarin zij klagen, dat de regering geene vergunning verleend heeft tot oprigting van eene telegraafagentuur alhier.

— Het *Journal des Débats* spreekt over het artikel van den *Constitutionnel* en zijne beschuldiging, dat de oude partijen alleen het wantrouwen gaande houden. Deze moeten dan wel eene geduchte behendigheid hebben, zegt de *Débats* zeer ironisch. Want wij mogen er nu niet meer aan twijfelen, dat zij het zijn, die den Heer Jourdan, in een oogenblik van verstrooijing, een door hem geteekend artikel in den *Siècle* hebben doen plaatsen *over de natuurlijke grenzen.* In weêrwil der waakzaamheid van den prefect van het departement van het Noorden hebben deze ook in den *Propagateur du Nord en du Pas de Calais* een artikel doen drukken, dat een waardig tegenhanger is van het stuk in den *Siècle*, en een meesterstuk van sluwheid hebben die oude partijen voorts aan den dag gelegd, door den Heert Edmond About te bewegen zijne *nieuwe kaart van Europa* uit te geven.

— Te Chancy, een dorp in het kanton Genève, zijn voor eenige dagen drie Fransche gensdarmen gekomen, om onderzoek te doen naar eene bewaarplaats van heimelijk uitgevoerd zout. Daar zij hierbij eenige huiszoekingen in het werk stelden, heeft de burgemeester van Chancy het noodig geacht, deze schending van grondgebied ter kennis te brengen van den staatsraad van het kanton, welk laatste ligchaam het feit weder ter kennis bragt van de Bondsvergadering. Ten gevolge hiervan heeft de Zwitsersche gezant te Parijs in last ontvangen, om tegen deze schending van grondgebied klagten in te dienen.

— De Heer de Grammont is eergisteren te Rome aangekomen. Hij zal heden door den Paus in een bijzonder gehoor worden ontvangen en heeft na zijne aankomst eene depêche aan den Heer Thouvenel gezonden, waarin hij meldt, dat de Paus voornemens is om door middel van een motu proprio belangrijke hervormingen toe te staan.

— De gemeenteraad van Palermo heeft besloten eene medaille te doen slaan ter herinnering aan de vrijmaking van Sicilie. Deze medaille zal in zilver vervaardigd en uitgedeeld worden door Garibaldi aan allen, die met hem gestreden hebben, om die als decoratie te dragen. Bovendien zal ook eene bronzen medaille worden geslagen.

— Het *Journal de Constantinople* van 30 Junij meldt, dat de Perzische regering tot gezant bij het Londensche hof heeft benoemd den president van den ministerraad, mushir Ed-Devle-Mirza-Djaffer-Khan. Hij werd te Tabriz verwacht.

— De *Patrie* meldt, dat de jongste berigten uit China den toestand van dat rijk als zeer ernstig schetsen. Te Peking was een wijd uitgestrekte zamenzwering tegen den Keizer ontdekt. Eene magtige partij, welke te Nanking bij de opstandelingen vertakkingen heeft, wil de tegenwoordige dynastie van den troon stooten. Ten gevolge van deze ontdekking zijn in de Chinesche hoofdstad vele arrestatien bewerkstelligd.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Maandag 16 Julij.

Uit het plan van concessie van den Heer Montauban voor den aanleg van spoorwegen blijkt, dat het kapitaal zal zijn ƒ 92,740,000; hij vraagt ƒ 20,608,600 subsidie in 84 termijnen, de bouw door den staat van de bruggen of waarborg van 4½ pCt. intrest van een deel der benoodigde gelden, namelijk ƒ37,096,000 gedurende 30 jaar.

Door de te Rotterdam gevestigde kamer van koophandel is een adres gezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin zij ernstig verzoekt, dat geene wet worde goedgekeurd, waarbij voor de lijn van Rotterdam-Breda de brug over den Moerdijk niet onder de berekende onkosten zal zijn opgenomen.

Het Surinaamsch weekblad van 17 Junij bevat het volgende berigt uit Paramaribo: Het uitstapje, verleden Maandag door Z. Exc. den gouverneur dezer kolonie en 's Konings commissaris voor de W. I. wetgeving ondernomen, is heden ten einde gebragt. Dat gezelschap bestond uit den Heer Gregory, commandant van de alhier gestationneerde zeemagt, de Heeren Kennedy en Eyken Sluyters, leden van den kolonialen raad, den Heer de Man, administrateur van financien, den Heer Slengarde, waarnemend inspecteur der domeinen, den Heer van Andel, secretaris van 's Konings commissaris, en den Heer Duyckink, chef van de koloniale vaartuigen.

Zijn wij wel onderrigt, dan heeft dit uitstapje, dat strekte om een gedeelte onzer kolonie te bezoeken, allezins aan de verwachting beantwoord. Achtereenvolgend heeft men bezocht het fort Nieuw Amsterdam, de gouvernements-plantage Catharina Sophia, de plantage Concordia en het etablissement Batavia. Verleden Donderdag heeft men een togt gedaan op de Boven-Saramacca, tot aan de plantage la Sonnette, waar zich nog nimmer eene stoomboot had vertoond. Intusschen is alles, dank zij de goede zorgen en het beleid van den gezagvoerder der koloniale schroefstoomboot Vice-Admiraal Rijk, zonder eenige ongelegenheid afgeloopen. Wij vernemen verder, dat het gezelschap op de Coppename, op eenigen afstand boven het etablissement Batavia een bezoek heeft ontvangen van eenige Indianen, wonende aan de kreek Tibitie, en men daarna een door hen opgeslagen kamp in oogenschouw heeft genomen.

* ROTTERDAM, 15 Julij. Heden namiddag ten 4 ure 25 min. arriveerde alhier per Hollandsche spoor een detament suppletietroepen, komende van Harderwijk, sterk 100 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den ridmeester der O. I. cavallerie P. C. van der Willigen, medegeleiders de 2de luits. der inf. J. van Wessem en C. C. Prager. Genoemde troepen zijn terstond naar de Willemskade gemarcheerd en aldaar geëmbarqueerd in het daartoe gereed liggende clipperschip Kosmopoliet, gevoerd door kapt. J. Bouten.

* HOORN, 15 Julij. Gisteren arriveerde alhier de Urania met de kadetten en heden woonden alle de godsdienstoefening in de Groote Kerk bij.

GRONINGEN, 14 Julij. Men verneemt, dat de Minister van Binnenl. Zaken, de Heeren curatoren onzer hoogeschool heeft gemagtigd om eene voordragt te doen ter benoeming van een buitengewoon hoogleeraar in de Godgeleerdheid, in het bijzonder ter adsistentie van den hoogleeraar Pareau.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd. 15 Julij.

NAMEN DER PLAATSEN.	Barometer-afwijking. (*)	WIND. Rigting.	WIND. Kracht	Temperatuur.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millimêt.					
Brest	— 1.9	Z.W.	0	16.0	regenachtig.	zeer kalm.
Havre	—	Z.Z.W.	0	17.8	betrokken.	effen.
Parijs	— 0.7	W.Z.W.	2	18.3	regen.	—
W.Hartlepool.	(†)	—	—	—	—	—
Plymouth	(†)	—	—	—	—	—
Portsmouth	(†)	—	—	—	—	—
Utrecht	— 0.1	Z.W.	0	19.2	zw. bewolkt.	—

14 Julij. Grootste verschil der barometer-afw. tuss. Portsm. en Hartlepool 8.9
15 〃 〃 〃 〃 〃 〃 Utrecht en Brest.... 1.8

(*) Onder *barometer-afwijking* wordt verstaan het verschil van den waargenomen barometerstand met den normalen; is de eerste hooger dan de laatste, dan wordt dit door +, in het tegenovergesteld geval door — aangeduid.
(†) In Engeland wordt des Zondags niet waargenomen.

(VERVOLG DER BERIGTEN ZIE BLADZ. 5.)

INGEZONDEN STUKKEN.

AMSTERDAM, 13 Julij 1860.

Aan de Redactie.

Ik kan niet nalaten aan uwen geachten correspondent H. mijn compliment te maken. ZEd. beveelt den spoorweg over Zwolle naar Rheine aan, tot aansluiting aan het groote spoorwegnet en zinspeelt op de voordeelen die aan dien weg naar Duitschland boven dien over Emmerik verbonden zijn, vooral ook „opdat wij alsdan niet langer van de Keulen-Mindensche ... en verder naar Zuid-Duitschland en Zwitserland kunnen komen. De Heer H. heeft echter eene nog al gewigtige omstandigheid geheel over het hoofd gezien. Van Rheine gaat de weg naar Lohne en van Lohne verder per Keulen-Mindenschen trein naar Deutz. Wij zouden dus, na eenen kleinen omweg over Zwolle en Rheine gemaakt te hebben, al weder aan de luimen der Keulen-Mindensche directie onderworpen zijn, die, volgens den schrijver, alleen de schuld draagt van den treurigen toestand, waarin wij ons thans bevinden.

Ik zal trachten, zoo kort mogelijk den waren toestand der zaak te schetsen. Het publiek zal alsdan zien, dat de schuld te wijten is: Aan de Keulen-Mindensche maatschappij voor een zeer *klein* gedeelte, aan den Rijnspoorwegmaatschappij voor een *grooter* gedeelte, en aan ons gouvernement voor het *grootste* gedeelte. Misschien zal tevens de Heer H. de overtuiging verkrijgen, dat ik niet zoo geheel onbekend ben met den waren stand der zaak, als hij wel heeft willen onderstellen.

In het jaar 1857 was de dienst van hier naar Duitschland en vice versa uitmuntend geregeld. Een trein verliet Amsterdam des avonds om 11 uur, kwam des morgens half zeven naar Oberhausen met directe aansluiting aan den koeriertrein naar Keulen en aan den sneltrein naar Berlijn. Van Oberhausen daarentegen vertrok een trein des nachts omstreeks 11 uur, die des morgens om half acht hier aankwam en de geheele correspondentie medebragt. Wij ontvingen onze brieven des morgens ten 9 ure en expediëerden de correspondentie des avonds ten 10 ure. Buitendien was er een trein georganiseerd, die Keulen om 5.15 ure verliet en om 12 ure 's nachts te Amsterdam aankwam. De regeling voor het brieven- en personenverkeer was toen, in één woord, perfect.

Eensklaps werden wij verrast door het berigt, dat de Rijnspoorwegmaatschappij geene nachttreinen meer wilde laten loopen. De reden hiervan was eenvoudig. De nachttreinen veroorzaakten een verlies van ƒ50,000 tot ƒ 70,000 per jaar, en ons gouvernement, dat eenige tegemoetkoming daarvoor beloofd had, wilde aan den Rijnspoorweg geene grootere som dan ƒ 30,000 toestaan. De maatschappij weigerde hierop de verdere organisatie van nachttreinen; de regering weigerde grootere subsidie; en, onze wetgeving geenen dwang ten deze toelatende, werden de nachttreinen geschorst en alles lag overhoop.

Intusschen liet de Keulen-Mindensche maatschappij hare treinen geregeld tot Emmerik doorloopen, niettegenstaande de zijtak van Oberhausen tot Emmerik een jaarlijksch verlies van 70- tot 80,000 thalers veroorzaakte, waarvan eene som van 50,000 thalers door den Pruisischen staat gedragen werd. De Keulen-Mindensche maatschappij drong er wel bij den Pruisischen minister von der Heydt op aan, om ook van hare zijde de nachttreinen naar Holland te mogen schorsen, daar dezelve steeds te Emmerik in het zand liepen; de minister dwong echter de maatschappij om vol te houden, bewerende, dat de Nederlandsche nachttreinen zonder twijfel spoedig hervat zouden worden, en dat hij voor de correspondentie met Holland zorg dragen moest.

Twee jaren lang heeft de Keulen-Mindensche maatschappij dit volgehouden; iederen avond liepen treinen van Oberhausen naar Emmerik en iederen avond gingen trein en passagiers te Emmerik slapen tot den volgenden morgen ten 8 ure. De laatste trein van Emmerik vertrok en vertrekt thans nog des namiddags ten 4 ure 16 min., terwijl de eerste trein des morgens ten 8 ure 20 min. Emmerik verlaat, dus eene pause van *zestien* uren. Deze ongehoorde en bijna ongeloofelijke toestand veroorzaakte, zeer teregt, bij de Keulen-Mindensche maatschappij de grootste verontwaardiging; herhaaldelijk en met klem drong de directie bij den minister er op aan, om de kostbare treinen naar Emmerik te mogen staken, aangezien dezelve door de niet aansluiting der Nederlandsche treinen geheel zonder doel bleven, en eindelijk, na twee jaren vergeefs gewacht te hebben, gaf de Heer von der Heydt de hoop op en willigde het verzoek der maatschappij in.

Deze treinen naar Emmerik loopen thans sedert 25 Junij niet meer, wij zijn dus geheel geisoleerd. Het publiek moge thans oordeelen aan wien dit hoofzakelijk te wijten is. In ieder geval heeft onze regering de verpligting, om dezen ondragelijken toestand ten spoedigste te doen ophouden, en indien de regering daartoe niet geneigd is, alsdan hopen wij, dat de Tweede Kamer zich de zaak zal aantrekken. Amsterdam en Rotterdam hebben negen afgevaardigden in deze Kamer zitten, en onder deze negen mannen zal er toch zeker één gevonden worden, die voor de belangen van den Nederlandschen handel een krachtig initiatief nemen wil en kan.

Ik heb de eer, enz.

C.

CORRESPONDENTIE.

J. J. W. klaagt over het tegenwoordige postwezen. Als voorbeeld haalt hij aan, dat twee brieven, waarvan de een ten 4 ure des namiddags en de ander den volgenden dag ten 7 ure des ochtends uit Barmen is verzonden, op laatgenoemden dag des namiddags ten vijf ure gelijktijdig alhier zijn ontvangen.

O. keurt het onlangs genomen besluit van den Amsterdamschen gemeenteraad, om den Nieuwendijk en de Kalverstraat door alle soorten van voertuigen slechts in ééne rigting te doen berijden, goed, maar meent, dat men van het denkbeeld, om in deze beide straten trottoirs aan te leggen, moet afzien. Bij het daarzijn toch van trottoirs, in zoo enge straten, zullen geene rijtuigen elkander kunnen voorbij rijden, zoodat de hoogere klasse zal belet worden zich per rijtuig voor de daar zijnde winkels te doen opwachten en verpligt zal zijn zich naar elders te begeven, tot groote schade van de in beide straten gevestigde zeer zeker hoogst belaste winkeliers dezer stad.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
TIEL,
14 Julij 1860.
P. DE HAAN,
Weduwnaar van E. LAGERWEY.
MET A. M. BOTH, van Overveen.
Eenige Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden. (12477)

Getrouwd:
RHEINE, 10 Julij 1860.
(12466)
J. M. C. BRÜNING, van Leiden
EN
M. T. MENSE, van Rheine.

Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, S. M. DE VRIES—COCHERET.
AMSTERDAM, 14 Julij 1860. (12478)

Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen *ZOON* C. A. VAN MUNSTER, geliefde Echtgenoote van
AMSTERDAM, 15 Julij 1860. P. DE VOYS.
Algemeene Kennisgeving. (12474)

Bevallen van eene *DOCHTER*, SARA MENDES DA COSTA, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, 15 Julij 1860. A. L. DE LEãO LAGUNA.
Eenige Kennisgeving. (12473)

Heden beviel voorspoedig van eene *DOCHTER*, MARGARETHA STEENKEN, Echtgenoote van
AMSTERDAM, 16 Julij 1860. E. WARNDERINK VINKE.
Eenige Kennisgeving. (12467)

Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER* CONRADA LUCRETIA VAN HASSELT, geliefde Echtgenoot van
NAARDEN, 13 Julij 1860. G. P. J. MOL.
Eenige Kennisgeving. (12452)

Heden overleed na eene kortstondige ziekte, onze geliefde Zuster en Behuwdzuster Mejufvrouw MARIA CORNELIA BLIJENBERG, in den ouderdom van ruim 68 Jaren.
A. B. BLIJENBERG.
AMSTERDAM, 11 Julij 1860. C. E. BLIJENBERG,
(12387) STOERHAAN.

Heden overleed na een langdurig lijden, in den jeugdigen leeftijd van ruim 3½ Jaren, onze Lieveling PHILIPUS.
AMSTERDAM, A. DE HAAN.
13 Julij 1860. J. M. DE HAAN, HAAGES.
Eenige Kennisgeving. (12424)

Heden overleed tot onze innige droefheid, ons hartelijk geliefd Jongste Kindje, MARIA CATHARINA FRANCISCA, in den aanvalligen leeftijd van 20 maanden. J. B. C. HAFKENSCHEID.
AMSTERDAM, 14 Julij 1860. M. G. HAFKENSCHEID, PETERS.
Eenige Kennisgeving. (12471)

Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, na eene langdurige sukkeling, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot HARMANUS BORGRINK, in leven Koopman in IJzerwaren alhier, in den ouderdom van 74 en eene Echtvereeniging van bijkans 44 Jaren.
LEEUWARDEN, A. BORGRINK—APPELHOFF.
11 Julij 1860. Mede namens mijne Kinderen.
Eenige Kennisgeving. (12444)

Heden overleed Mejufvrouw WYPKJE OTTES KAMP, in den ouderdom van ruim 71 jaren, Weduwe van den Heer DIRK KRAIJER, in leven Koopvaardij-Kapitein. MAAIKE OTTES KAMP,
HARLINGEN, 12 Julij 1860. Wed. J. WAGENAAR.
Uit aller Naam.
Eenige en Algemeene Kennisgeving. (12334)

Ons hartelijk geliefd jongste Dochtertje HENRIETTE, ruim 6 Jaren [illegible] ontrukt, terwijl wij ons aan boord bevonden van de brik *Santa Rosa*, op reis naar Curaçao.
Wij betuigen hierbij den braven Gezagvoerder J. A. BUIKES, openlijk onzen dank, voor zijne onvermoeide hulp en deelnemende belangstelling in deze treurige omstandigheid.
CURAÇAO, 22 Junij 1860. H. BOER.
A. J. BOER, GEB. ALBERDINGH.
Eenige en Algemeene Kennisgeving. (12490)

Voor de vele bewijzen van deelneming gedurende de ziekte en bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot GRIBBERT DE JONG, betuig ik mijnen hartelijken dank. T. DUYFF, (12448)
AMSTERDAM, 16 Julij 1860. WED. G. DE JONG.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote GEERTRUIDA BLOM, betuig ik mijnen opregten dank. (12465*)
AMSTERDAM, 17 Mei 1860. J. VAN TIDDENS.

De Heeren ALSTORPHIUS & VON HEMERT belasten zich weder als vroeger met de bezorging der op nieuw tegen den 20sten Julij 1860 verlangde Storting op Aandeelen in de **ILLINOIS CENTRALE SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ**, 5 Dollars per Aandeel. (12463)

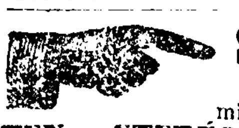

STERÉOSCOPEN!!!

Wegens veelvuldige aanvragen uit Utrecht is heden mijn Representant met eene uitgezochte Collectie **PLATEN** en **STERÉOSCOPEN**, tegen een ongehoorde en te voren bekende lage prijzen, van af Dingsdag 17 tot Zaturdag 22 Julij met een Kraam op het St. Janskerkhof, de derde Kraam van den Drift, te Utrecht.
(12462) **W. A. DENTES.**

Een vlug **JONG MENSCH,** van onbesproken gedrag, boven de 20 Jaren oud, R. C., die goed en vlug Schrijft en Rekent, bekend zijnde met de moderne Talen, hebbende een Diploma als Landmeter, wilde gaarne tegen ƒ 5 a 6 per Week in eene **BETREKKING** geplaatst worden, hier of Elders, kunnende de beste bewijzen en informatien van goed en eerlijk gedrag overleggen. Inclinerende gelieve zich te adresseren franco onder Lett. K. bij den Boekhandelaar P. G. VAN LOM, Kalverstraat, D 32, Amsterdam. (12489)

AMSTERDAM, DE ZAAN, ALKMAAR, NIEUWEDIEP.

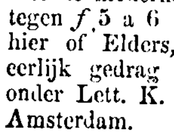

DAGELIJKSCHE DIENST
met de Snelvarende Stoomraderjagten:
MERCURIUS, PRINS VAN ORANJE
en ZAANSTROOM N°. 1 en N°. 2.

Vermits de Stoomboot *Zaanstroom* N°. 1 **DE DIENST ZAL HERVATTEN** op WOENSDAG na aankomst der Stoomboot *Mercurius*, die des Morgens ten 7½ Ure van AMSTERDAM afvaart, zal de bovengenoemde Dienst van dien dag af weder geregeld zijn als vroeger.

	Van Amsterdam	's Voormiddags	7½	en	's Namiddags	5	Ure.
	〃 Zaandam	〃	8½	〃	〃	6	〃
	〃 Alkmaar	〃	11	〃	's Avonds	8½	〃
Aank. te	Nieuwe Diep	's Namiddags	2½	〃	's Nachts	12	〃

(12470)

	Van Nieuwe Diep	's Nachts	12	en	's Voormiddags	11¾	Ure.
	〃 Alkmaar	's Morgens	5¾	〃	's Namiddags	3¼	〃
	〃 Zaandam	〃	8½	〃	〃	6	〃
Aank. te	Amsterdam	〃	9½	〃	〃	7	〃

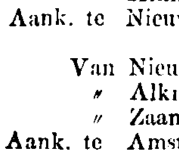

SCHROEFSTOOMBOOTDIENST OP DE ZUID-WILLEMSVAART.

HERVATTING VAN DIENST, op MAANDAG den 16den JULIJ en vervolgens dagelijks, behalve des Zondags.
Van 's BOSCH, 's Avonds ten 5 Ure.
Van MAASTRICHT 's Namiddags ten 1 Ure.
Informatien te bekomen:
Te 's Bosch aan het NAVIGATIE-KANTOOR.
Te Rotterdam bij den Heer G. VOS, Agent der 's Hertogenbossche Stoombooten, en verder bij de Ondernemers B. WELSCH te 's Bosch, F. VAN CALKER, te Engelen, en M. WENMAEKER, te Maastricht. (12451)

MAATSCHAPPIJ

TOT BEVORDERING DER BOUWKUNST.

Verkrijgbaar gesteld bij de Boekhandelaars L. VAN BAKKENES & C°., te Amsterdam:

BOUWKUNDIGE BIJDRAGEN,

uitgegeven

DOOR DE MAATSCHAPPIJ

TOT BEVORDERING DER BOUWKUNST,

onder Redactie van

A. N. GODEFROY, B. DE GREEF Jz. en **N. S. CALISCH,**

en medewerking van de Heeren

D. D. BÜCHLER, P. J. HAMER en **J. VERHEY.**

TWAALFDE DEEL. EERSTE STUK. JUNIJ 1860.

INHOUD: — Beschrijving van den nieuw gebouwden ijzeren kustlichttoren op *Noord-Schouwen*. Medegedeeld door den Heer N. J. LEIJER, opzigter van maritieme werken te *Willemsoord*. Met drie platen. — Plan van eene dubbele basculebrug met gegoten ijzeren hefboomen, gebouwd in het jaar 1853, door den Gemeente-bouwmeester G. H. GRAUSS, te *Middelburg*. Met twee platen. — De kerken van *Rome*. Vertaald uit ROMBERG'S *Zeitschrift für Practische Baukunst*, Jahrgang 1859, Heft 4–6. Medegedeeld door den Heer P. TIRION, te *Utrecht*. — Iets over het maken en scheuren van gestucadoorde plafonds. Medegedeeld door den Heer H. ROMIJN Pz., te *Amsterdam*. — Beschouwingen over den kerkbouw in gothischen (spitsbogen) en in antieken of romeinschen stijl. Medegedeeld door den Heer J. H. LELIMAN. — Badhuis te *Spa*. Wedstrijd voor architekten. Prijsuitschrijving.

PRIJS:

f 0.50 voor de Leden en *f* 1.50 voor het Publiek. (12353)

Bergbau Gesellschaft *Holland*,

ZU WATTENSCHEID.

Auf den Grund des § 3 des Statut Nachtrags vom 29 August 1859, ersuchen wir die Herren Actionaire unserer Gesellschaft, die Einzahlung der dritten Rate der von ihnen gezeichneten **PRIORITÄTS-ACTIEN**, ad 20 Prozent, bis zum 1 August dieses Jahres entweder bei den Herren VON RANZOW & C°., in Arnheim, oder an die Casse unserer Gesellschaft hierselbst gefälligst bewirken zu wollen.

WATTENSCHEID, den 27sten Juni 1860.

DER VORSTAND.

(11634)

De Makelaars F. N. en W. H. MONTAUBAN van SWIJNDREGT te Rotterdam, zullen, op last van hunne Meesters, op Maandag den 30sten Julij 1860, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis aan de Geldersche Kade, publiek verkoopen:

100 Balen NOORD-AMERIKAANSCHE HOP, gewas 1858,

bij Kavelingen van 2 Balen, liggende op een Zolder in de Wijnstraat, wijk 2, n°. 38, alwaar dezelve dagelijks te bezigtigen zijn. (12395)

Rs. VAN ZOELEN en J. DRISSEN, Makelaars, zullen op Maandag 13 Augustus 1860, des Avonds ten half Zes Ure, in het *O. Z. Heeren-Logement*, Verkoopen: N°. 1. Een **HUIS** en **ERVE**, met apart verhuurde BOVENWONING, Engelschesteeg bij de Stroomarkt, Buurt L, N°. 756, Kad. Sectie F, N°. 914. N°. 2. Een **HUIS, OPEN PLAATS, TUIN, EIGEN GANG** en **ERVE**, staande en gelegen te Hoorn, (N.-Holland), aan den Italiaanschen Zeedijk, Wijk 3, N°. 185, Kad. Sectie A, N°. 959 en 960, groot 6 Roeden 47 Ellen. N°. 3. De **OPSTAL** van eene nieuwe **SCHUUR** of **LOODS**, staande en gelegen te Ouderkerk aan den Amstel, Hooger Einde, op gehuurden grond, Kad. Sectie C, N°. 179, Gemeente Ouder-Amstel; zijnde alle deze Perceelen inmiddels uit de hand te koop. Breeder bij Billetten omschreven, en te bezigtigen N°. 1 des Dingsdags en Donderdags van 12 tot 2 ure, en N°. 2 en 3 dagelijks, behalve Zondags. De bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen Vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing liggen, van N°. 1 ten Kantore van den Notaris J. G. POUW, Keizersgracht bij de Brouwersgracht, en van N°. 2 en 3 ten Kantore van den Notaris G. J. C. VAN VIANEN, Singel bij het stedelijk Gymnasium. (12318)

J. H. NIEUWENHUIS, J. FEIJE, J. VAN DIJK, P. D. LUSINK, F. FUCHS, E. H. COERS, P. N. WOLFF EN J. M. DIJKERS, Makelaars, zullen op Maandag 6 Augustus 1860, des Avonds ten Half 6 Ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van de Notarissen G. SCHIMMEL en MR. C. J. DIEMONT, Verkoopen: N°. 1. Het extra kapitale, hechte, sterke en bijzonder weldoortimmerde **HUIS,** Achterhuis, Open Plaats en **ERVE,** van ouds gerenomeerd en tot heden nog bekend onder den naam van: **DE OUDE PIJL,** in de Pijlsteeg, Buurt J, N°. 147. — N°. 2. Het extra hechte, sterke en weldoortimmerde **WINKELHUIS,** met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenwoningen en **ERVE,** waarin de van ouds vermaarde Tappers-Affaire nog tot heden met goed succes wordt uitgeoefend, op den Haarlemmerdijk en hoek van de Korte Prinsengracht, Buurt TT N°. 462, en het belendende hechte, sterke **WINKELHUIS,** waarin de van ouds vermaarde Gemaakte Kleeren- en Goederen-Winkel wordt uitgeoefend, met afzonderlijk verhuurd wordende Boven- en Benedenwoningen, op de Korte Prinsengracht, naast het Hoekhuis van den Haarlemmerdijk, Buurt TT, N°. 111; beide Perceelen onder één dak en in één koop. — N°. 3. Het hechte, sterke en bijzonder net betimmerde **KOOPMANSHUIS,** met afzonderlijk verhuurd wordende Boven- en Benedenwoningen, Plaats, **TUIN** en **ERVE,** op den Binnen-Amstel, tusschen de Achter- en Amstelgrachten, Buurt Z, N°. 119. — N°. 4. Het hechte, sterke en weldoortimmerde **HUIS,** met afzonderlijk verhuurd wordende Bovenkamers en **ERVE,** in de Leidekkerssteeg, Noordzijde van de Bierkade, Buurt J, N°. 302.

Wijders zijn deze Perceelen zoodanig ingerigt en van al die gemakken en commoditeiten voorzien, als door de daarin gadinghebbenden kan worden bezigtigd des Dingsdags en Donderdags alsmede op den Verkoopdag, van 1 tot 3 Ure, echter met uitzondering van Perceel N°. 1, op het Biljet omschreven, moetende daarvoor een bezigtigings-briefje, door een der gemelde Makelaars onderteekend, worden vertoond. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag, des Voormiddags, ter lezing liggen ten Kantore van de Notarissen G. SCHIMMEL EN Mr. C. J. DIEMONT, op den Oudezijds-Voorburgwal bij de Agnietenstraat. (12364)

P. D. LUSINK, A. KREULEN JZN., D. VERNIJ en F. A. VAN OS, Makelaars, zullen op Maandag den 23sten Julij 1860, des Avonds na Vijf ure, in het voormalig *Oudezijds Heeren-Logement*, ten overstaan van den Notaris G. RUIJS, onder meer andere Perceelen, presenteren te Verkoopen: Het hechte, sterke en weldoortimmerde **HUIS,** met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONINGEN en ERVE, waarin met goed gevolg eene **SLIJTERIJ** wordt uitgeoefend, staande en gelegen in de St. Jansstraat bij de Warmoesstraat, Buurt J N°. 256. Te bezigtigen Dingsdags en Donderdags van 12 tot 2 ure. De bewijzen van Eigendom en Veilconditien zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag ter lezing zijn ten kantore van gemelden Notaris, op den Binnenkant bij de Schipperstraat. (12465)

TE HUUR of **TE KOOP** om dadelijk of later te aanvaarden: Een **BUITENVERBLIJF,** gelegen bij het Dorp Twello, bestaande in een solied gebouwd Heerenhuis, waarin Vestibule, Elf Kamers, ruime Zolders, Kelderkeuken en Kelders; eene Bouw- en een Tuinmanswoning, Veestal en Wagenhuis, en in een grooten Tuin en Plein, alles binnen eene Gracht gelegen; wijders in 7 Bunder Weide- en Bouwland, Lanen en Wandelbosschen van weelderig groeijende Boomen. Zamen groot 15 Bunders. Dagelijks te bezien en informatie op Franco aanvrage te bekomen bij den Notaris Mr. J. N. EVERTS, te Twello. (12457)

MR. J. C. VAN SLOOTEN, Notaris ter standplaats Veendam, gedenkt op Dingsdag 24 Julij e. k. des Avonds 6 Ure, ten Huize van den Logementhouder EVERTS, te Veendam, ten verzoeke zijner Lastgevers, publiek te Verkoopen:

Het in 1856 nieuw uitgehaald **KOFSCHIP** genaamd *HEMMECHIEN VROOM*, groot 145 Tonnen, thans liggende te Harburg, gevoerd door Kapt. E. H. KISTENKAS en zulks met alle Opgoederen en Toebehooren, waarvan het Inventaris 8 dagen voor den Verkoop ten Huize van Verkoop ter inzage zal liggen. (12460)

TEGEN NOVEMBER OF EERDER wenscht geplaatst te worden een beschaafd **PERSOON,** Ongehuwd, 35 Jaren oud, goed van humeur en zedelijk oppassend gedrag, hier of elders, in eene Betrekking waar hij op eene goede behandeling kan staat maken; zelve niet geheel onbemiddeld zijnde, is Salaris van minder aanbelang, bij genot van Kost en Inwoning. Desverkiezende wordt voor zijne eerlijkheid gegarandeerd en opregt genegen zich het in hem gestelde vertrouwen waardig te maken door trouw en ijver in zijne betrekking en van getuigschriften voorzien. Brieven Franco Lett. S. H., in de Leesbibliotheek van C. W. DRECKMEIER, Oude Hoogstraat, te Amsterdam. (12454)

GEWONE JAARLIJKSCHE

HARDDRAVERIJ,

TE GRONINGEN,

OP DEN 28sten AUGUSTUS 1860;

ALSMEDE (12447)

KEURING VAN SCHOONE PAARDEN,

hetzij van **SPANNEN** hetzij van **CHAISPAARDEN.**

Ceinture Aromale Electrique,

TEGEN DE ZEEZIEKTE (Gebreveteerd.)

Met het doel om zijne **NUTTIGE UITVINDING** meer algemeen bekend te doen worden, is de uitvinder tot het besluit gekomen om zijne REGTEN, wat het Buitenland betreft, door VERKOOP af te staan en zijne des betreffende Goederen in te ruilen tegen courante Koopwaren. Adres Franco, Lett. A. M. & COMP., 7 Rue Leopold, te Brussel. (12252)

GRANEN EN ZADEN.

Aan allen die in bovenstaande Artikelen HANDEL drijven, of wel die voor hunne FABRIJKEN benoodigd zijn, biedt zich ter uitbreiding zijner Zaak, **IEMAND** uit eene der Voornaamste Handelssteden van Friesland aan, tot het INKOOPEN daarvan op de Markten dier Provincie. Hij vertrouwt voldoende Kennis en Soliditeit te bezitten om de belangen zijner Lastgevers naar behooren te behartigen en is bereid hunne Orders tegen ZEER BILLIJKE PROVISIE uit te voeren. Ter nadere inlichting gelieve men zich Franco onder de Lett. A. Z. te adresseren aan den Boekhandelaar G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden. (12362)

PORTRETTEN FRAPPANT GELIJKENDE.

Voor geen verandering of bederf vatbaar in Pastel, Craijon, enz., van *f* 5 en hooger, alsmede keurig **GELITHOGRAPHIËERDE PORTRETTEN** met 25 Afdrukken voor *f* 20, worden naar het Leven of Schilderijen vervaardigd, door W. B. VAN WOUW, Portretteur en Lithograph, N. Z. Achterburgwal bij de Torensteeg, G 277, te Amsterdam. (12363)

MEN VRAAGT tegen 1°. Augustus 1860 TE HUUR: **TWEE GEMEUBILEERDE KAMERS,** of eene met **ALCOVE,** op eenen fatsoenlijken Stand binnen AMSTERDAM. Verzoeke opgave van Huurprijs per Maand en Stand. Adres A. Z. bij den Boekverkooper A. C. F. VAN PADDENBURG, Dirk van Hasseltsteeg bij den N. Z. Voorburgwal, te Amsterdam. (12434)

Bekwame **JOINTMAKERS,** grondig ervaren in het LEGGEN en VERBINDEN van Gegoten IJzeren GASBUIZEN, alsmede eenige **FITTERS,** kunnen onmiddellijk tegen Goed Loon geplaatst worden. Bewijzen van Bekwaamheid en Eerlijkheid zijn hoofdvereischten. Adres Franco, onder Lett. W. bij den Kantoor-, Boek- en Papierhandelaar H. H. KOSTER HGZN., Nieuwendijk hoek Oudebrugsteeg, H. N°. 1, te Amsterdam. (12430)

L E T W E T.

Er wordt ten spoedigste GEVRAAGD voor VAST WERK: Een bekwaam **DIAMANTZETTERS-GEZEL,** vlug werkenende, als ook een **JONG GEZEL,** en een knappe burger **JONGEN,** om tot bovenstaand Vak opgeleid te worden Adres, onder het woord DIAMANTZETTER, Bureau Handelsblad. (12432)

SCHINKEL OF ZWARTE POLDER,

GEM. AALSMEER.

Men biedt aan UIT DE HAND TE KOOP ongeveer **2000** Roeden uitmuntend te veld staande vroege **NOORDWIJKER AARDAPPELEN.** Te bevragen bij L. J. PRINKEL of C. BOUTERSE, in het Oosteinde van Aalsmeer. Brieven Franco. (12323)

Op WOENSDAG den 25sten Julij 1860, des Namiddags ten Half Een Ure, zullen door den Directeur der **Algemeene Landsdrukkerij**, als daartoe gemagtigd, in het Locaal dier Drukkerij te 's Gravenhage, in het Openbaar worden Geveild en aan de meestbiedenden toegewezen worden:

1948 Pakken **KASBOEKPAPIER,** verdeeld in 139 Koopen;
Een Koop **WITTE PAPIERSNIPPERS** en
Een Koop **GESCHEURD PAPIER.**

Het te Verkoopene kan bezigtigd worden. De voorwaarden der Verkooping liggen ter lezing, en alle noodige inlichtingen zijn te bekomen in het Locaal der gemelde Drukkerij, op de twee laatste dagen voor de Veiling (Maandag en Dingsdag), van des Voormiddags Elf tot des Namiddags Drie Ure, en op den dag der Veiling, van des Voormiddags Tien tot des Namiddags Twaalf Ure. *De Minister van Binnenlandsche Zaken,*

'S GRAVENHAGE, 2 Julij 1860. S. VAN HEEMSTRA. (12368)

MEN VERLANGT TE KOOP

één **PAARD** à deux mains. Adres Franco brieven bij den Logementhouder A. BOER te Buiksloot. (12286)

DAMES! DAMES!

Er zijn er onder U, die, alhoewel met Goud en Schatten gezegend, toch behoefte hebben aan hooger reiner geluk, dan het Goud U biedt. Verlangt gij dit? Schenkt dan Uwe liefde aan een flink **JONG MENSCH,** van de P. G., van beschaafde Opvoeding, goed uiterlijk, met een Hart, dat behoefte heeft van te aanbidden en Eigenaar eener Fatsoenlijke Zaak. Schrijft onbewimpeld met Franco Brieven, onder Lett. S. S. S., aan het Bureau Handelsblad. Uwe Brieven ontvangt gij direct na lezing terug. (12464)

H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven:

EEN LEERZAAM PRENTENBOEK,

VOOR KINDEREN VAN 17 TOT 77 JAREN, GETITELD:

DAMES- EN HEERENPORTRETTEN,

DOOR

JAN DE RIJMER.

Met Houtgravuren. Prijs 75 Cents.

INHOUD: I. De Coquette Johanna II. De onaptijtlijke Ferdinand. III. De vuile Mina. IV. Een jonge heer, die zoetjes aan al wat ouder wordt. V. Twee àl te verliefden. VI. De „fersoenlijke" jonge jufvrouw. (Afgeluisterd Buurgesprek). VII. De doodgedanste Louise. VIII. Twee zuchtende Heeren. IX. De al te zuinige Annet. X. Hij en Zij. (In den vorm van eene Romance) XI. De historie van de doodgeregen Maria. XII. Eene romantische Jonge Dame. XIII. Jan Hen. XIV. De betooverde Bertha. XV. Selinda, de Dichteres. XVI. De oude Vrijer. (12404)

Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Zalt-Bommel, is op heden verschenen en alom verkrijgbaar gesteld, het Eerste Deel van de goedkoope Volksuitgave in Postformaat, van het zoo gunstig bekende Werk van:

Prof. CLARISSE,

AANLEIDING TOT HUISSELIJKE GODSDIENSTOEFENING.

In 3 Dln. compleet, met een fraai Portret van den Schrijver.

3de Druk . . . . à *f* 4.50. (12407)

NB. Na de uitgave zal het Werk belangrijk in Prijs verhoogd worden.

T A B A K.

Men zoekt een in den TABAKSHANDEL geroutineerd **PERSOON,** tevens geschikt tot het doen van Reizen, in Duitschland, Belgie en Holland. Zij, die aan deze vereischten kunnen voldoen, en reeds in dit artikel gereisd hebben, kunnen onmiddelijk tegen goed Salaris geplaatst worden. Met overlegging van de noodige bewijzen adresseere men zich met Franco Brieven, onder Lett. X. Y., Bureau Handelsblad. (12446)

On cherche comme **SECONDANTE:** une jeune PERSONNE, de la suisse Française, d'un caractère aimable et professant la Religion Protestante s'Adresser sous les initiales P. Q., à Mrs. C. A. VIEWEG ET ZOON, Libraires à Nimègue. Lettres Afranchies. (12450)

Eene **JUFVROUW** van fatsoenlijken huize, Pr. G., wenschte zich door bijzondere omstandigheden in eene betrekking geplaatst te zien als HUISHOUDSTER, TER VERZORGING VAN KINDEREN of tot GEZELSCHAP VAN EENE DAME, kunnende de voldoendste recommandatie produceren. Reflecterende met Franco brieven onder Lett. H. Z. O. Bureau Handelsblad. (12361)

Men verlangt bij 2 KINDEREN, een **ONDERWIJZER** van de Prot. Godsd., die zijn tijd van af 8 Ure 's Morgens tot 6 Ure 's Namiddags aan hen kan wijden. De volledigst mogelijke opgaven met eigenhandige aanbiedingen worden Franco verwacht onder L. L. bij den Kantoorboekverkooper R. C. LEPPER, Rokin N°. 169. (12441)

Een **JONG MENSCH,** nog over eenige Uren daags te beschikken hebbende, wenschte die te besteden door het verrigten van Schrijfwerk, het Bijhouden van Boeken als anderzins, tegen een billijk Salaris. Adres met franco brieven onder Lett. X. Y. Z., Bureau Handelsblad. (12211)

Men verlangt zoo spoedig mogelijk eene **GOUVERNANTE** van de P. G. en middelbaren leeftijd, tevens in staat een Huishouden te besturen. Die tot het aanvaarden van zoodanige Betrekking genegen mogt zijn adresseere zich met Franco Brieven onder Lett. D. W., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage. (12130)

VOORDEELIGE GELDBELEGGING.

Door bijzondere Omstandigheden UIT DE HAND TE KOOP, een **LANDGOED,** p. m. 50 Bunders groot, bestaande uit Bouw-, Weideland en Boschgrond en een klein gedeelte Ongecultiveerde Grond. Gedeeltelijk verpacht in twee Boerderijen en drie Daghuurdersplaatsjes; verder bepoot met welig groeijende Eiken Boomen en Slaghout. Informatien zijn op Franco aanvragen te bekomen bij den Notaris J. D. PASTEUR, te Doetinchem. (12433)

TE HUUR GEVRAAGD

voor een Fatsoenlijk HEER: Twee **ONGEMEUBILEERDE KAMERS,** tusschen den Dam en de Huidenstraat, tegen September, October of November. Adres Franco, Lett. E., bij den Boekhandelaar G. W. TIELKEMEIJER, op den Vijgendam. (12428)

Associatie.

In eene gevestigde, ruim Winstgevende **HANDELSZAAK** wordt, ter verdere Uitbreiding, GEVRAAGD: Een **COMPAGNON,** liefst medewerkend, in staat een Kapitaal van *f* 5000 à *f* 6000 te kunnen aanbrengen. Hierop inclinerenden adresseren zich met franco Brieven onder Lett. M. M. bij den Boekhandelaar G. W. TIELKEMEIJER, Vijgendam te Amsterdam. (12429)

Daar de Heer W. A. HAMELBERG, Candidaat-Notaris te Kuyk, welke **HERHAALDELIJK** de Schuldeischers van P. J. A. BORCHERDS, Theol Stud., in de *Utrechtsche Courant* heeft opgeroepen, *niet weet of de ingekomen pretentien* AL *of* NIET *zullen betaald worden,* zoo worden bij deze **TE KOOP AANGEBODEN** Zeven Vorderingen ten laste van gen. BORCHERDS, groot *f* 127, *f* 81.99, *f* 165.76, *f* 511.70, *f* 123.25, *f* 38.00, *f* 28.86, wegens geleverd Eten, Kleeren, Tabak, enz. Adres france Brieven te Amsterdam, in de Rozenstraat, Buurt EE. boven N°. 449, ten huize van J. DIEDERICH.

UTRECHT, 2 Mei 1860. (12392)

Een Fatsoenlijk **JONG MENSCH,** van de P. G., oud 19 jaar, hetwelk reeds eenigen tijd in het vak van TABAK is werkzaam geweest, zag zich gaarne tegen Primo Augustus eerstk. geplaatst in eene dusdanige ZAAK of FABRIEK in SIGAREN, tegen vergoeding van eenig Geld, voor Kost en Inwoning. Bij verkiezing zal men de voorkeur geven aan diegeen, welke genegen mogt zijn om bij nadere kennismaking en overeenkomst, de **ZAAK** over te nemen of met elkander den Handel door te zetten, maar het liefst buiten de Stad. Adres met Franco Brieven onder Lett. T., bij den Boekhandelaar J. H. BRINKMAN, Singel hoek Bergstraat te Amsterdam. (12340)

T E K O O P:

Een bruin Vijfjarige **DEKHENGST,** van Mecklenburgsch en Engelsch Ras. Franco te adresseren onder Lett. G. A., Bureau Handelsblad. (12303)

Ter voorkoming van teleurstelling wordt berigt, dat de UITSLUITEND tegen TUSSCHENPOOZENDE **KOORTS** dienstige **DROPPELEN,** door **Dr. DE LESPINASSE,** van VAASSEN zaamgesteld en bereid, slechts in verzegelde en met Onderteekening voorziene Fl. afgeleverd worden, en **ALLEEN** verkrijgbaar zijn door bemiddeling van de HH.:

Amsterdam, W. J. VAN HULSTEYN, eenig Dépôthouder, Warmoesstraat over de Armsteeg, M 452.

Alkmaar, J. Brongers Gz.	Hoorn, E. Knaven.
Arnhem, P. R. Kroon.	Koevorden, C. J. v. d. Scheer.
Axel, J. W. Verbeeck Vrolyk.	Leeuwarden, P. Geerts.
Delft, J. van Riel.	Leyden, H. J. F. Matveld, Hoogewoerd.
Dokkum, J. v. d. Werff Jacobz	Meppel, K. de Vries.
Dordrecht, A. J. van Roosendaal.	Nijkerk, J. F. de Roock.
Doesborgh, R. Wilmerink.	Nieuwe Diep, J. P. J. van Rosendael en Zonen.
Edam, J. H. van Nooten.	Nijmegen, J. J. Sneltjes.
Gorkum, J. A. Ophorst.	Rotterdam, C. J. W. Snabilié.
Gouda, J. B. Peeters.	Sneek, J. Houwink.
's Gravenhage, J. L. F. C. Snabilié.	Tiel, A. J. Faassen.
Goes, J. A. Lecointre.	Utrecht, F. J. van der Veer.
Groningen, M. Gaasbeek.	Vlissingen, J. Le Cointre.
Haarlem, K. Th. de Breuk.	Wijk bij Duurstede, D. v. d. Geer.
Harderwijk, J. G. Marchelbach.	Zaandam, H. Schott.
Harlingen, E. W. Peterse Sen.	
Heerenveen, W. Hessel.	

PRIJS *f* 1.50. — BRIEVEN FRANCO. (12366)

DE EENHOORN TE MAARSSEN A/D VECHT.

DE ONDERGETEEKENDE beveelt zijn **LOGEMENT** en **TUIN** tot ZOMERVERBLIJF beleefdelijk aan.

(12302) **H. J. KOK.**

BADEN-BADEN.

Hôtel *de Hollande*,

gelegen aan de Nieuwe Promenade, naast de Courzaal.

DE ONDERGETEEKENDE beveelt zijn in Holland zeer bekend Hôtel met 100 Kamers en Zalen in de gunst van het Reizende Publiek aan. Goede Bediening, billijke Prijzen, TABLE D'HÔTE ten 1 en 5 Ure. Er worden Hollandsche, Fransche en Engelsche NIEUWSBLADEN gehouden. **AUGUST ROSSLER.** (11567)

Te AMSTERDAM ligt in LADING naar

BATAVIA,

het bij uitstek op de zeilage NIEUW GEBOUWD, Gekoperd, Tweedeks **BARKSCHIP** *ADMIRAAL DE RUIJTER*, gevoerd door Kapitein S. STAPERT.

Dit **SCHIP** is uitsluitend voor den Overvoer van Passagiers ingerigt en onderscheidt zich door zeer gemakkelijke, luchtige en groote Hutten; het vermoedellijk VERTREK zal zijn in de eerste dagen van September.

Ter nadere informatien gelieve men zich te adresseeren bij de Cargadoors B. D. BOSSCHER & ZOON. (12442)

NAAR BATAVIA,

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN.

Het Snelzeilend **CAMPAGNE FREGATSCHIP** *OUDERKERK AAN DEN AMSTEL*, Kapt. K. J. SWART. Hebbende uitmuntende Inrigtingen en voerende een Geëxamineerd Scheepsdoctor.

Adres bij W. RUIJS J. D. ZN. (10255)

Sluit den 26sten dezer.

NED. RHIJNSPOORWEG.
UITGIFTE VAN RETOURBILLETTEN
BIJ GELEGENHEID DER
UTRECHTSCHE KERMIS.

Voor den *veel verminderden* Prijs der Zondags-Retourbilletten worden gedurende de Week, beginnende MAANDAG 16 en eindigende ZATURDAG 21 JULIJ, op alle Stations **RETOURBILLETTEN** uitgegeven naar **UTRECHT,** geldig voor HEEN en TERUG op een en denzelfden dag, of ook den volgenden Morgen met den eerstvertrekkenden Trein.

AMSTERDAM, 13 Julij 1860. **DE DIRECTIE.** (12315)

MANUFACTUREN.

Een fatsoenlijk **JONG MENSCH,** verscheidene jaren in bovengenoemd vak werkzaam geweest, de beste informatien van goed gedrag kunnende overleggen, zag zich gaarne weder in dusdanige betrekking geplaatst, hetzij op een Magazijn of wel als Winkelbediende. Reflecterende adressere zich met franco brieven onder lett. H. R. bij den Boekhandelaar W. CLEMENT, Prinsengracht bij de Leidsche Straat, CC 492. (12352)

Een Bekwaam Muzijk-Directeur en goed Pianist, van de beste Getuigenissen voorzien, zag zich gaarne VERPLAATST in eene stille Provinciestad of Plaats als **STADS-MUZIJKONDERWIJZER,** of door Muzijkgezelschappen eenigzins verzekering van een Bestaan te hebben. Adres met Franco Brieven aan het Bureau Handelsblad onder de Letters A. B. L. (12050)

Diegenen, welke genegen zijn les te nemen in de **ENGELSCHE, HOOGDUITSCHE** of **ITALIAANSCHE** talen, adresseren zich met franco brieven onder lett. Y. Z. bij den Boekh. H. T. LEEPEL, Heerenstraat, RR 241 alhier. (12419)

APOTHEEK.

Tegen Primo Augustus zag zich gaarne een **GEEXAMINEERD APOTHEKER,** voorzien van de beste Getuigenissen, geplaatst als **BEDIENDE.** Reflecterende adressere zich met Franco Brieven onder het woord Apotheek bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUIJSEN, Singel hoek Beulingstraat te Amsterdam. (12381)

Op een KARGADOORS-KANTOOR wordt gevraagd een **OUDSTE BEDIENDE,** voor de Engelsche en Fransche Correspondentie en tot het Bijhouden van Boeken; zij, die met het Vak bekend zijn, zullen het meest in aanmerking komen. Adres met opgave van ouderdom, verlangd wordend Salaris en tegenwoordige of vroegere Betrekking met franco Brieven onder Letters L. L., bij de Boekverkoopers GEBROEDERS KRAAY, Buitenkant, U 83, te Amsterdam. (12316)

Te ROTTERDAM is met p°. Augustus aan eene **JONGE JUFVROUWEN SCHOOL** gelegenheid ter plaatsing van **TWEE KOSTLEERLINGEN.** Adres franco onder Lett. V., bij de Boekhandelaars WED. TUINZING EN ZOON, aldaar. (12282)

Wordt gevraagd een Fatsoenlijk Burger **MEISJE,** geschikt voor de OPPASSING VAN KINDEREN, niet onder de 18 Jaren. Die lang in eene dienst is geweest geniet de voorkeur. Franco Adres Singel, G 343. (12240)

HAARLEMMER-MEER.

Bij VAN DER LINDE, MM 5 te Koop, verschillende **ENGELSCHE PLOEGEN, PAARDENMOLEN** en **ZAAI-MACHINE.** Franco Brieven. (12319)

Op het schoonste gedeelte van den HAARLEMMER HOUT, zijn nog 5 of minder **GEMEUBILEERDE KAMERS** te Huur, met of zonder Tafel. Adres franco Brieven onder Lr. A. N., bij den Boekhandelaar L. SLOTEMAKER Pz., te Haarlem. (12283)

APOTHEEK.

In eene Geldersche Stad wordt verlangd een ervaren **APOTHEKERS-BEDIENDE,** van de Prot. Godsdienst en van goede Getuigschriften voorzien, tegen genot van KOST, INWONING en SALARIS naar bekwaamheid. Adres Franco, onder de Lett. A. D., bij den Boekhandelaar H. W. MOOIJ, Heerengracht bij de Leliegracht te Amsterdam. (12294)

HAVER. ROGGE. KOOLZAAD.

VERKOOPING te **AALSMEER,** bij G. DE VRIES, op WOENSDAG 18 JULIJ, des Voormiddags ten 10 Ure, door den Notaris LICHTENBELT, van **33 BUNDERS,** uitmuntend te veld staande, in den onlangs drooggemaakten Schinkelpolder, in het Oosteinde te Aalsmeer, alles om en nabij de Woning van den Heer HAKSTEEN. (12284)

ƒ285. PIANINO. ƒ285.

Uit oorzaak van stertgeval, moet VERKOCHT worden: Eene Elegante 7 Octaafs Fransche **PIANINO,** gemaakt door SOUFLETO, te Parijs, weinig bespeeld, niets minder dan nieuw en zonder het minste gebrek, in moderne Kast met vergulde Lusters, Handvatsels en Pedaal. *Grand Oblique* (geheel schuinsnarig) met metalen plaat en bouten, dus extra sterk van Bouw, zwaar en zuiver van Toon. Heeft in der tijd gekost ƒ600 en wordt nu aangeboden voor ƒ285. Ter bezigtiging gesteld bij den Boekhandelaar A. TH. VAN ROSSUM, Kerkstraat bij de Vijzelstraat BB 523. Amsterdam. (12369)

Les Salons des Variétés.

VERZAMELING DER MEEST GEZOCHTE LIEDEREN, COUPLETTEN, COMIQUE SCÈNES EN ROMANCES, MET ACCT. VAN PIANO.

Van deze collectie verschenen heden:

N°. 89. De Wereld eene Herberg, Coupletten . . . . 40 Cents.
" 92. De Milicien Verlofganger bij de voorstelling van Gijsbrecht van Amstel, Com. Scène . . . . 50 "
" 96. Dan weet ik er alles van, Coupletten. . . . . . . 30 "

Het **LIEDEREN-ALBUM,** inhoudende 24 der meest geliefde Coupletten en Scènes, voorgedragen door de Heeren N. JUDELS en E. BAMBERG, à ƒ 1.

AMSTERDAM, Kalverstraat, D 11. **BRIX VON WAHLBERG.**
Franco aanvrage. (12373)

C. L. BRINKMAN, Boekhandelaar Hartenstraat LL 193, is door aankoop eigenaar geworden, van:

HANDLEIDING TOT DE KENNIS DER ELECTRISCHE TELEGRAPHIE.

Naar het Hoogduitsch van J. A. FORSACH, door M. J. VAN OVEN. Met 40 Figuren tusschen den Tekst ƒ0.50.

HANDLEIDING TOT EEN ZUINIG GASVERBRUIK.

Door J. BROWN, naar de 3de Engelsche Uitgave, 2de Druk met Houtsnee-Figuren ƒ0.80. (12297)

VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN.

Bij J. C. DE BUISONJÉ, te Nieuwe Diep, is uitgegeven:

B. L. VRIES, ALGEBRAISCHE CURSUS

ten gebruike van de Adelborsten aan het Koninkl. Instituut voor de Marine te Willemsoord, Eerste Deel . . . . Prijs ƒ 1.25
Idem Idem Tweede Deel . . . . " " 1.50
Idem Idem Antwoorden, per Stukje . . . . " " 0.25

J. G. R. VOS, ENGLISH GRAMMAR,

for the use of the Cadets at the Royal Naval College at Willemsoord, Prijs ƒ 1.60.

Bovenstaande Leerboeken, welke nu reeds op eenige Instituten zijn ingevoerd, kunnen wij HH. Instituteurs bij den aanvang van een nieuwen Cursus gerustelijk aanbevelen. (12449)

Wij hebben de eer hiermede kennis te geven, dat de Heer F. HUGHES, ophoudt Deelgenoot onzer Firma te zijn en dat de Heer **G. R. CASTENDIJK,** als **ASSOCIE** in ons Huis is opgenomen.

Buenos-Ayres D. T. VISSER & C°.
9 Mei 1860. (12415)

Een **GEHUWD PERSOON,** zonder Kinderen 37 Jaren oud, van den Fatsoenlijken Burger Stand, van een onbesproken gedrag en wandel, en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst als **MEESTERKNECHT,** in een BIERHANDEL of BIERHUIS, daar hij bekend is, met alle soorten van Bieren, als ook met de Versnijdingen en met het Administrative etc. en zijne Vrouw ook alle geschiktheid heeft, tot het waarnemen van een Bierhuis. Hierop inclinerende Brieven Franco onder Letter C., bij de Wed. J. P. VAN RIJÉ TIJPEN, Boekhandel, Hoogstraat, te Rotterdam. (12260)

Een **JONG MENSCH,** P. G., van zeer goeden Huize en Opvoeding, bekend met de Engelsche, Fransche, Duitsche en Hollandsche Taal, zag zich gaarne in eenige **BETREKKING** geplaatst, liefst in eene vooruitgaande plaats. Hij is in staat Borgtogt te stellen van ƒ 10,000 of meer en kan de beste recommandatien produceren. Brieven Franco, Lett. X. X., bij den Boekhandelaar TJEENK WILLINK, te Arnhem. (12237)

Een solied **REIZIGER,** gehuwd en van middelbaren leeftijd, wenschte zich tegen billijke Conditien, door meerdere geaccrediteerde HANDELSHUIZEN, te zien belast met het opnemen van Commissie in de verschillende Provincien van Nederland. Adres Franco, onder Lett. P. H., aan het Bureau Handelsblad. (12380)

INRIGTING
van Onderwijs en Opvoeding,
PRINSENGRACHT BIJ DE REGULIERSGRACHT, AA 628.

De Ondergeteekende berigt bij dezen aan OUDERS en VOOGDEN, dat er op zijn **INSTITUUT** voor alsnog gelegenheid bestaat ter plaatsing van eenige **JONGE LIEDEN,** hetzij als KOSTLEERLINGEN of DAGSCHOLIEREN, die voor de Hoogeschool, de Koninklijke Academie voor Zee- en Landmagt te Breda, en die ter Opleiding van Burgerlijke Ingenieurs te Delft, voor den Handel, enz. opgeleid moeten worden. Hij neemt tevens deze gelegenheid te baat om belanghebbenden op zijne Inrigting van ONDERWIJS en OPVOEDING opmerkzaam te maken, daar deze steeds voortgaat de goedkeuring van den WEd. Heer Schoolopziener en der Ouders weg te dragen. Het Onderwijs, door bekwame Mannen in elk der Leervakken gegeven, strekt zich uit tot de Hollandsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, het Lezen, Schoonschrijven, de Rekenkunde, Algebra, Wis- en Natuurkunde, het Italiaansch Boekhouden, de Bijbelsche, Vaderlandsche en Algemeene Geschiedenis, Aardrijkskunde en Zedekunde; terwijl er bovendien, door bijzondere Lessen, gelegenheid bestaat de Muzijk, het teekenen, Dansen, Schermen, de Gymnastiek, enz. aan te leeren. Het Onderwijs zal den 1sten Augustus weder een begin nemen. Prospectussen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende.

(12365) **H. ZEEMAN,**
Kostschoolhouder.

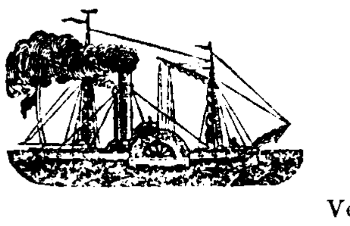

STOOMBOOT EN DILIGENCE genaamd *HARLINGEN,*

DIENST TUSSCHEN AMSTERDAM, ENKHUIZEN, HARLINGEN, LEEUWARDEN EN GRONINGEN.

Vertrek van AMSTERDAM, Zondags, Woensdags en Vrijdags, 's Morgens 7 Uur.
" " GRONINGEN, " " " " 's Avonds 11 "
" " LEEUWARDEN, Maandags, Donderdags en Zaturdags, 's Morgens 5 "
" " HARLINGEN, " " " " " 8 "
Aankomst te AMSTERDAM, ongeveer één uur voor Beurstijd.
" " GRONINGEN " tien " 's Avonds.

ZOMERDIENST TUSSCHEN AMSTERDAM, ENKHUIZEN, HARLINGEN EN LEEUWARDEN.

Vertrek van AMSTERDAM, Maandags 's Namiddags 3 Uur.
" " LEEUWARDEN, Dingsdags, 's Morgens 8 "
" " HARLINGEN " " 10½ "

KANTOOR TE AMSTERDAM IN DE NIEUWE STADS-HERBERG. (8718)

SOMMER-SAISON 1860.

BAD HOMBURG

SOMMER-SAISON 1860.

BEI FRANKFURT a. M.

Die **QUELLEN HOMBURGS,** von dem berühmten Professor LIEBIG Analysirt, wirken erregend, tonisch, auflösend und abführend; sie bethätigen ihre Wirksamkeit in allen Fällen, wo es sich darum handelt, die gestörten Functionen des Magens und des Unterleibes wieder herzustellen, indem sie einen eigenthümlichen Reiz auf diese Organe ausüben, die abdominale Circulation in Thätigkeit setzen, und die Verdauungsfähigkeit regeln.

Mit vielem Erfolge findet ihre Anwendung statt in CHRONISCHEN KRANKHEITEN der DRÜSEN des UNTERLEIBS, namentlich der LEBER und MILZ, bei HYPOCHONDRIE, URINLEIDEN, STEIN, bei der GICHT, bei GELBSUCHT, bei HÄMORRHOIDALLEIDEN und VERSTOPFUNGEN, so wie bei allen den mannigfachen Leiden, die ihren Ursprung aus erhöhter Reizbarkeit der Nerven herleiten.

VON SEHR DURCHGREIFENDER WIRKUNG ist der innere Gebrauch des Wassers, besonders wenn es FRISCH an der Quelle getrunken wird; die Bergluft, die Bewegung, die Zerstreuung, das Entferntseyn von allen geschäften und jedem Geräusche des Städtelebens, unterstützen die Heilkraft dieses herrlichen Mineralwassers.

MOLKEN werden von SCHWEIZER ALPEN-SENNEN des Kantons Appenzell aus ZIEGENMILCH durch doppelte Scheidung zubereitet und in der Frühe an den Mineralquellen so wohl allein als in Verbindung mit den verschiedenen Mineralbrunnen verabreicht.

Ausser dem BADEHAUSE, worin die Mineralwasser, so wie Fichtennadel-Bäder gegeben werden, findet man hier auch gut eingerichtete FLUSSBÄDER, welche in häufigen Fällen wesentlich zur Förderung der Brunnenkur beitragen.

Das groszartige CONVERSATIONSHAUS, welches das ganze Jahr hindurch geöffnet bleibt, enthält PRACHTVOLL DECORIRTE RÄUME, einen GROSZEN BALL- und CONCERTSAAL, einen SPEISE SALON, KAFFEE- und RAUCHZIMMER, mehrere geschmackvoll ausgestattete CONVERSATIONSSÄLE, wo Trente-et-Quarante und Roulette unter Gewährung auszergewöhnlicher Vortheile aufliegen, indem Ersteres mit EINEM HALBEN **REFAIT** und Letzteres mit EINEM **ZÉRO** gespielt wird. Die tägliche Bankeinlage am Trente-et-Quarante ist auf 300,000 Franken, das Maximum auf 12,000 Franken festgesetzt. — Das grosze LESECABINET steht dem Publikum unentgeltlich geöffnet, und enthält die bedeutendsten DEUTSCHEN, FRANZÖSISCHEN, ENGLISCHEN, ITALIENISCHEN, RUSSISCHEN, POLNISCHEN und HOLLÄNDISCHEN politischen und belletristischen Journale. Der elegante RESTAURATIONSSALON, woselbst nach der Karte gespeist wird, führt auf die schöne Asphalt-Terrasse des Kurgartens. — **TABLE-D'HOTE** findet um EIN UHR und um FÜNF UHR statt; die Restauration ist dem rühmlichst bekannten Hause **CHEVET** aus Paris anvertraut.

Das KUR-ORCHESTER spielt DREIMAL des Tags, Morgens an den Quellen, Nachmittags im Musik-Pavillon des Kurgartens und Abends im grossen Ballsaale; es zählt 43 ausgezeichnete Musiker, worunter vornehmlich die Herren PAQUIS und SCHLOTMANN, erste Hornsoli von der Italienischen Oper zu Paris, sowie Herr DELPECH, Cornet à-pistons, aus Paris, zu nennen sind.

Jede Woche finden Réunions, Bälle sowie Concerte der BEDEUTENDSTEN durchreisenden Künstler statt.

Durch die Verbindung von Post, Eisenbahn, Omnibus etc., ist **BAD HOMBURG** nur eine Stunde von Frankfurt entfernt. Binnen Kurzem wird auch die Eröffnung der directen Eisenbahn zwischen Homburg und Frankfurt a/M. stattfinden, und die Fahrt alsdann in Zwanzig Minuten zurückgelegt werden. (8551)

Geneeskrachtige Eigenschappen van den
ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

Deze **ROB,** welke met de grootste zorg bereid wordt, is zeer verkieslijk boven alle zuiverende Siropen, bekend onder den naam van Larrey, van Cuisinier, van Sarsaparille, van Zeepkruid, enz. Het bewijst dezelfde diensten als de Levertraan, de Scheurbuikwerende Siroop, de Geest van Sarsaparille en alle bereidingen, waarvan het Jodium, het Goud of het Kwikzilver het hoofdbestanddeel uitmaakt. Daar zij gemakkelijk verteerbaar is, aangenaam van reuk en smaak, hebben alle geneeskundigen ze aanbevolen ter genezing van

Huidzweren, Etterbuilen,	Kanker, Daauwworm,	Zweren, Ontaarde Schurft,	Klierziekte, Scheurbuik,	Witten Vloed.

Daar al deze aandoeningen uit inwendige oorzaken voortkomen, beproeft men te vergeefs ze door uitwendige middelen te genezen.

Ook kan men den **ROB** van BOYVEAU LAFFECTEUR met hoop op goed gevolg aanwenden in aandoeningen van het Zenuw- en Vezelweefsel, als:

Jicht, Pijnen,	Uitputting, Rheumatiek,	Onmagt, Hypochondrie,	Verlamming, Onvruchtbaarheid,	Vermagering.

Door de vochten te zuiveren, doet de **ROB** het bloed herleven en de verrigtingen weder overeenstemmen. Ook kan men ze beproeven en zonder vrees, ja met hoop op goed gevolg aanwenden in een groot aantal zieken, welke zoo bepaald niet aangegeven zijn, zoo als:

Verzuimde Verkoudheid, Uitzetting van het hart, Blaasslijmvloed, Zweren van den Uterus,	Stoornissen in de menstruatie, Bloedberoerte, Bleekzucht, Aambeijen,	Witte Zwelling, Hardnekkige hoest, Zenuwacht. aamborstigheid, Vernaauwingen,	Waterbreuk, Waterzucht, Graveel, Tusschenpoozende Kolijkpijn,	Ziekten aan de Lever, Maagontsteking, Maagdarm-ontsteking.

De **ROB** van BOYVEAU LAFFECTEUR is vooral geschikt om grondig en in weinig tijds te genezen: Scherpen Witten Vloed, besmettelijke Vloeijingen, zoowel pas ontstane als verouderde, welke zoo schrikkelijk de jonge Lieden teisteren en waartegen zij zonder oordeel de Copaïva, de Cubeba en de zamentrekkendste inspuitingen gebruiken. Wat gebeurt er nu? De ziekte keert onophoudelijk terug, omdat de smetstof niet vernietigd is, en men stelt zich bloot aan vernaauwingen en dien ten gevolge aan onvermogen.

De **ROB** van BOYVEAU LAFFECTEUR is goedgekeurd door de voormalige Koninklijke Maatschappij van Geneeskunde, ten gevolge van het besluit van het jaar XIII, en geleverd aan het Fransche Zeewezen in 1788 en 1790; in 1850 werd zij goedgekeurd in Belgie door den Minister van Oorlog, ten dienste der Geneeskunde van het Belgische leger, en eindelijk is zij van landswege toegestaan door het geheele Keizerrijk Rusland. Als geneesmiddel tegen geheime kwalen is de **ROB** aangenomen in de Hospitalen van het Fransche Zeewezen sedert 1788. Deze **ROB** geneest vooral die geheime kwalen, welke men bestempelt met den naam van oorspronkelijke Secundaire en Tertiaire. Deze laatsten ontstaan vaak twintig jaren na de eerste verschijnselen, welke men reeds lang uitgeroeid waande. Als veelvermogend zuiveringsmiddel vernietigt het die toevallen, welke door het gebruik van Kwikzilver ontstaan zijn, het ondersteunt de pogingen der natuur om het Jodium uit te drijven; wanneer men in het huwelijk wil treden, waarborgen voor de goede gezondheid zijner kinderen hebben en den vrede in zijn huis bewaren.

De **PLANTENSIROOP** van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, welker echtheid door de handteekening van Dr. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS, wordt geguarandeerd, is te verkrijgen voor **4 GULDEN** de Flesch van **16** Oncen, bij de voornaamste **HANDELSHUIZEN** in **ARCANA,** en bij de onderstaande Heeren Apothekers, waar ook eene Brochure *gratis* wordt afgegeven.

Eene nagemaakte soort, in Belgie gefabriceerd, wordt voor verminderden prijs door eenige Apothekers hier te lande aangeboden; wij waarschuwen een ieder zich niet te laten verschalken en, om eenige centen of stuivers te besparen, zich slecht en schadelijk goed in de handen te laten stoppen.

Amsterdam, P. J. F. Thijm, Rokin; B. Adama, Heerengr.; P. de Haan en Zn., Kalverstr.; Ruijs & Weissenbruch, Bloemmarkt; H. H. Uloth, Zeedijk; v. Hulstejn, Warmoesstr.; K. v. Olst, Leidschestr.; J. Burgers, Kalverstr.; B. T. de Ruiter; J. G. W. Calkoen, Korsjespoortsteeg; N. J. Schermer; Stellingwerf.
Alkmaar, H. J. Ansingh Bz.
Amersfoort, W. Coolhaas.
Arnhem, F. Romijn; F. A. C. Otterbein.
Bergen op Zoom, Verlinden; P. F. Appelboom.
Breda, A. J. Jansen Gzn.
Bombay, Franjee Nessenvanjee & Cie.
Berbice, G. A. Melville.
Batavia, Moorman en N. Lange, Apot. Specht Grijp.
Calcutta, Mindes-Butt.
Curaçao, Jesurun.
Demerary, B. Gusty & Cie., Droogist.
Delft, P. J. Paling W.Jz.; P. J. Kipp.
Deventer, Berghuis & van der Moer; N. G. Smeenk.
Dordrecht, v. Gelder & v. Wageningen; K. G. W. de Bosson.
Eindhoven, A. Beguin.
's Gravenhage, J. M. v. Renesse, G. J. R. v. d. Gaag; de Langen; J. L. F. C. Snabilie; C. C. van Valkenburg; J. A. van Thiel.
Goes, Reutbergen.
Gorinchem, P. J. B. Schultze.
Gouda, J. B. Peetersz; F. K. v. d. Wal.
Groningen, H. R. de Zaijer; B. G. Rinsma.
Hamburg, Gotthelf Voss.
Haaksbergen, A. E. D. Inckel.
's Hertogenbosch, F. Luijks; L. J. v. d. Bogaert; H. v. Baert.
Haarlem, K. T. de Breuk; D. Veen en C°., Droog.; J. de Wites.
Harlingen, P. L. Mirandé Pz.
Heemstede, Joh. Groes.
Hoorn, E. Knaven.
Honolulu (Sandwich-Eilanden), S. H. Williams & Cie.
Jamaica, Ch. Delgado.
Kaap de Goede Hoop, Scheuble & Cie., Chimisten.
Kingston, Mitchill & Cie.
Leeuwarden, P. Geerts.
Leyden, J. F. Ter Burgh; J. J. Reijst; J. C. Du Saar; A. O. van Tricht; J. Garren.
Londen, Warrich Brothers, Hanway.
Maastricht, P. Hahnes en Cie.; J. E. Gambon.
Macao, Thomas José de Freita.
Middelburg, W. P. van de Kamer.
Madras, Barrie & Cie; Pereyra.
Nieuwe Diep, J. Jelgersma Gz.
N.-Pekela, B. H. Stubbe Kruger.
Nijkerk, H. H. v. Ark.
Nijmegen, R. J. Opwijrda; J. A. Noorren; J. J. Sneltjes.
Oud Beijerland, W. M. Kok.
Paramaribo, de Vries.
Parijs, Dr. Giraudeau de St. Servais, 12, rue Richer.
Port Natal, R. Dawney.
Roermond, J. Jansen; D. Timmerman.
Rotterdam, P. E. Arent; van Santen Kolff; Voorhoeve en Zoon; J. J. Vriens; Helderman et Cramer.
Roozendaal, T. X. Kruger.
Schiedam, F. A. Erkelens.
Suriname, Ferdinand Harten.
Tiel, W. A. Caron.
Tilburg, J. A. Martens.
Utrecht, H. van Dorssen AZn.; A. van Woerden; L. J. Grootendorst; G. H. N. van Spanje; G. Duffer.
Veenendaal, C. L. Dubois.
Vlaardingen, Lagerwerff.
Vlissingen, van Osch.
Zaandam, W. J. Endt en Zoon.
Zierikzee, J. H. Ochtman & Bal.
Zutphen, G. L. Tjeenk Willink.

(9110)

AMSTERDAM, Maandag 16 Julij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is de discussie over de spoorwegen aangevangen. De Heer van der Veen wil de waarborgen, dat het spoorwegplan ook zal worden uitgevoerd. De Heer Lycklama was zeer voor het ontwerp. De Heeren Gevers Deynoot en Storm van 's Gravesande hadden vele bezwaren. Zij zullen even als de Heer van der Veen hunne stem afhankelijk maken van nadere inlichtingen. De Heer van Bosse heeft de groote financiele last aangetoond, die de staat op zich zou nemen. De Heer Nolthenius zou over de bezwaren heenstappen. De Heer van Zuylen was tegen het ontwerp, omdat het in strijd is met de verklaarde meening van de meerderheid der Kamer omtrent staatsspoorwegen, zoodat dit ministerie het beginsel der minderheid tracht te doen zegevieren. Hij achtte dit strijdig met het constitutionneel beginsel. De Minister van Binnenl. Zaken heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd. Morgen is de Heer van Hall aan het woord.

Eergisteren vierde de typografische vereeniging *de Nederlandsche Drukpers* in den daartoe smaakvol versierden Grand Salon den gedenkdag der onthulling van het standbeeld van Lourens Jansz. Coster. Deze bijeenkomst welke zich kenmerkte door vriendschappelijken geest en de beste orde, werd opgeluisterd door de opvoering van een tweetal tooneelstukjes, waarin leden der vereeniging optraden, alsmede door eenige zangstukken, verdienstelijk voorgedragen door de afdeeling Zang der vereeniging. Het feest werd geopend door eene allegorische voorstelling: „Hulde aan den uitvinder der Boekdrukkunst," zamengesteld door het lid P. Werthweyn, die mede de dichterlijke toespraken en gezangen heeft geschreven; het tekstboekje is uitgegeven ten voordeele van het fonds der vereeniging. Deze allegorie vond grooten en verdienden bijval. Een en ander werd afgewisseld door liederen, gezongen door de gezamenlijke leden en vervaardigd door eenige hunner, de HH. M. Smit, A. Grevenstuk en W. Färber. Het feest werd besloten met een bal, dat tot laat in den nacht duurde.

Gisteren avond is in het Binnen-Gasthuis gebragt het lijk van eene onbekende vrouw, die uit de Prinsengracht bij de Prinsenstraat was opgehaald.

* KRALINGEN, 16 Julij. Op beide markten, onder deze gemeente ressorterende, was heden ruime aanvoer van verschen zalm, te samen nagenoeg 400 stuks, waarvan aan het veer ruim 250 stuks. Bij levendigen kooplust heerschte veel bedrijvigheid met de verzending, en een tal van manden werd terstond gepakt, met ijs voorzien en met de van Rotterdam komende en hier voorbijgaande stoombooten naar Duitschland verzonden. Eenige manden werden met de Holl.-Belgische spoorboot met bestemming naar Parijs geëxpedieerd. Men gaat steeds voort met hooge prijzen te besteden. De vangst van kleine zomerzalmpjes begint al meer en meer aan te wakkeren en daarvoor besteedt men thans 50 a 55 c. per ½ Ned. pond, geschat gewigt en met graagte.

* UTRECHT, 15 Julij. De 1ste luit. Jhr. van Pestel, van het 3de reg. vesting-artillerie, is in rang overgeplaatst bij het reg. veld-art. alhier.

LAATSTE BERIGTEN.

BERLIJN, Zondag 15 Julij (des Avonds).

Uit Stockholm wordt medegedeeld, dat de aansluiting van het Zweedsche telegraafnet met het Finsche den 9den dezer heeft plaats gehad. Dit is geschied te Haparanda. Vroeger moest eene depêche uit Zweden naar Finland over Denemarken, Duitschland en Rusland komen.

TURIJN, Zondag, 15 Julij.

Heden hier ontvangen berigten bevestigen nader, dat twee Napelsche schepen tot de opstandelingen zijn overgegaan. Het vertrek van het Napelsche gezantschap naar Turyn is uitgesteld.

GENUA, Zondag 15 Julij.

Berigten uit Palermo van den 12den melden, dat de beide schepen, welke tot Garibaldi zijn overgegaan, zijn de stoomschepen Elba en Duca di Calabria; zij behooren niet tot de oorlogsmarine. De HH. Laloggia, Laporta en Orsini blijven in het ministerie. De toestand van Sicilie is geruststellend.

ROTTERDAM, 16 Julij. Uit de eerste hand zijn afgedaan 16 vaten Maryland Tabak per Dashaway en 21 v. Virginie per Casilda.

ROTTERDAM, 16 Julij. Tarwe *f* 6 a 9, Boekweit *f* 10, Kanariezaad *f* 7½ lager.

Van Tarwe verkocht: 158, 160/2 ℔ o. witb. Pools. *f* 375, 390; 158/2 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 375; 158/2 ℔ jar. Bovenl. Rijs *f* 358; Rogge 152/2 ℔ Pruis. *f* 218, 220; 152/2 ℔ Dantzig *f* 212; 146/2 ℔ Memel *f* 198; 142, 154/2 ℔ Koningsb. *f* 222, 240; 153, 156/2 ℔ Zweeds *f* 225, 240; 145/2 ℔ Petersb. *f* 192; Boekweit N.-Brab. *f* 295, 300; Vlaamsche *f* 290, 295; Rijn *f* 280; Gelders. *f* 275; Fransche *f* 245.

Meekrap iets meer geveild, redelijke kooplust. Onveranderde prijzen.

SCHIEDAM, 16 Julij. Moutwijn *f* 14¾; Genever *f* 20¼, Amst. Proef *f* 21¼.

HAVRE. 14 Julij. De omzet van *Katoen* was heden vrij geanimeerd en bestond ter beurse uit ca. 1900 b. De prijzen zijn bij voortduring flaauw.

ROTTERDAM, Maandag 16 Julij. W. S. 2½ pCt. 64 1/16; Dito 4 pCt. 99; Spanje 3 pCt. 48; Dito 1¼ pCt. 39 1/16; Dito Coup. Cert. 4 11/16; Port. 1856/57 42 11/16; Rusland 1855 6de Serie 98¼; Dito Spoorw. Aand. volg. 213¼; Oostenr. Metall. 52¼; Dito Nation. 59¼; Dito Zilver 75¼.

PER TELEGRAAF

LONDEN, HEDEN, Maandag 15 Julij.

De *Times* bevat berigten uit Napels van 14 dezer, waarin verzekerd wordt, dat een krachtig ministerie zal worden benoemd, hetwelk het constitutioneele stelsel op uitgebreide schaal zal toepassen.

LONDEN, HEDEN, Maandag 16 Julij.

Tarwe en Garst in vastere stemming.

LONDEN, HEDEN, Maandag 16 Julij Consols 93⅜ a ½; Mexic. 21 a ¼; Spanje 3 pCt. 48¾ a 49¼; Dito 1¼ pCt. 39⅞ a 40⅛; Cert. Coup. —; Amort. — a —; Venez. 64¼ a ½; Dito Uitg. 93 a 04; Russen 4½ pCt. — a —; Dito 3 pCt. —; Nieuwe Dito 4½ pCt. ¾ premie.

LIVERPOOL, HEDEN, Maandag 16 Julij.

Van *Katoen* zijn heden 8000 b. tot iets betere prijzen verhandeld.

WEENEN, HEDEN, Maandag 16 Julij. Metall. 5 pCt. 70.45; Dito Nat. 80.05; Bank-Actien —; Loten 1854 95.75; Dito 1858 106; Noordb. Dito 846; Cred. Anstalt 193; Fransch-Oostenr. Sp. 259.50; N. Lomb —. Wissel: Londen 12.63; Goud —.

BERLIJN, HEDEN, Maandag 16 Julij.

Rogge Julij 49¼, herfst 47⅞; *Raapolie* Julij 11⅓, herfst 11⅙.

BERLIJN, HEDEN, Maandag 16 Julij. 5 pCt. Metall. 55¼; Dito Nat. 62¼ b.; Dito N. Leening 75¼; Stiegl. 5de serie 94; Dito 6de serie 103; 5 pCt. Eng. Russen 105⅜ b.; 3 pCt. N. Dito 62¼; 4½ pCt. Pruisen. —. Wissel: Londen 2/m. —; Parijs 2/m. —; Hamburg 2/m. —; Amst. 2/m. —; Weenen 2/m. —; Petersb. 3/w. —.

FRANKFORT, HEDEN, Maandag 16 Julij. 5 pCts. Metall. 54¼; Dito Nation. 61 1/16; Loten —; Bank-Actien 774; 3 pCt. Spanje 48; Dito 1¼ pCt. 39¼; N. Oostenr. Leening. 75¼. — Wissel: Londen —; Weenen 91⅞.

HAMBURG, HEDEN, Maandag 16 Julij.

Olie: Julij 26, Oct. 26.8.

PARIJS, HEDEN, Maandag 16 Julij.

Raapolie Julij 109, Aug. 111, Sept.—Dec. 114.

PARIJS, HEDEN, Maandag 16 Julij. Frans. 3 pCt. 69.15; Spanje 3 pCt. 47¾; Dito 1¼ pCt. —; Credit Mob. 715; Fr.-Oostenr. Spoorweg —.—.

1 u. 40 m.: Fransche 3 pCt. 69.07; Spanje 3 pCt. 47¾; Cred. Mob. 712.50.

MARSEILLE, HEDEN, Maandag 16 Julij.

De markies de la Greca, lid van het Napelsche kabinet is heden avond met een stoomkorvet hier aangekomen, en zal onmiddellijk naar Parijs vertrekken, waarheen hij met eene bijzondere zending is belast. Eergisteren was het koningrijk Napels nog rustig.

GENUA, HEDEN, Maandag 16 Julij.

De Prins van Carignan is te Florence aangekomen.

MADRID, Zaturdag 14 Julij. 3 pCts. 49.40; 1¼ pCts. 41.

TEXEL, HEDEN, Maandag 16 Julij.

Binnen: Beaver, S., Londen. - Diana, S., id.
Uitgezeild: John and Mary, Whitehead, Newc.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Maandag 16 Julij.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van heden, waren als volgt: Runderen wegende 650 ℔ 1e kwal. *f* 220, 2e kwal. *f* 180; dito weg. 600 ℔ 1e kwal. *f* 200, 2e kwal. *f* 160; dito weg. 550 ℔ 1e kwal. *f* 180, 2e kwal *f* 140. Melk- en Kalfkoeijen *f* 130 a 200. Schapen *f* 28 a 34. Varkens 44 a 48 c. het Ned. ℔.

HARLINGEN, 14 Julij. De uitvoer bedroeg alhier van 8 dezer tot heden 7854/4 ton Boter. 1500 Kanter en 500 Edammer Kazen, 85 Runderen, 216 Kalveren, 585 Varkens, 535 Schapen en Lammeren, 75 pakken Heede, 120 b. Vlas en 10 last Haver en 1½ last Boonen.

MARSEILLE, 14 Junij, (per telegraaf). *Granen*: De aanvoeren bestonden uit 14,800 hectoliters, handel stil. Harde Afrikaansche tarwe op de 4 laatste maanden 33.50; Marianopel 34.50; Poolsch 31; Donau 30.50; Galatz 31.50 pr. 160 litres.

HAMBURG, 13 Julij. In *Koffij* had deze week tot vaste prijzen een geregelde omzet plaats. Sedert den 6den dezer zijn verkocht 8000 b. Rio en Santos van 6⅛ a 6 11/16 sch., 4000 b. Domingo van 6¾ a 6⅝ sch., 3000 b. Laguayra van 6⅝ a 7¾ sch. en 3000 b. Maracaibo van 6¾ a 6⅞ sch. — Ruwe *Suiker* vast en met eenige omzettingen tot vorige prijzen. Men heeft afgedaan in loco ca. 800 k. Havana, 30 k. Bahia en 450 z. O. Ind. en op levering circa 2700 z. bruine Oost-Indische en 900 dito bruin Mauritius. — *Rijst* zeer vast, noemenswaardige afdoeningen hadden evenwel geen plaats. — *Katoen* tot verlaagde prijzen met iets meer kooplust; afgedaan werden ca. 100 p. Noord-Amerik. van 5¾ a 6¼; 200 b. Ceara tot 8 sch. en ca. 800 p. Suratte van 3¾ a 4¼ sch. — *Huiden*: Wegens het saizoen zeer stil. Uit de eerste hand zijn verkocht 5295 st. nat gezouten Montevideo, 4886 st. Rio Grande, 1409 st. dito Paardenhuiden en 225 b. Calcutta-Kips. — *Tabak*: De omzettingen bestonden uit 75 cer. Domingo 200 p. Brazil en 36 p. Esmeralda tot goede prijzen. In veiling werden 28 v. Virginy door een a 1 11/16 sch., 20 v. Maysville dooreen a 5¾, 49 v. Kentucky dooreen a 2 7/16, 169 cer. Dom. dooreen a 6⅜ en 55 cer. Yara dooreen a 12¾ sch. verkocht. — *Verfhout* prijsh., behalve Lima rood, hetwelk 4 a 8 sch. lager is. — *Peper* aangenamer en a 4¾ sch. slechts weinig te koop. In *Piment* hadden eenige belangrijke inkoopen plaats, waardoor het artikel hooger en op 3 7/16 a 3½ te noteren is. — *Krenten* met aanzienlijke omzettingen. — *Honig*: Van Havana werden ca. 150,000 ℔ tot stijgende prijzen afgedaan; men houdt vast op 18½ mb. — *Raapolie* loco 26. — *Lijnolie* 19¾ mb. — *Cocosolie* Cochin met 31½ a 32½ mb. betaald. — *Levertraan* hooger gehouden. — *Teer* ter verzending gekocht en bijna zonder voorraad. Dunne 13¼, dikke 12 a 12½. Arch. Pik is op levering, prijs geheim, gedaan. — *Talk* lusteloos; 1a gele 35½ mb., inl. 34¾. — Bruine *Harst* hooger gehouden. — *Potasch*: Kasan 17½ mb. — *Tin* vast doch zonder veel handel. — *Klaverzaad*, rood lager aangeboden en nominaal 26 a 35 mb., van wit zijn eenige honderd centenaars in de prijzen van 46 a 52 voor Engeland gedaan.

ODESSA, 6 Julij. *Granen* stil en wederom 25 cop. lager. Onze oogst vertoont zich bij voortduring allergunstigst; ook zijn de verkoopen op levering in deze week, vooral op het laatst derzelve, ten gevolge der lusteloosheid onzer speculanten geheel gestaakt. De omzet bepaalde zich tot slechts 13,200 tz. Men besteedde voor zachte Tarwe van R. 8.67½ a 9.75; Sandomirca 9.15; Ghirka 9.47½ a 9.50; dito van Cherson 8.50 a 8.75. — *Lijnzaad* R. 9.30 a 9.35. — *Wol*: Men heeft verkocht 2500 puds fijne Peregon a R. 17.05 en 100 b. fijne gewasschen a R. 27. — *Koers* op Londen 663 a 665¼.

ALEXANDRIE, 2 Julij. *Katoen*: Ofschoon het artikel gedurende de laatste 14 dagen, zeer flaauw was en geen omzet van eenige beteekenis plaats vond, hebben zich de vorige prijzen gesouteneerd. — *Granen* waren in de laatste dagen met veel kooplust en over het algemeen ca. 6 a 8 P. hooger. Wegens de vele aanvoeren die heden plaats hadden zijn echter de prijzen wederom lager, met uitzondering van Garst, welk artikel op zeer hoogen prijs gehouden wordt. Men heeft voor Tarwe op levering in September en October van P. 86 a 92 betaald. — *Lijnzaad* niet voorhanden. — *Vrachten* hooger; naar Engeland Tarwe 4 sh. 3 p. a 4 sh. 9 p. — *Koers* op Londen 3/m. 96¼.

NEW-YORK, 30 Junij. *Katoen* voortdurend stil; sedert Dingsdag zijn slechts 1200 b. verkocht. De notering is nominaal, middl. Upland 10¾. — *Potasch* flaauw en lager te koop. Men heeft 200 vjs. verkocht van 5.25 a 5.12½. — *Quercitron*: Te Philadelphia zijn 40 v. N°. 1 a 28 d. afgedaan. — *Koffij*: Rio blijft in dezelfde positie, de voorraad is middelmatig en de houders zijn vast op de volle prijzen, die echter niet te bedingen zijn. Van Domingo heeft men 1150 b. verkocht van 12½ a 12¾ c. — *Verfhout* zeer stil. — *Huiden* alleen voor dringende behoefte gekocht. — *Terpentijnolie* flaauw. Sedert ons vorig berigt zijn 3000 vjs. verhandeld, gedeeltelijk op levering a 42 c. voor courante kwaliteit en 43 a 42½ c. voor New-York in vaatjes. — *Harst* minder geanimeerd, doch vast op 1.55 zeilende. — *Rijst* met eenige vraag. Men heeft 1000 v. afgedaan van 4.37½ a 4.75. — *Specerijen*: Cassia levendig gevraagd op speculatie en met belangrijken omzet; ten laatste eischte men hoogere prijzen. De verkoopen bestaan uit 24,000 matjes a 21 c. op 6/m. en 82,000 matjes te Boston tot geheimen prijs. Voor het overige zijn slechts 100 b. Peper tot 8¼ c. op 6/m. en 150 k. Noten, prijs geheim verkocht. — *Suiker* iets vaster en met goede vraag. — *Tabak* blijft flaauw met belangrijken voorraad van Kentucky, waarvan 30 v. verkocht zijn van 5 a 12 c., voorts 30 v. Mason County a 7 c., 252 k. Seedleaf van 3½ a 15 c. en 238 p. Havana van 27 a 32 c. — *Granen*: Tarwe blijft 1 a 2 c. lager. Sedert Dingsdag bestonden de verkoopen uit 293,300 bushels; Milwaukie Club 1.32 a 1.34; Chicago 1.29 a 1.30; roode 1.40 a 1.45; witte Canada 1.44 a 1.50. Mais met weinig vraag en lager te koop. Van Rogge heeft men 5000 bushels tot 80 a 82 c. afgedaan. Meel 5 c. lager met weinig vraag ter exportatie. Men noteert State 5.30 a 5.60 n. kw. — *Wisselkoers* op Amst. 41⅝ a 41¾.

WILMINGTON, 22 Junij. In ord. *Harst* is deze week veel omgegaan. Men heeft 10 a 12,000 vaatjes met 2¼ c. avans verhandeld, namelijk tot d. 1.15. Tevens waren ook fijne soorten met veel vraag en hadden diverse kleine afdoeningen plaats van 1.25 a 4 d. n. kw. — *Terpentijnolie* 1 a 2 c. lager met verkoopen van 2868 vtjs. van 40½ a 38½ c.

CALCUTTA, 4 Junij. *Indigo*: Sedert ons laatste berigt is aangaande de gesteldheid van den oogst geene belangrijke verandering te vermelden. De berigten blijven over het algemeen gunstig. — *Suiker* met zeer weinig handel en prijzen meest nominaal. — In *Salpeter* is voor Engeland bijna niets gedaan. — In *Rijst* gaat weinig of niets om. — *Lijnzaad* alleen voor Amerika gekocht; de prijzen houden zich staande. — *Jute* met weinig vraag. — *Cachou* steeds verlaten. — *Vrachten* iets lager. Naar Engeland £ 3.7.6 a 3.15. — *Koers* op Londen 6/m. 2⅜.

SOERABAIJA, 19 Mei. In *Suiker* ging door gebrek aan voorraad weinig om, slechts 2,000 pic. *f* 16 n°. 16 werden verkocht; voor Suiker op levering besteedt men *f* 16¼ en werden daarvan 4000 pic. verhandeld. — *Tabak* en *Koffij* niet ter markt. — *Rijst* zonder voorraad omdat de oude oogst nagenoeg opgeruimd is en de nieuwe oogst eerst over eene maand verwacht wordt. — *Arak* nominaal *f* 45. — *Bindrotting* *f* 8 a 10, ord. kwal. a *f* 7½ te plaatsen. — *Huiden* genieten veel vraag en worden bij goede kwaliteit onmiddelijk tot de hoogste prijzen van de markt genomen. Men noteert Koe- *f* 35 a 47.50, en Buffel *f* 18 a 25. — *Lijnwaden* Hierin hadden deze maand vele aanvoeren plaats, hetgeen minder gunstig op de stemming der handelaren werkte en waardoor weder eenige achteruitgang der prijzen ontstond. Calicots en Madapollams worden weinig gevraagd, men kan bij partij de prijzen niet hooger aannemen dan *f* 6.60 5/4 wit, *f* 7 6/4 d°., *f* 7.90 7/4 d°., *f* 8.50 8/4 d°., *f* 5.40 5/4 ruw, *f* 6.50 6/4 d°. en *f* 6.75 7/4 d°. Salempores worden gekocht tot *f* 9 a *f* 9,25 met grooten voorraad; echte Indigo Blaauw brengt *f* 10.25 op; voor Adr. rood Holl. is weinig vraag, Adr. rood Holl. Chits 5/4 brengt *f* 12½ a *f* 14 op en de Geillumineerde *f* 14, *f* 16; voorraad gering. Chitsen Gewone witte Gronds te plaatsen van *f* 6 tot 8, voor fijne twee en driekleurige Chits *f* 7 tot 8½. Meubel-Chits van *f* 10 tot 12, waartoe eenige omzettingen plaats hadden. Paarsche Chits voor *f* 7 niet te plaatsen. Double Rose voor *f* 6,50 a 7; gele en groene Chits zonder voorraad worden verkocht a *f* 8,50. Nicanias en Cottonetten zouden bij aanvoeren wel te plaatsen zijn. Voor Geweven Goederen is weinig vraag, In Batikgoederen worden belangrijke zaken gedaan, vooral vinden blaauwe, en Soga roode Kain-Pandjangs veel aftrek, ook blaauwe Slendangs zijn grif te plaatsen. Voor 5/4 Adr. roode gedr. Sarongs zoude men grif *f* 22 kunnen bedingen. Voor goede zwarte en groene lakens kan men *f* 4 a 4¼ bedingen. Flanel wordt tot 90 c. gevraagd; geen voorraad. Camlets zijn moeijelijk te plaatsen. Mooije gekleurde Lastings vinden grif koopers tot *f* 40. Wollen Dekens niet ter markt, maar zoude goede kwal. grif *f* 4 tot 6 kunnen bedingen. Molton dekens flaauw. Voor Taffel- en Servoetgoed bestaat eenige vraag, alsmede Oogjesgoed en Diemets zijn weinig ter markt en zouden eenige aanvoeren goed te plaatsen zijn. Voor Adr. rood Garen N° 24 zoude men *f* 260 kunnen bedingen. — Zweedsch IJzer is gevraagd tot vaste prijzen en weinig voorraad ter markt. Engelsch IJzer is ook schaarsch ter markt en zouden eenige zendingen grif koopers vinden. Van Bladkoper en Yellow Metal is de markt steeds wel voorzien, en brengen nog geen hooger prijzen op, omdat er nog alijd verkoopers zijn, die de markt blijven drukken. Voor Huidspijkers is niet meer dan *f* 95 te bedingen. IJzeren Spijkers brengen *f* 20 op, als de partijen goed gesorteerd zijn. — Boter van *f* 12½ tot *f* 14 met belangrijke voorraden en aanvoeren; voor van der Leeuw en Cachet Boter is niet meer dan *f* 15 te bedingen. Provisien in blik en flesschen met goeden voorraad slechts 25 pCt. boven factuur te bedingen. Jenever tot *f* 10½ a 11 te plaatsen. Haantjes Bier gevraagd tot *f* 7½ per dozijn, andere soorten tot *f* 5½ a 6 per dozijn te plaatsen. — *Vrachten*: De groote voorraad van nog onverscheepte Tabak deed de Vrachten wat vooruitgaan, die men thans voor Suiker a *f* 70 en voor Tabak a *f* 60 kan aannemen. De Canton werd bevracht a *f* 75 voor Suiker en a *f* 60 voor Tabak. De Koning Willem III tot *f* 70 voor Suiker en *f* 62½ voor Tabak. De Estafette komt hier laden tot *f* 70 voor Suiker, *f* 85 voor Arak en *f* 60 voor Takak. De Jonkheer Mr. v. d. Wal van Puttershoek, de Zaanstroom en de Kinderdijk doen een kustvracht met Zout voor *f* 18 per koijang. De IJssel doet kustvracht met Hout van Samarang naar Soerabaija voor *f* 3000 rond. — *Wisselkoers* 101 pCt.

MANILLA 15 Mei. *Suiker*: van Current Claijed zijn 10 a 15,000 pic. gecontracteerd a 5⅜ d. De aanvoeren van Pangasinan bedragen 3000 pic. die verhandeld zijn van 4 a 4⅛ d.; voorts 7500 pic. Taal van 3 1/16 a 3⅛ d. 7000 pic. Zebu, op levering. 3⅜ en het restant a 3¼ en 7000 pic. van Yloilo en Capiz van 3 3/16 a 3 5/16. Ook werd nog eene lading van 1400 pic. Zebu afgedaan a 3⅜. — *Hennep*: Hiervan zijn in de laatste 14 dagen aangevoerd 23,270 pic. die meestal verkocht zijn van 4⅛ a 4 3/16 d. voor courante soort. Het artikel is ferm. — *Sigaren*: Het gouvernement heeft eene veiling aangekondigd tegen 21 dezer van 14,500,000 stuks. — *Vrachten* £ 3.15 a 4. — *Koers* op Londen 4 a 3½ doll.

CANTON, 22 Mei. Van *Thee* werden slechts verkocht 200 k. Scented Oranje Pecco tot ts. 17 a 37.70, halve k. Oolong a ts. 35; van nieuwe Thee werden aangevoerd 1000 halve k. Taysam Congo, 3/m. k. Scented Oranje Pecco, 1000 k. Scented Caper, maar wegens te hooge vorderingen ging er niets in om. De totale uitvoer bedraagt thans 74,661,988 ℔ naar Engeland, tegen 55,899,101 ℔ in het vorig saisoen, en naar het continent 3,252,000 ℔ tegen 801,311 ℔ in 1858/59. — Van nieuwe Cassia Lignea kwamen 200 pic. aan, de prijzen bleven vast op doll. 18 a ½, waartoe echter niet veel kooplust is; Cassia *Olie* bedong doll. 305 a 310. — *Anijsolie* bragt doll. 180 op, Radix Galanga doll. 4.40. — *Kamfer* doll. 24. — *Suiker* hooger in prijs bij veel kooplust voor Bombay, men noteert witte N°. 1 doll. 6.60 a 70, bl. N°. 1 doll. 4.80 a 5.10, br. 3.70 a 78 c. Er werden 11/m. pic. afgedaan. — *Rijst* zonder aanvoer, en op nieuw hooger. — *Sapanhout* 8300 pic. Siam bragten doll. 2 a 2.40 op. — *Peper* zwarte doll. 9 a 9.20, witte doll. 13 a 14. — *Lijnwaden* op nieuw veel flaauwer, de markt is sterk overvoerd van Amer.; 15,000 ps. ruwe Shirtings bedongen doll. 2.25 a 3.50 voor 5¼ a 7½ catti, 500 ps. gebl. 54 a 72 dr. doll. 2.50 a 3.20. — *Metalen* voortdurend weinig begeerd. — *Vrachten* flaauw, naar Londen £ 3 a 3.10 sh. — *Koers* op Londen 6/m. zigt 4 sh. 9¾ a 4 sh. 10¼.

FOO-CHOW-FOO, 15 Mei. Voor nieuwe Congo Thee werd ts. 28 a 30 besteed, voor 500 k. ordinaire soorten tot 11½ a 21. De kwaliteit der nieuwe Thee is zeer voldoende.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Zaturdag 14 Julij. Engelsche fondsen waren eerst ⅛ pCt. flaauwer, doch blijven weder als gisteren. Braz. 5 pCt. en Peru 3 pCt. zijn ½ pCt. hooger. Beide soorten 6 pCt. Turken daalden ¼ pCt. en 1¾ pCt. Spanje, benevens Coup.-Bewijzen ⅛ pCt.

Consols 3 pCt. cont. 93⅛ a ¼; Dito op 9 Aug. 93⅜ a ½; Brazil. 5 pCt. 99½ a 100½; Dito 4½ pCt. 1858 88; Peru 4½ pCt. 95; Dito 3 pCt. 73 a 74; Portug. 3 pCt. 1853 44 a ½; Russen 3 pCt. 1859 64⅛; Spanje 3 pCt. 48¾ a 49⅛; Dito 1¾ pC. 39⅞ a 40⅛; Dito Cert.-Coup. 4¾ a 5; Turken 6 pCt. 76¾ a 77¼; Dito N. Leening 59¾ a 60¼.

Gisteren heeft de uitloting plaats gehad van 182 obligatien der Turksche leening van 3 millioen £ tot een bedrag van 37,900 £ welke op 10 Oct. a pari zullen worden afgelost.

Scheepstijdingen.

PORTSMOUTH, 13 Julij. Het schip Carolina, kapt. Struyk, van Amsterdam, laatst van Harwich naar Suriname, is alhier met verlies van groote bramsteng en met meer andere schade binnengeloopen, zijnde bij het Zuid-Voorland aangezeild.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 15 Julij; Sir Robert Peel, Lange, Tjilatjap, vertr. 9 Maart. - Zeenimph, Schipper, Antw. - Emma, Hofkamp, Londen. - Zenobia, Carter, Yarm.

VLIE, 13 Julij; Bernard, Kramer, Dantzig. - Creole, Zachariassen, Frederikstad. - Catharina, Hansen, Oudsoen. - Stoomvaart, S., Hamburg. — 14 Julij; Jantina, Oldenburger, Christiansand. - Jonge Dauwe, Gnodde, id.

HELVOETSLUIS, 15 Julij; Nederland en Oranje, v. Ruiven, Texel.

BRIEL, 15 Julij; Prins van Oranje, S., Duinkerken. - Leo, S., Londen. - Seahorse, S., Hull.

LEER, 9 Julij; Anna Catrina, Huges, Petersb. — 12 Julij; Petina, Groenewold, Dantzig. 13 Julij; Vrouw Jantje, Forma, Amst. - Geertruida, Gron.

HAMBURG, 14 Julij; Goede Verwachting, Mulder, den Eems.

OP DE ELVE, 13 Julij; Uranus, Meijer, Bremen. - Twee Gebroeders, Kuiper, Bremerhaven.

BREMERHAVEN, 13 Julij; Vriendschap, Gort, Dantzig. - Gezina, Krook, Christiania.

BOLDERAA, 7 Julij; Margaretha, Kwint, Newc.

PILLAU, 12 Julij; Antje Jansen, Stomp, Lubeck.

Bij KOPENHAGEN, 11 Julij; Vriendschap, Bakker, Petersb. n. Amst. - Anna Catharina, Grilk, id. n. id. - Jacobina, Lunenborg, id. n. id. - Niessina Beerta, Boer, id. n. id. - Johanna Petronella, Visser, id. n. de Maas. — 12 Julij, Sienke Wiersema, Borst, Riga n. Brake. - Fortuna, Olssen, id. n. Amst. - Stephenson, Witt, id. n. id. - Jacobus, Koning, Newc. n. Petersb. — 13 Julij; Hillechien Vos, Lever, Nerva n. de Maas. - Petrus Horreus, Zwieting, id. n. Amst. - Johannes, Schulte, Riga n. de Maas.

ARCHANGEL, 1 Julij; Fortuna, Pieper, Amst. - Reinhold, Müller, Rott. - Christna, Kaminga, Gron. - Susanna, Aykens, Antw. - Fortuna, Breekwoldt, Hamburg. — 2 Julij; Neeltje Cornelia, Scholtens, Amst. - Euxine, Kidd, id. - Voorwaarts, Doewes, Londen. - Clio, Roskamp, id. - Elisabeth, Becker, Grangemouth. - Willem, van der Wall, id. - Thetis, Bagger, Tromsoe. — 3 Julij; Christina Marie, Hansen, Hammerfest.

ELSENEUR, 12 Julij; Renske Hooites, Donema, Stokholm. - Annegiena, Blouw, id. n. Londen. - Moses, Falck, Nerva n. Purmerend. - Undine, Christensen, Fredrikshams n. Dordrecht. - Vereeniging, Stuit. Riga n. Amst. - Krageröe, Nielsen, id. n. id. - Helena, Diepenbroek, Petersb. n. Holland. - Lisette, Velt, Londen n. d. Oostzee. — 13 Julij; Peterdina Marchina, Klein, Hapsal n. Rott. - Joh. Petronella, Visser, Petersb. n. id. - Roelfina Kuyper, Reinders, Dantzig n. Dieppe.

Bij PORTSMOUTH, 13 Julij; Alida, Valk, Amst. n. Suriname.

Bij GOUDSTAART, 11 Julij; Hollandia, Ruige, Amst. n. Bat.

QUEENSTOWN, 12 Julij; Susanna, Kramer, Harbor Grace.

FALMOUTH, 14 Julij; Udonia, Dinkela, Rio-Janeiro.

DEAL, 14 Julij; Cornelia Geertruida, Hoeksma, Amst. - Wilhelmine Henriette, de Boer, Montevideo.

Bij DEAL, 13 Julij; Soerabaya, de Boer, Rott. n. Cardif. - Ortelius, Groote, Amst. n. Bat. - Elbe, Muhlenroth, Hamburg n. id.

Bij DUNGENESS, 10 Julij; Susanna, Vonk, Rott. n. Bat. — 11 Julij; Drie Gezusters, Fischer, Amst. n. id. — 12 Julij; Grootmeester Nationaal, Giese, Amst. n. Bat. - Burgemeester van Middelburg, Hoek, Middelburg n. id. — 13 Julij; Lisette, Zimmermann, Rott. n. Buenos-Ayres.

SHIELDS, 13 Julij; Thirteen, Brown, Amst. - Clara, Stubenrauch, id. - Orion, Worthington, id. - George Soendrup, Berendsen, id. - Haabet, Andersen, id. - Resurezzione, Radicich, id. - Kirstines Minde, Fischer, id. - Carl Gustav, Bussert, id.

SUNDERLAND, 12 Julij; Breeze, Philiskerk, Amst. - Gezina Wilhelmina, Dokman, id. - Salisbury Harrison, Hall, id. - Ann Proud, Forcer, id. - Captain, Lamb, id. - Messenger, Sharp, id. - Elizabeth en Jane, Dunbar, id. - Grietje Koens, Kuyper, Rott. — 13 Julij; Helen, Steel, Amst.

SEAHAM, 12 Julij; Marie Victorine, Lorine, Rott.

HARTLEPOOL, 12 Julij; Haabet, Anderson, Amst. - Margaretha, Jansen, id. - Levant, Meijer, id. - Vr. Aaltje, Tiddens, id. - Provincie Drenthe, Beckman, Rott.

LIVERPOOL, 13 Julij; Johanna Jacoba, Sap, Koningsb.

WARWORTH, 13 Julij; Aurevoir, Sangster, Schiedam. - Clemens, Person, Vlissingen.

GRANGEMOUTH, 12 Julij; Fanny, Jager, Riga.

ALGESIRAS, 29 Junij; Alberdina, Ouendag, Venetie n. Amst. - Johanna, Venema, Segna n. Londen.

SHANGHAE, 1 Mei; Henriette Louise, Dirks qq., Hongkong. (11 dito n. Nagasaki vertrokken).

HONGKONG, 18 Mei; Wilhelmina, Stalknecht, Rott. - Drie Gebroeders, Kramer, Macao. — 21 Mei; Julie Claire, Oosteroom, Tagal.

AMOY, 5 Mei; Davo, Wijtenhorst, Soerabaya.

SWATOW, 29 April; 2 Jeanne's, v. d. Wint, Shanghae.

KANAGAWA, 14 April; Argonaut, Carst, Shanghae.

UITGEZEILD.

TEXEL, 15 Julij; Thames, Davison, Sunderl. - Unity, Mean, id. - Twenthe, S., Hull.

VLIE, 13 Julij; Goede Verwachting, Pronk, Osterrisoer. - Hendrika Ellida, Kuiper, Avontuur.

HELVOETSLUIS, 15 Julij; Bordeaux, S., Bordeaux. - Aginorias, Sharp, Newcastle. - Jason, deBey, id. - Gustav, Bade, Oostzee. - Francisca, Schutterow, id. - Charlotte, Voss, id. - Morgenstern, Schlyter, Frederikstad. - Argo, Larsen, id.

BRIEL, 15 Julij; Leo, S., Londen. - Feijenoord, S., id. - Waters, Job, Newc. - Admiral Cator, S., Hartlepool. - Seagull, S., Hull. - Enchantress, S., id. - Gerhard, Santjer, Riga.

MAASSLUIS, 15 Julij; Nepthunus, Demmien, Straalsund. - Concordia Hartkins, Geestemünde. - Florentina, Mahlmann, id. - Espérance, Kolkhoff Heppens.

LEER, 13 Julij; Agneta Juliana, Poort, Oostzee.

HAMBURG, 13 Julij; Fr. Foskea, Jansen, Amst. - Berendjedina, de Buhr, id.

ALTONA, 14 Julij; Catharina Margaretha, Matzen, Hoyer.

BREMERHAVEN, 14 Julij; Margrieta Petronella, de Boer, Rott. - Onrust, Bolmeijer, Amst. - Trientje, Koopmann, id. - Eendragt, Frantzens, Hamburg.

DANTZIG, 12 Julij; Stad Genemuiden, Dekker, Zwolle. - Anna, Veldkamp, Groningen. - Wilhelmina Maria, Pronk, Randers. - Afkea, Fehr, Harlingen. - Maria, Berkman, Amst.

MEMEL, 10 Julij; Froukina Hillechina, Forma, Groningen. — 11 Julij; Paul et Marie, Riedell, Amst. - Gertrude, de Groot, Harlingen.

PILLAU, 12 Julij: Glück Auf, Hilbert, Amst. - Johanna, Lijdekker, Antw.

BOLDERA, 8 Julij; Benedict, Pfaff, Ned. — 10 Julij; Union, Andresen, id.

KROONSTAD, 7 Julij; Rembrandt, S., Amst.

ARCHANGEL, 29 Junij; Enjetta, Boswijk, Delfzijl. — 3 Julij; Economie, Visser, Zaandam.

LIVERPOOL, 12 Julij; Vier Gezusters Meijer, Kruphöler; Nerva. - Catharina, Meijer, Petersb. - Zeilkl.: Sophia, Kroon, Nerva.

NEW-CASTLE, 13 Julij; Zeilkl.: Sicco, Potjer, Dantz. - Louisa Sophia, Hollander, Hamburg.

VENETIE, 9 Julij; Joanna, Veldhuis, Gloucester.

KONSTANTINOPEL, 22 Junij; Hendrika, Wegener, Galatz.

WOOSUNG, 29 April; Sophia Amalia, van Veen, Kanagawa. — 2 Mei; Juno, Chevalier, Nagasaki.

HONGKONG, 12 Mei; Christiaan Louis, Brinke qq., Bat. — 20 Mei; Abel Tasman, Rijken, Bat. - Amicitia, Gaaff, Java.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

G. Itschert, Delphin, n. Mannheim. - P. Urmetzer, Aller, n. Keulen. - A. Joosten, Frankfort N°. 22, n. Frankfort. - J. Hammer, Maintz N°. 3, n.

MLADZ. 6.

J.tz. - J. T. H. Bouwmeester, Pompeus, n. Duisburg. en Dusseldorp. - W. Demmer, Cöln N°. 25, n. Keulen. - G. Bouwmeester, Wilhelmina, n. el.

RNHEM, 14 Julij. 1 el 8 p. 9 d., gev. 4 d.

ULEN, 15 Julij. Rijnhoogte 8 vt. 11 d. Keulsch (8 vt. 9 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

JILATJAP, Sir Robert Peel, Lange: 3087 b. Koffij. 665 can. Suiker, c. Indigo, 743 sch. Tin, 978 b. Bindr., N. H. M.

GUIQUE, Mercurius, Suhr: 3750 z. Salpeter, 38 b. Tabak, Bunge en C°.; Tabak, Order.

AMBURG, Catharina, Veen: 25 l. Raapzaad, L. Hoyack en C°.

ERVA, Svandingen, Tobiassen: 940 tz. Rogge, G. Fikenscher.

YBURG, Fredrik Wilhelm, Schrein: 1 lading Deelen, Ebeling Brandt.

Prijscourant der Effecten.

MAANDAG 16 JULIJ.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven koers.
TERDAM. Thesaurie	5	pCt.	105½	105¾	
Nederl. Bank	4	〃			
ERLANDEN. Werk. Schuld	2½	〃	$63\frac{15}{16}$	64	64
Dito Dito	3	〃	76⅞		
Dito Dito	4	〃	98¾	$98\frac{15}{16}$	98¾
Oost-Ind. Leening	4	〃	$97\frac{7}{16}$		
Amortisatie Syndicaat	3½	〃			
Handelmaatsch. op rescontre			134¼	135¼	135⅛
Dito à contant	4½	〃			
Dito Leening 1858	4	〃			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening Idem	4½	〃			
Rijn Dito	4½	〃			
HE. Cert. Adm. Belg. Bank	4½	〃			
Dito bij Rothschild	2½	〃	52¼		
NKRIJK. Certificaten	3	〃			
NJE. Obligatien	1¾	〃	$39\frac{9}{16}$	39¾	$39\frac{11}{16}$
Dito	3	〃	48⅜	48½	
Dito Binnenlandsche	3	〃	48⅛	$48\frac{5}{16}$	48¼
Amortisable Schuld			20¼	20⅝	20½
Bewijzen Coupons			$4\frac{15}{16}$	5	
TUGAL. Obligatien	3	〃	$44\frac{7}{16}$	$44\frac{9}{16}$	$44\frac{9}{16}$
Dito 1856/1859	3	〃	$42\frac{7}{16}$	$42\frac{9}{16}$	42½
Dito Uitgestelde					
LAND. Oblig. bij Hope & C°.	5	〃	102	102¼	102¼
Dito Dito 1828/29	5	〃	101	101⅛	101⅛
Certif. Dito 1831/33	5	〃			
Dito Dito 1840	4	〃	80¼		
Dito Origin, 2de, 3de, 4de Leen.	4	〃	81½		
Dito Dito 5de 〃	5	〃			
Dito 5de Serie	5	〃	88⅝	88¾	88⅝
Dito 1855 6de Serie	5	〃	$97\frac{9}{16}$	97⅝	97⅝
Dito Adm. te Hamburg	5	〃	88½		
Dito te Londen	5	〃	96		
Dito Dito	4½	〃	91	91½	
Dito Dito	3	〃	62½	$62\frac{3}{16}$	
Inschrijvingen in Assignatien	6	〃			
Certificaten van Dito	6	〃	60½		
Spoorweg-Actien	5	〃			
Dito volgetourneerde	5	〃	212¼	213¼	212½
Hypotheek	4½	〃			
LEN. Aandeelen 1835 fl. 500		f	160½	160¾	
Obligatien	4	pCt.	80⅛		
USSEN. Obligatien	4½	〃			
Dito 1859	5	〃	103⅛		
Aandeelen 1854	3½	〃	207		
STENRIJK. Oblig. bij Goll & C°.	5	〃			
Dito Dito	4	〃	49¼		
Dito Metalliek	5	〃	$52\frac{1}{16}$	$52\frac{3}{16}$	52⅛
Dito Dito	2½	〃	28⅛	$28\frac{3}{16}$	
Dito Rente Amst.	5	〃	74⅝	74⅞	$74\frac{11}{16}$
Dito Nationale 1854	5	〃	$59\frac{1}{16}$	$59\frac{3}{16}$	59⅛
Weener Bank-Actien		f			
Dito Aand. fl. 250, 1839		〃	298		
Dito Dito fl. 250, 1854	4	pCt.	224	225	
Dito Dito fl. 500, 1860		f			
Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope	3	pCt.			
IJEREN. Spoorweg Aandeelen		f			

Braz. 1824 5 pCt. 97; Dito 1839 96½; Dito 1858 4½ pCt. 86; Dito 60 85¼; Ecuador 11⅝; Venez. 21¼, ¾; Dito 1½ pCt. 11⅛; Grenada 13⅞; Mexik. 20⅜; Illinois Oblig. Constr. Bonds 7 pCt. 85¾, ½, ⅜; Galveston Spoorweg 40, 41, 40; Grieken 5 pCt. 5; 4½ pCt. Nieuwe Russen 1860 $\frac{15}{16}$, 90; 3 pCt. Amsterdam 84¾.

Koers van het Geld: Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pCt.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit,

IJ. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, *1ste Secretaris.*

In Holl. fondsen was heden bijna geene verandering.

Van vreemde effecten waren Spaansche gunstig gestemd, bij vrij levendige affaire.

Van de overige soorten valt niets bijzonders te vermelden.

Alleen waren Russ. 6de en 5de serie tot verlaagde koersen verkrijgbaar. De huidige twee maandelijksche rescontre in Aand. Handelmaatschappij bragt eenige levendigheid te weeg. Den conversatie-koers is bepaald 134⅞ en de aanstaande rescontre zal zijn 12 Sept. e. k. waarop ⅜—⅝ pCt. prolongatie is besteed.

Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 64; Spaansche 1¾ pCt. $39\frac{11}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 48¼; Metall. 5 pCt. $52\frac{1}{16}$ a ⅛; Dito Nation. $59\frac{1}{16}$ a ⅛.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 22.85; Dito Nat. *f* 28.85; Diverse Engelsche per £ *f* 11.62½; Eng. Russen per £ *f* 11.62½; Fransche 55½; Belg. 55¾; Pruis. *f* 34⅞; Hamb. Russen *f* 33⅞; Russen in Z. R. 34; Papieren R. *f* —; Poolsche in Fl. *f* 26⅜; Napelsche —.—; Spaansche 2.41; Amerikaansche Dollars *f* —.—.

Graanenmarkt.

Tarwe bij gerijven in een doen; 128, 129 ℔ b. Pools. *f* 355; 130 ℔ o. Zeeuws. *f* 360; 127 ℔ n. Vries. *f* 330 aan de Zaan.

Rogge bij partij wat lager; 121, 126 ℔ Pruis. *f* 200, 219; dito per 100 kilo *f* 186; 121, 123 ℔ Galatz *f* 194, 199; 125 ℔ puike dito *f* 218; 120 ℔ Petersb. *f* 193; 116, 117 ℔ dito *f* 184, 186; 118 ℔ dito *f* 184 bij partij; op levering genoegzaam onveranderd; in Aug. *f* 182, 181; Oct. 186, 185, 186; Maart *f* 188; Mei *f* 190; Pruis. in Julij *f* 182, 183; Aug. 183, 184.

Garst zonder handel.

Haver iets lager. Voer *f* 9 de 100 kilo.

Er was heden ca. 1 last Betuwsch Aveelzaad van goede kwal. ter veil; 12¾ werd geboden, *f* 13 gelaten.

Heden werd 1860er Noord-Hollandsch Carweizaad gedaan a *f* 15¼ per 100 kilos.

Koolzaad traag; op 9 vat in Nov. 71½ £.

Lijnzaad onveranderd; in veiling: 105 ℔ Riga *f* 7½ per mud.

Raapolie dadelijk in een doen, op levering niet williger; op 6/w. *f* 40¾; vlieg. *f* 39½; Sept. *f* 40½; Oct. *f* 41 a ¼; Nov. *f* 41½ a ¾; Dec. *f* 41¾ a 42—42; Mei 1861 *f* 42½ a 43.

Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering flaauw; op 6/w. *f* 30¾; vliegend *f* 29½; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 30½.

Hennepolie 6/w. *f* 37¾; vlieg. *f* 36½.

Raapkoeken *f* 72 a 76. Lijnkoeken *f* 11 a 13.

Wisselkoers.

			GELD.	PAPIER.				GELD.	PAPIER.
Parijs	2 m.	f	55¼		Livorno	2 m.	f	38⅜	
Id.	kort	〃		56	Napels	2 m	〃	75½	
Id.	3 m.	〃			Weenen	6 w.	〃	90½	
Bordeaux	2 m.	〃	55¼		Augsburg	6 w.	〃	99	
Id.	15 d.	〃	55⅝		Frankfort	6 w.	〃	99¾	
Madrid	3 m.	〃	240		Londen	2 m.	〃	11.62½	
Cadix	3 m.	〃	241		Id.	k. z.	〃	11.70	
Sevile	3 m.	〃	237		Hamburg	2 m.	〃	35	
Bilbao	3 m.	〃	238		Id.	k. z.	〃	35¼	
Lissabon	3 m.	〃	40⅞		Petersburg	3 m.	〃	169	
Oporto	3 m.	〃	41		Rotterdam		〃	⅛	
Genua	3 m.	〃	46		Disconto		〃	3	

NB. In de advertentie wegens faillietverklaring (zie A. H. B. 14 Julij) staat: VAN ROSSUM en WURTZ; moet zijn: van ROSSEM, enz.

ADVERTENTIEN.

De MINISTER van BINNENLANDSCHE ZAKEN brengt ter openbare kennis, dat bij de GEBROEDERS VAN CLEEF en GEBROEDERS BELINFANTE, Boekhandelaars te 's Gravenhage, en door hunne tusschenkomst in de voornaamste Gemeenten des Rijks, tegen den Prijs van VIER GULDEN (*f* 4) het Exemplaar is verkrijgbaar gesteld: **DE STAATS-ALMANAK VOOR HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN, 1860.**

(12458) **S. VAN HEEMSTRA.**

WILLIGE VERKOOPING door H. G. GEERS Gz.. Ondernemer van Verkoopingen en Makelaar, op Vrijdag 20 Julij 1860, des Morgens ten Elf Ure, op de Noordermarkt, van eene aanzienlijke partij **AFBRAAK**, bestaande in beste Greenen Platen à 8 Duim, dikke suffisante BROEIBAKKEN met RAMEN; Vloer- en Schotdeelen, Schotwerk, Ribhout, Kozijnen met Kamer- en Kastdeuren met Schuif-, Draairamen en Luiken, Trappen, enz.; benevens nieuwe Greenen, Vuren en Dennen Deelen, Latten en eene zeer hechte en pas afgetimmerde **SCHUIT**, genaamd *BOK*; laatstelijk een partijtje nieuwe Dakpannen, Vorsten en Vloerbakken, al hetgeen daags vóór en op den Verkoopdag aan en op bovengemelde plaats ter bezigtiging zal zijn. (12468)

In *'t WAPEN VAN WISCH,* te Varsseveld, zal op 19 Julij e. k., des Morgens 10 Ure, Publiek worden Verkocht, de bij Affiches Ampel omschreven **MELLINKPLAATS** bij Varsseveld, groot ruim 56 Bunders, ingezet voor slechts *f* 8723. Informatien op Franco aanvragen ten Kantore van den Notaris MAITLAND, te Dinxperlo. (12491)

J. OTTERBEEK, A. J. B. VAN WAIJENBURG, W. LEENDERTZ Cz., J. VALKENBURG, H. F. SMITH, A. A. VAN WAIJENBURG, J. G. VAN GINKEL, R. H. VIERVANT, J. G. OTTERBEEK, H. T. DUNNEWOLD en A. VAN IJSENDIJK Ez., Makelaars, presenteren als last hebbende van hunne Meesters op Donderdag den 19den Julij 1860, des Avonds ten 6 Ure, in *de Brakke Grond*, in de Nes, te Amsterdam, aan de meestbiedenden te Verkoopen:

1400 Kisten **VALENTIA ROZIJNEN.**

Liggende en te zien als nader bij Notitie zal worden aangewezen. (12492)

HUISBEWAARDERS.

Er wordt GEVRAAGD: Een **MAN** en **VROUW**, zonder Kinderen van de Christelijke Godsdienst, onder de 40 Jaren om de Betrekking als **HUISBEWAARDERS** waar later een goede Betrekking aan verbonden is, inwonende, waar te nemen. De Man met een proper net voorkomen en de Vrouw goed Huishoudelijk Werk kunnende verrigten. Adres Franco onder Lett. X. IJ. bij den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, Kalverstraat E 10. (12469)

Voor een HEER of DAME bestaat in een deftig Protestantsch Gezin gelegenheid tot **INWONING**, met **KOST** en **VRIJE KAMER**, een zeer schoon en ruim uitzigt hebbende in het midden der Stad, tegen *f* 50 's maands. Adres Franco onder de Lett. A. B. Z. Bureau Handelsblad. (12461)

DARMSNAREN

worden gevraagd, van goeden kwaliteit en soliede bewerkt, met opgave van prijs. Hierop reflecterenden adresseren zich met franco brieven Bureau Handelsblad, Lett. D. S. (12479)

In eene ZAAK, die best rendeert, verlangt men ter uitbreiding daarvan een **COMPAGNON**, die minstens *f* 5000 kan fourneren. Adres franco onder Lett. W., bij den Heer G. J. JANSEN, Boekverkooper, N. Z. Voorburgwal over de Kolk, G 209. (12484)

IEMAND, in het Vak van HOUTHANDEL verscheidene jaren werkzaam geweest en met het Vak grondig bekend, wenschte gaarne zoo spoedig mogelijk hier of elders **GEPLAATST** te worden. Iemand hierop reflecterende adressere zich met franco Brief onder de Lett. J. H. Bureau Handelsblad. (12483)

KOSTSCHOOL VOOR TOEKOMSTIGE KOOPLIEDEN.

JONGE LIEDEN, die voor hun toekomstig beroep Koopmans kundigheden wenschen te verkrijgen, vinden op mijne **KOSTSCHOOL** de gelegenheid om zich in een PRIVAAT-CURSUS *van één Jaar* theoretisch te bekwamen. De entrée kan elk oogenblik plaats hebben. Om verdere bijzonderheden gelieve men zich tot mij te wenden.

WILH. RÖHRICH,

(12475) *Directeur der Handelsschool te Gotha.*

Bij WEYTINGH & BRAVE ziet het licht: De Tweede Druk van de: Officiele Bescheiden omtrent de

SPAANSCHE AMORTISABELE

BUITENLANDSCHE SCHULD DER 2DE KLASSE, die hier ter Beurze wordt verhandeld. Prijs *f* 0.25. De eerste druk was binnen 3 dagen Uitverkocht!!! (12482)

Die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan of onder hunne berusting hebben, betreffende de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van JOHANNES JACOBUS HORST, in leven Kruijer en Koopman, gewoond hebbende te Amsterdam, op den Nieuwendijk bij de Raamskooi L 70, en aldaar op den 30sten Mei 1860 Overleden, gelieven daarvan voor of op 30 Julij aanstaande schriftelijk Franco opgave te doen ten Kantore van den Notaris A. B. ZUURE, aldaar, op den Singel bij het Koningsplein, JJ 457. (11501)

UIT DE HAND TE KOOP.

In eene der steden van Noord-Holland de meest beklante en met goed succes gedreven wordende **METSELAARS-AFFAIRE,** die een zeer fatsoenlijk bestaan oplevert. Adres franco lett. X. X. aan den Heer A. KNOOP, Kleinheiligland te Haarlem. (12347)

TE KOOP wordt aangeboden, eene nieuwe TILBURIJ met lakensch bekleedsel, en lederen kap, prijs *f* 350. — Een nieuwe **TENTWAGEN** voor 4 personen met knechts zitting. Een nieuwe **BARROUCHETTE** met Mahonyhouten luiken voor 4 personen, 2 gebruikte **PHAETONS** met knechts zittingen, en een gebruikte **CALECHE.** Te bevragen bij H. A. SCHUTTER, firma W. VAN BAKEL en Zn., Kerkstraat, J J 305 te Amsterdam. (12305)

Eene **BURGER JUFVROUW,** P. G. tusschen de 25 en 30 Jaren, wenschte zoo spoedig mogelijk GEPLAATST te worden als **HUISHOUDSTER**, of in eene Banketbakkers-, Grutters- of in eene andere nette affaire. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren onder Letters D. D. bij den Boekhandelaar JOHs. W. BRAUN, Molsteeg G 136. (12298)

IN HET GOOILAND BAARN OF SOESTDIJK.

Worden met Augustus voor zes weken gevraagd vier **GEMEUBILEERDE KAMERS** met **KEUKEN,** voor *f* 60 à *f* 70. Franco Brieven onder Lett. C. B. Bureau Handelsblad (12307)

Er wordt in de Provincie OVERIJSSEL ter overneming aangeboden eene **FABRIEKZAAK VAN DAGELIJKSCHE BEHOEFTE,** die met een klein Kapitaal gedreven kan worden en voor uitbreiding vatbaar is. Adres franco lett. J. L. in den Boekhandel van de Wed. D. TORMIJN, Utrechtsche Straat. (12308)

AU GRAND CAFE RESTAURANT.

Zijn Ontvangen de **JAVASCHE COURANTEN**, benevens de **JAVA BODE**, tot en met 24 Mei jl.

(12476) **MULDER.**

ZONDAG Morgen, bij het uitgaan der Nieuwe Kerk, **VERLOREN:** Een **GOUDEN MEDAILLON.** Die dezelve teregt brengt bij den Heer F. W. BEKKER, N. Z. Voorburgwal over de St. Nicolaasstraat, zal goed beloond worden. (12480)

Voor eene **BANKET-** en **KOEKBAKKERIJ**, hier ter Stede, worden GEVRAAGD twee **BEDIENDEN** en een **LEERLING.** Franco te adresseren, Lett. B. K., bij de Boekverkoopers GEBROEDERS KRAAY, Buitenkant, U 83, te Amsterdam. (12466*)

In eene KOEK- en KRUIDENIERS-AFFAIRE wordt tegen Primo Augustus GEVRAAGD een bekwame **WINKELBEDIENDE**, met Kost en Inwoning, van de Protestantsche Godsdienst en van goede Getuigen voorzien. Adres met Franco brieven onder Lett. A., bij den Boekhandelaar K. LOOS, te Rotterdam. (12455)

Een **JONG MENSCH**, van 20 Jaren, bekend met de Fransche, Duitsche en Engelsche Talen, alle Namiddagen tot zijne beschikking hebbende, wenschte die te besteden tot het doen van eenig schrijfwerk of het Bijhouden van Kantoor- en Winkelboeken. Inclinerenden vervoegen zich met Franco Brieven onder Lett. Z., bij den Boekhandelaar J. H. SCHELTEMA, Beurssteeg E 183, te Amsterdam. (12472)

Eene **KAMENIER**, bekwaam in haar Vak, wordt gevraagd met November, tegen hoog Loon. Adres in Persoon of met Franco Brieven, onder Lett. L., bij Mejufvr. VAN DRUTEN, Besteedster, Leidschegracht bij de Heerengracht, te Amsterdam. (12485)

Bij eene **MODISTE** is gelegenheid tot plaatsing van twee of Drie JONGE JUFVROUWEN, om zich grondig te bekwamen in het **WOLLEN** en **LINNEN NAAIJEN**, tegen eene matige Vergoeding, alwaar ten spoedigste gevraagd wordt een **LOOPMEISJE.** Adres Franco onder Lett. X, bij J. H. BOVENKERK, Kantoor-Boekhandelaar op den Blaauwburgwal. (12487)

ER WORDT GEVRAAGD in de omstreken van AMSTERDAM een **MOLENAARSKNECHT,** als Tweede Knecht in een Koornmolen, zijn werk grondig verstaande en van goede getuigschriften voorzien. Adres Franco onder Lett. B. N°. 63 Bureau Handelsblad. (12486)

BAD EMS.

Aan alle Bezoekers van BAD EMS wordt bijzonder aanbevolen het Logement

HOTEL DE RUSSIE,

gelegen in het fraaiste gedeelte der Stad aan de Groote Promenade.

(9952) **PH. C. DÜRINGER.**

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

PARK.

DONDERDAG 19 JULIJ 1860:

GROOTE LANDELIJKE FEESTVIERING,

waartoe door den Ondergeteekende is geëngageerd het Staf-Muziek-Corps van het Regement

GRENADIERS EN JAGERS,

in Garnizoen te 's Gravenhage, welke onder Directie van hunnen Kapelmeester den Heer F. DUNKLER, zullen geven eene

SOIRÉE MUSICALE.

PROGRAMMA:

EERSTE DEEL.

1. Akademie-Marsch . . . . DUNKLER.
2. Ouverture zu *König Stephan* . . . . . . BEETHOVEN.
3. *Le Bouquet,* Fantaisie . . . . DUNKLER.
4. Impromptu, en forme de Mazurka . . . . DUNKLER.
5. Hommage à la Mémoire de C. M. VON WEBER. Grande Fantaisie. (Motifs d'Obéron.) . . . DUNKLER.

TWEEDE DEEL.

6. Concert-Ouverture N°. 1, *Der Sommernachtstraum* MENDELSSOHN.
7. *Les Champions.* Air Varié . . . . . . DUNKLER. Solo voor verschillende Instrumenten.
8. *Méditation,* adoptée au 1r Prélude de S. BACH. GOUNOD.
9. Suite de Morceaux de l'Opéra *Le Trouvère,* (*Miserere et Finale.*) . . . . VERDI.
10. Faust-Marsch . . . . DUNKLER.

Op het Midden-Terrein om de Fontein, zal eene schoone Decoratie van bloeijende Planten geplaatst zijn.

Entrée voor het Publiek *f* 1.50 per Persoon.

Aanvang Half Acht Ure. **J. EDUARD STUMPFF.**

Heeren Geabonneerden van het Park hebben, op vertoon van HEds. Diploma, het regt van toegang met eene Dame. Meerdere Dames of Kinderen betalen de helft van den voor het Publiek gestelde Entrée-Prijs.

TUIN DE KEIZERSKROON.

HEDEN DINGSDAG 17 JULIJ, wegens besloten partij, van af des Namiddags 4 Ure, **GEEN TOEGANG.**

WOENSDAG 18 JULIJ. **BIJEENKOMST** als naar gewoonte. (6 u.)

G. H. DEISS.

EIK EN LINDEN,

PLANTAADJE.

HEDEN, DINGSDAG 17 JULIJ, wegens Partij, voor het Publiek **GEEN TOEGANG.**

AMSTERDAM. **M. J. UTTELS.**

SPOORWEG- EN AMSTELZIGT.

De Ondergeteekende verwittigt het geëerde Publiek, dat zijn **TUIN** DINGSDAG en WOENSDAG 17 en 18 JULIJ, van af des Middags 12 Ure wegens besloten Partij **GESLOTEN** zal zijn en beveelt zich voortdurend aan tot het ontvangen van BRUILOFTEN, DINE'S, enz.

J. H. KRÖGER.

IJZEREN SCHOORSTEEN-KAPPEN.

GEOCTROIJEERD DOOR Z. M. DEN KONING DER NEDERLANDEN.

Deze **KAPPEN**, die de TREKKING DER SCHOORSTEENEN bevorderen en het NEERSLAAN VAN DEN ROOK beletten, zijn zoodanig ingerigt, dat zij kunnen dienen voor al de Stookplaatsen, welke den Rook in den Schoorsteen ontlasten. Zij misstaan volstrekt niet, maar geven integendeel de Schoorsteenen een Sierlijk en Net uiterlijk.

De Ondergeteekenden voor deze **KAPPEN** Geoctroijeerd zijnde, vervaardigen dezelven in korten tijd en staan in, dat zij aan de verwachting zullen beantwoorden.

Steeds bevelen zij zich aan tot het leveren van alle **IJZEREN ARTIKELEN**, zoo Geslagen als Gegoten, van Bouwkundigen aard, en is bij hen een Ruim Assortiment voorhanden van **SLOTEN**, **KRISTALLEN DEURKNOPPEN**, **BELLEN** en **BELTREKKERS**, **BASCULEN**, **BRANDKASTEN**, **SCHEEPSLIEREN**, **KOPIËER-PERSEN** en **PERSEN VOOR DROOGE EN NATTE STEMPELS**, **IJZEREN TUINSIERADEN**, **GANGBANKEN**, **STOELEN** en **TAFELS**, **LEDIKANTEN**, **WIEGEN** en **VUURMANDEN**, **KEUKEN-GEREEDSCHAPPEN** en **FOURNUIZEN**, zoo ook een groote voorraad **HAARD-** en **KAGCHEL-ORNEMENTEN.**

AMSTERDAM, KALVERSTRAAT, E 246. VAN DER SANDE & C°. (11416)

FABRIEK van HOLLANDSCHE SCHRIJF-INKT

DIE ZWART SCHRIJFT, BEPAALD ZWART WORDT EN ZWART BLIJFT.

DE AFLEVERING GESCHIEDT PER HEELE, HALVE EN KWART FLESCH à *f* 1.—, 50 CTS. EN 30 CTS.

bij W. H. ZEELT, Leidschestraat bij de Kerkstraat te Amsterdam. (12062)

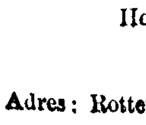

Stoomvaart-Vereeniging *de Maas*.

Het **STOOMSCHIP** *RHONE*, Kapt. W. J. WILKENS, vertrekt van **ROTTERDAM** Dingsdag 31 Julij naar

MARSEILLE, GENUA, LIVORNO, NAPELS, MESSINA EN PALERMO.

Het **STOOMSCHIP** *BALMORAL*, Kapt. D. LOVIUS, vertrekt van **ROTTERDAM** Maandag 23 Julij naar

BRISTOL EN CARDIFF.

Adres: Rotterdam, JOHs. OOMS Ez. EN C°., BOUTMIJ EN C°., Amsterdam, HAGENZIEKER EN C°. (12476)

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

'S GRAVENHAGE, zitting van Dingsdag, 17 Julij 1860.

Is ingekomen eene missive van den heer Anemaet, houdende kennisgeving, dat hij verhinderd is gedurende eenige dagen de zitting bij te wonen.

Door den Voorzitter wordt medegedeeld, dat tot Voorzitter der Commissie voor de verzoekschriften is benoemd de heer Elout v. Soeterwoude.

Die Commissie brengt, bij monde van den heer Heemskerk Az., rapport uit op een adres betrekkelijk de spoorwegen.

Aan de orde is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over het

Ontwerp van Wet omtrent den aanleg van Spoorwegen van Staatswege.

De MINISTER VAN FINANCIEN acht zich, naar aanleiding van het aangevoerde door den heer van Bosse, die in eenige financiele beschouwingen was getreden, verpligt zich in deze beraadslagingen met een enkel woord te mengen. En nu hij toch aan het woord is, zij het hem vergund een oogenblik een terugtred te doen in de algemeene beschouwingen, en den indruk weder te geven, dien hij voor zich van die beraadslagingen ontvangen en behouden heeft. Hij hoopt zich niet te bedriegen, als hij zegt, dat die indruk hoogst gunstig was voor het ontwerp. Slechts één spreker heeft zich bepaaldelijk tegen het wetsontwerp verklaard; twee sprekers hebben inlichtingen gevraagd, die hij hoopt, dat reeds voldoende door zijn geachten ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken zullen zijn gegeven; terwijl een ander lid waarborgen heeft verlangd, die in de wet zelve gelegen zijn, en de heer van Bosse, eindelijk, heeft zich niet tegen het wetsontwerp verklaard, maar is alleen in financiele beschouwingen getreden. Hij gelooft, dat, over het algemeen, aan allen de meest volledige inlichtingen zijn gegeven door zijnen ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken, en zoo hij tot de algemeene beschouwingen terugkeert, dan bepaalt hij zich daarbij tot de kwestie van staats-spoorwegen; en dan constateert hij, dat in de geheele beraadslaging geen enkel woord is voorgekomen, waardoor het stelsel van staats-spoorwegen, uit het oogpunt van staats- en materieel belang, is bestreden; maar dat dit door de gehouden redevoeringen veeleer is versterkt. Wij hebben alleen eenige bedenkingen gehoord, maar niet een enkel woord, hetwelk de groote punten van 's Rijks belang betrof.

Z. Exc. zal, nadat zijn ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken zoo uitvoerig gesproken heeft, slechts een enkel punt betrekkelijk Staatsspoorwegen bespreken. Hij zal den heer van Zuylen niet beantwoorden op dat gedeelte, waarin politieke beschouwingen voorkwamen. Wij behandelen hier een gewigtig materieel belang der Natie; eene kwestie, waarvan de oplossing met angstvallige belangstelling door de Natie wordt te gemoet gezien, en hij voor zich denkt zich daarbij niet te mengen in politieke beschouwingen of recriminatiën. Hij zal dat geachte lid gaarne bij eene andere gelegenheid op dat terrein ontmoeten, en hij wordt daarin versterkt door het genoegen, dat de Memorie van Beantwoording bij velen verwekt heeft, door, in antwoord op de bekende zinsnede in het Voorloopig Verslag, de kwestie te brengen op het ware, het éénige terrein waarop zij behoort. Hij wil alleen dit zeggen, dat die Spreker, die zich bijna exclusief voor die zinsnede van het Voorloopig Verslag aansprakelijk gesteld heeft, daarin schier alleen staat, zoodat daaruit mag afgeleid worden, dat er slechts enkelen zijn, op wier beschouwingen partij-verschil invloed heeft uitgeoefend.

Maar die geachte Spreker was ook tegen het wetsontwerp, omdat het naar zijn oordeel was eene afwijking van de Staatshuishoudkundige beginselen, op grond, dat het voorstel inhield een stelsel van protectie. Wij moeten, zeide die Spreker, niet volgen het voorbeeld van België, Pruissen en Frankrijk, maar dat van Engeland en Amerika; bij ons is het stelsel van protectie niet gangbaar. De Minister heeft echter nog nooit gehoord, dat de beginselen der Staatshuishoudkunde, voor hetgeen freetrade aangaat, werden toegepast op het onderwerp der spoorwegen. Vóór er spoorwegen waren, waren er straat- en andere wegen, en iedere Regering, zoowel eene verlichte als eene minder verlichte, is er steeds op uit geweest het vervoer langs deze zoo gemakkelijk mogelijk te maken; een punt, dat door den Minister meer in het bijzonder wordt ontwikkeld. Maar ook is het gebezigde argument inconsequent, want diezelfde Spreker heeft in der tijd gestemd voor de verlaging van kanaalregten, zoodat de kosten voor een goed gedeelte kwamen ten laste van den Staat. Is dat dan geen protectie? Maar is zij het, dan was zij noodig in het belang van den handel. En nu de Regering datzelfde doet voor de spoorwegen, is het daarom protectie?

En de laatste wet, waarvoor de heer van Zuylen gestemd heeft, was dat geen protectie? Neen, dat argument kan niet opgaan, nu alle omstandigheden er toe leiden, om ons in het bezit te stellen van spoorwegen en om den handel meer voordeel te verschaffen door tijdbesparing. Wij moeten het voorbeeld van Belgie niet volgen, zeide de heer van Zuylen. Maar waarop grondde zich dan de aandrang van de sprekers uit Rotterdam en Amsterdam, bij gelegenheid van het vorig ontwerp? Daarop, dat de handel niet zonder spoorwegen kan, dat wij anders de concurrentie met datzelfde Belgie niet kunnen volhouden. Is dat nu protectie, waar men geen subsidie geeft aan bijzondere personen, maar waar de Staat voor eigen rekening de zaak onderneemt. De Staat beschermt zich zelf bij die onderneming op eigen kosten. Hij herinnert zich niet bij eenigen schrijver het argument, dat hij bestrijdt, te hebben aangetroffen en hij bekent de theorie niet zoo zuiver te hebben bestudeerd, als misschien wenschelijk was. Maar hij herinnert zich toch een werk, waartoe hij met opzigt tot het beginsel van protectie verwijst, en wel naar het handboek over praktische staathuishoudkunde van professor Vissering. Deze beweegt zich op het praktisch terrein en niet van de theorie, en in zijne stellingen wordt dit betoog geleverd, dat het stelsel van protectie niets gemeens heeft met staatsspoorwegen. Die schrijver beweert wel op algemeene gronden, die wij allen toegedaan zijn, dat de Staat zich niet moet mengen in zaken, waar dit niet noodig kan geacht worden, maar dat ten deze alles afhangt van omstandigheden, en dan is de slotsom, dat protectie niets te maken heeft met staats-spoorwegen. Dat is dus de meening van dien kundigen practischen man. Z. Exc. zal zich in die beschouwing niet verder verdiepen, want hij gelooft, dat men ook uit dat oogpunt de wet veilig kan aannemen.

De MINISTER beantwoordt thans den heer Gevers Deynoot. Deze had ophelderingen gevraagd en bedenkingen gemaakt, ofschoon hij zich niet bepaald tegen het ontwerp had verklaard, en de Minister mag hier nog niet spreken over het amendement. Die spreker nu had het bezwaar geopperd dat de Minister van Binnenlandsche Zaken als reeds zoo veel te beheeren hebbende, door deze zaak met te veel werk zal worden overladen. Zijn ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken, die op dat bezwaar reeds geantwoord heeft, zal hem te goede houden, wanneer hij bij diens consideratien nog eenige voegt. En dan vraagt hij 1°. aan den geachten spreker uit 's Hage, of bij de geconcedeerde spoorwegen niet even veel werk zal te doen zijn, of daarbij niet evenzeer de plannen zullen moeten worden onderzocht; of de bestekken niet ook daarbij moeten worden nagegaan; of eindelijk niet hetzelfde toezigt moet worden uitgeoefend? Wat is er dus minder te doen bij geconcedeerde spoorwegen, dan bij staats-spoorwegen?

Ten tweede vraagt de Minister, of dit een argument is, om eene zaak, die op zich zelve nuttig is, achter te laten en of geconcedeerde spoorwegen niet veeleer zullen strekken om het personeel uit te breiden.

In de derde plaats wordt het argument weersproken door de ondervinding, waarop reeds de Minister van Binnenlandsche Zaken had gewezen, en daartoe herinnert de Minister nog nader het gebeurde met den Rijnspoorweg, die in zeker opzigt ook een spoorweg was, met dat verschil alleen, dat hij niet door den Staat is geholpen, maar alleen door de koninklijke beurs, en dat uit diens kas garantie is gegeven.

Eene vierde bedenking, die door den Heer van Bosse was gemaakt, was deze, dat dit ontwerp slechts twee handelswegen zou openen en niet drie zoo als het vorig ontwerp. De minister ontkent dit. Dit ontwerp opent juist vier wegen en wel Vlissingen, Rotterdam, Amsterdam en Harlingen. Hij treedt daarbij in eene vergelijking tusschen het vorig ontwerp en dit, ten aanzien van den transithandel en hij komt tot de slotsom, dat de transithandel grooter zal worden, naar mate er meer deuren zullen geopend worden en de wegen gemakkelijker zullen zijn gemaakt.

Eene tweede opmerking van dien geachten spreker en die ZEx. niet wel begrepen heeft, was deze, dat de Noord-Hollandsche Spoorweg niet op den voorgrond gesteld was in het belang van den waterweg. Het doel der regering is echter de groote handelssteden Rotterdam en Amsterdam beiden te helpen aan waterwegen. Daartoe zullen zij zoolang zij de eer hebben ministers te zijn, al het hunne in het werk stellen en hopen zij dan ook in dien zin later de noodige voordragten te doen; maar te gelijk ook is hun doel den Noord-Hollandschen Spoorweg van Noord-Holland niet te isoleren, hetgeen de hoofdstad zelve zeker niet kan willen.

De minister gaat thans over tot eenige financiele beschouwingen in het algemeen. Eene eerste bedenking was deze, dat bij dit ontwerp meer risico en minder waarde op den voorgrond zouden staan dan bij het vorige ontwerp. Hij hoopt aan te toonen, dat die eerste stelling niet juist is. Deze wet kost niet meer geld, maar integendeel minder, maar hij wil het gelijk stellen. Het beweren echter, dat deze wet meer risico en minder waarde zal opleveren, is zeer zeker ongegrond. Er zal minder risico zijn, want wat ik door het vorig ontwerp kon gedaan krijgen, zal ik nu zelf doen, terwijl ik in het vorig ontwerp alleen het toezigt had. Er kan dus geen risico bestaan. Maar ook het argument van „minder waarde" kan hij niet toegeven. Bij de discussie over de lijnen zal de ongegrondheid van dat argument volkomen blijken. Voorshands deelt hij mede, dat deze voordragt geeft 884 mijlen en de vorige wet 806 mijlen. De regering geeft dus 78 mijlen meer.

Ter verdere beantwoording van den Heer van Bosse stelt de minister op den voorgrond, dat men alleen moet spreken over de uitgaven voor spoorwegen en niet over al die andere uitgaven. Wanneer men het vorige ontwerp met het tegenwoordige vergelijkt, is de vraag: wat is voordeeliger, 100 millioen of 28 millioen met eene rente-garantie van 4½ millioen 's jaars. En wat is zekerder, iets wat bij de wet was bepaald of bij overeenkomst tusschen bijzondere personen. In de memorie van toelichting en in de memorie van beantwoording is overigens voldoende aangetoond, dat het plan der regering minder kost en de gronden daarvoor zijn niet aangetast.

Eindelijk is als bedenking te kennen gegeven, dat ten gevolge van het nieuwe plan, het Ministevie van Oorlog nu belangrijke en groote uitgaven zal moeten doen. Maar waaruit blijkt dit? Hij wil wel zeggen, dat dit misschien 1 millioen zal zijn, maar dat is wel geen object, dat hier in aanmerking kan komen met zoodanig plan. Hij gelooft dus, dat ook het financiele plan bij dit ontwerp genoegzaam aanbeveling verdient en hij meent bij deze gelegenheid het hierbij te kunnen bepalen.

De heer VAN NISPEN. Voor zooveel uit de niet duidelijk verstaanbare woorden des sprekers is op te maken, blijkt dat hij vóór het ontwerp gestemd is en het verre verkieselijk acht boven het vorige. De gang der redenering in verband tot de hoofdbeschouwing scheen deze: volgens dit ontwerp zullen wij beschikken over gelden die voorhanden zijn, en niet anticiperen op de toekomst. Dit ontwerp laat dan ook toe om bij minder gunstige financiele omstandigheden het werk te staken of te beperken. Nu zegt men wel dat de spoorweg-kwestie een twistappel is geworden, maar zij is het niet nu geworden; dit dagteekent van het ongelukkige oogenblik dat men het volk een algemeen spoorwegnet heeft vertoond. Daardoor zijn allerlei verwachtingen opgewekt; van toen af heeft men allerlei eischen en aandrang vernomen. De rente-garantie legt een band, krachtens eene overeenkomst waaraan onder alle omstandigheden *moet* worden voldaan, de aanleg van staatswege kan gelijken tred houden met 's lands financiele krachten. — Men heeft gesproken van *luxe* van lijnen, maar men moet niet vergeten dat hier sprake is van de voldoening aan een nationalen wensch; en bovendien behoort dat alles niet te gelijk te worden uitgevoerd; het is slechts een begin van hetgeen gaandeweg tot een goed geheel moet leiden. Ook vervallen hier de groote uitgaven voor de kostbare kunstwerken bij het vorig ontwerp voorgedragen.

De heer VAN VOORTHUIJZEN ziet niet zonder eenige bezorgdheid den zwaren last die bij dit ontwerp op de schatkist gelegd wordt, en gelooft dat dit ontwerp naauwelijks kan geacht worden in den geest van eene der beide Kamers te zijn. Het middel van subsidie was in beide Kamers gewild. Ook de aanvragers van concessiën, kwamen tot andere gedachten, want, na eerst garantie te hebben gevraagd, verklaren zij nu zich tevreden te zullen stellen met enkel subsidie. Te meer had hij van dit Ministerie verwacht, dat het tot genoemd middel de toevlugt zou nemen, omdat de heer van Hall het vorig ontwerp zoozeer heeft bestreden, en het denkbeeld geopperd om eene som tegen 5 pCt. uit te leenen aan soliede aanvragers. Zal ik nu echter daarom de wet bestrijden, vraagt spr. Op het punt der spoorwegen ben ik zeer toegevend. Ja, op dit oogenblik zelfs ben ik nog grooter voorstander van spoorwegen dan de Minister zelf. Nu de Regering aan staatsspoorwegen de voorkeur geeft, nu vraag ik is dit zoo in strijd met de denkbeelden der staathuishoudkunde, om dat te verwerpen? Neen, hij zou daardoor tegen het regtmatig verlangen der natie handelen. Maar bovendien, zijn staatsspoorwegen in strijd met de staathuishoudkunde? In de Memorie van Beantwoording is reeds een Fransch geleerde aangehaald; heden heeft de heer van Hall, de woorden van den hoogleeraar Vissering aangehaald; ook hij leest eenige zinsneden van dien zelfden schrijver voor, welke overigens in overeenstemming zijn met de meening van John S. Mill. Ook de hoogleeraar van Ackersdijk is van gevoelen, dat in de beschouwing van dit vraagpunt veel afhangt van den aard en de gesteldheid van het land en van de meerdere of mindere deelneming van de particuliere industrie. Moeten er hooge subsidien verleend, of hooge garantien verstrekt worden, dan is het beter dat de aanleg van staatswege geschiede. Uit een en ander blijkt dus dat onze staathuishoudkundigen, zoo al niet hartstogtelijk voor, toch zeer toegevend ten opzigte van staatsspoorwegen zijn. — Men heeft gewaagd van den omvang van het plan. Spreker herinnert hoe de heer van Hall het vorige op dien grond heeft bestreden als noodlottig voor onze financien, en dus zou men kunnen vragen: heeft hij zijne meening opgeofferd? of is hij tot het inzigt gekomen, dat het anders niet mogelijk is eene meerderheid te erlangen? of wel heeft hij meer geruststelling ten aanzien der financien dan vroeger? Ziet daar zoovele vragen, die spreker wenscht opgehelderd te zien. Hij haalt de woorden aan van den heer van Hall in de zitting van 4 November, die van grooten invloed op vele leden zijn geweest.

Zult gij, mijne heeren, kunnen besluiten dergelijke voorstellen aan te nemen? Zult gij daartoe kunnen besluiten op de aanprijzing van den Minister van Financien, wiens woorden in strijd zijn met zijne handelwijze? Op u rust dan de verantwoordelijkheid, niet op hem; gij neemt die verantwoordelijkheid op u door de aanneming van het wetsontwerp.

Spreker heeft beide plannen naauwkeurig onderzocht, maar moeite gehad, om in het tegenwoordige eene groote inkrimping te ontwaren. Hij hoopt dus op eene meer geruststellende verklaring des Ministers; want hij vat nog niet goed hoe de tegenwoordige Minister na de rede van 4 November dit plan heeft kunnen aanbieden. Spreker heeft, behalve deze nog eenige bedenkingen en eene vraag aan den Minister van Buitenlandsche Zaken te doen. Is de staatkunde van Europa zoo zeer veranderd, dat Pruissen ons thans meer genegen is dan toen? De heer van Hall heeft in zijne rede van 15 November jl. gewaagd van de houding van Pruissen ten onzen opzigte en gezegd: "Moet Pruissen ons voorschrijven hoe onze handelscommunicatien zullen zijn. Wie heeft het ooit gehoord, dat men omtrent zoo iets af moet hangen van den wil van een vreemd land? Hebben wij dan van Pruissen, wat den handel betreft, zooveel voor boven Belgie? Men heeft wel eens gemeend dat Pruissen groote voorliefde heeft voor Belgie. Maar dit daargelaten, eene Nederlandsche Regering moet Pruissen niet raadplegen. Bovendien, wanneer wij den weg tot Venlo leggen, dan zullen de Pruissische fabrieksteden wel aansluiten. Dit is niet alleen ons, maar ook haar belang." Nu vergelijkt spreker deze zinsnede met de volgende, voorkomende in de memorie van beantwoording der tegenwoordige voordragt, alwaar hij leest: "Is nu de directe aansluiting langs Nijmegen met Kleef en Crefeld door het aannemen der Kuilenburgsche lijn onmogelijk geworden, dan loopt men gevaar, althans voor een geruimen tijd, de aansluiting van de Zeeuwsch-Limburgsche lijn aan de Pruissische spoorwegen in de rigting van Venlo-Veerssen te moeten missen. Tot nu toe althans heeft de Pruissische Regering zich ongenegen getoond, die aansluiting te bevorderen zoolang de doortrekking van den Crefeld-Kleefschen weg over Nijmegen naar Arnhem of naar Wamel tegenover Tiel, niet verzekerd is. Nog zeer onlangs heeft zij dit op officiele wijze aan de Nederlandsche Regering kenbaar gemaakt." Nu vraagt spreker: vanwaar die verandering van zienswijze? Ten slotte zegt hij, dat zijn doel was om de Regering in de gelegenheid te stellen van ophelderingen te geven; hij hoopt dat de loop der beraadslagingen zoodanig zal zijn, dat de verbeteringen in deze wet gebragt van dien aard zullen zijn, dat hem de onaangename pligt zou bespaard worden om deze voordragt af te stemmen.

De heer IJSERDA herhaalt ook nu, dat hij een groot voorstander is van spoorwegen; daarom wenscht hij ze niet langer op papier, maar in werkelijkheid; hij wenscht die zeker en tevens zoo goedkoop mogelijk, te verkrijgen. Wanneer hij de tegenwoordige voordragt nu aan deze beide vereischten toetst, dan verklaart hij daarvoor geen enkelen waarborg aan te treffen; maar alles moet aanmerken als eene zeepbel, waarmeê kinderen zich aangenaam in de lucht vermaken.

Hij vindt hier geen waarborg voor zekerheid. De aanleg van spoorwegen zal afhankelijk zijn van de voorschotten uit de Oost-Indische baten, die alleen voortvloeijen uit de goede prijzen van de gouvernementsproducten, niet uit de meerdere producten, integendeel; maar wie waarborgt ons dat de prijzen, die wij thans daarvoor bedingen, immer het tegenwoordige hooge standpunt zullen behouden; is het niet hoogst waarschijnlijk, dat in deze, gelijk in alle andere handelsartikelen, eene prijsverlaging, zij het dan ook voor een korten tijd, eenmaal zal plaats hebben? Men denke toch slechts aan den snellen vooruitgang van de beetsuikerfabricatie, ten gevolge der hooge prijzen van de rietsuiker.

Men denke aan geldcrisis, oorlog of anderzins. Wie zal kunnen vooruitzeggen dat geene misoogsten of onlusten op Java te eenigertijd de productie aanzienlijk zullen verminderen? Alles hangt dus af van wisselvallige en onzekere kansen. Doch gesteld dat wij de groote Oost-Indische baten blijven behouden, wie verzekert ons dat Nederland zelf zich immer over welvaart zal mogen verheugen, dat geene rampen, van welken aard ook, welke God verhoede, onzen vaderlandschen bodem zullen treffen en die gebiebend zullen vorderen, die baten te gebruiken om in de dringende behoeften van Nederland te voorzien? Ook dan zal de aanleg van spoorwegen voor eenige jaren moeten gestaakt worden, juist wanneer de voortzetting en voltooijing allernoodzakelijkst zal zijn, ten einde voor het bezit van die wegen een middel te meer te hebben tot opbeuring en wedergeboorte van onze geschokte welvaart. Men zegge niet, dat volgens het wetsvoorstel, jaarlijks 10 millioen ten minste voor de spoorwegen op de begrooting moet worden nitgetrokken; men weet toch dat voor de uitgaven op de begrooting ook de middelen moeten worden aangewezen. En wie zou, bij een geteisterden toestand, den moed hebben de gewone middelen met zulk een aanzienlijk bedrag te bezwaren. Te regt zeide de tegenwoordige President van het Ministerie, in zijne rede van 15 Nov. jl., "het geld is een dommekracht." De overtuiging daarvan zou men ook erlangen, in omstandigheden als Spreker zoo even geschetst heeft; dan zouden de spoorwegen moeten wijken voor den drang des oogenbliks. En dan zouden enkele lijnen, brokstukken van het geheel, doelloos in het land liggen verspreid.

De voordragt geeft Spreker ook geen waarborg van minkostbaarheid. Wel betoogt de Regering in de Memorie van Toelichting dat de Staat goedkooper spoorwegen aanlegt dan particulieren, doch in het Voorloopig Verslag dezer Kamer wordt juist het tegenovergestelde aangetoond, en mede gestaafd door cijfers uit officiele staten. Er heerscht dus in dezen strijd van meening, en zonder nu te willen onderzoeken aan welke zijde hier de waarheid ligt, komt het Spreker toch onverklaarbaar voor, dat de Regering niet beproefd heeft om door het uitlokken van de particuliere nijverheid, bij openbare en vrije mededinging, het overtuigend bewijs te leveren, op welke wijze spoorwegen in ons land het voordeeligst te verkrijgen zijn, van wege den Staat of door vereeniging van particulieren. Spreker wenschte die poging ook vooral om de verantwoordelijkheid, zoowel van de Regering als van de vertegenwoordiging; het is toch niet onverschillig of er eenige millioenen meer of minder zullen worden uitgegeven; de staatskas is geen particulier eigendom, waarover vrijelijk kan beschikt worden; het is de beurs der gezamenlijke ingezetenen, waaruit niets eerder en niets meerder mag genomen worden dan volstrekt noodig blijkt te zijn. Neen, wanneer het zulk eene aanzienlijke uitgaaf als deze geldt, die, behalve de millioenen, vereischt voor emancipatie, verbetering van waterwegen, defensiewezen en oorlogsmaterieel, misschien alleen 120 millioen zal bedragen, dan dunkt Spreker moeten de Regering en de vertegenwoordiging althans de zekerheid hebben, dat op geene voordeeliger wijze in die behoeften kan voorzien worden. — Bovendien is Spreker de meening toegedaan, dat de Staat zoo min mogelijk zelf, maar zooveel mogelijk door anderen moet laten doen, den particulieren ondernemingsgeest moet prikkelen. Eerst wanneer het onwederlegbaar blijkt, dat de bijzondere ondernemingsgeest te kort schiet, vangt zijne taak aan. Daarom zal hij gaarne ondersteunen het amendement, dat die strekking zal hebben, als z. i. de meest nationale weg om zeker, spoedig en goedkoop spoorwegen te erlangen. Het uitstel zal ook in der daad luttel of niets beteekenend zijn. Hij is gedachtig aan het *quid quis agis, prudenter agas, et respice finem.*

De heer WINTGENS beschouwt de tegenwoordige beraadslagingen als eene voortzetting van die van November j. l. Uit dien hoofde zal hij in geene herhaling treden van hetgeen hij destijds gezegd heeft, maar alleen het standpunt aanwijzen van waar hij dit ontwerp beoordeelt. Zoo zeer als iemand gevoelt ook hij de zware verantwoordelijkheid die in deze op allen drukt. De vertegenwoordiging staat toch hier tegenover een groot nationaal belang, dat wij moeten trachten te bevorderen, en waarop de natie aanspraak maken mag. Maar de vertegenwoordiging moet ook de overtuiging erlangen, dat het spoor, hetwelk de Regering voorstelt te betreden, het ware belang der natie zal verwezenlijken en haar schenken waarop zij regtmatige aanspraak maken mag. Ook hij zal bij de behandeling van deze aangelegenheid alle politieke beschouwingen ter zijde stellen, die het vraagstuk niet mogen beheerschen dat ons thans bezig houdt. Het moet alleen de vraag zijn, of het aanhangig ontwerp een goed plan bevat, en of het tot bevrediging van de wenschen des lands strekken zal. Men is het eens dat er spoorwegen moeten komen, dat Nederland ten deze ten achteren is, en den verloren tijd moet inhalen. Maar nu gelooft hij niet dat dit ontwerp tot aanbeveling strekken kan voor hen die het willen aannemen om maar spoorwegen te verkrijgen. De verklaring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, dat het vruchteloos beproefd is, om door de particuliere industrie spoorwegen daar te stellen, kan hij voor de eer der natie niet beamen. Hij is nog niet overtuigd dat dit eene onmogelijkheid zijn zou, en dat het gebleken is, dat bijzondere ondernemingen onmagtig zouden zijn. Dat de particuliere industrie ten deze niet meer is opgewekt, zoo in druk gekomen is, wijt hij alleen daaraan, dat men jaren achtereen het stelsel van bijzondere ondernemingen heeft onderdrukt. En ten bewijze daarvan beroept hij zich op de ontvangst die aan sommige aanvragers is te beurt gevallen, vooral op het adres van de heeren Suermondt c. s., die bij de Kamer teregt hebben geklaagd dat zij van de Regering niets anders dan grievende miskenning hebben ondervonden. Er waren wel degelijk kapitalen voorhanden en beschikbaar, maar men heeft den geest der natie verdoofd, zoodat er teregt klagten tegen de Regering zijn opgegaan. Als dit nu zoo is dan is ook het standpunt aangewezen dat de vertegenwoordiger moet innemen; dan moet men nog eenmaal en voor het laatst den weg der particuliere ondernemingen beproeven; anders zou men niet verantwoord zijn voor de eer en het belang der natie; dan zal het blijken of de particuliere nijverheid inderdaad niet bij magte is om in die behoefte des lands te voorzien. Mogt men dan ontwaren dat die proef, eerlijk genomen, niet gelukt, dan is het tijd niet langer te dralen, maar de spade in den grond te steken. Die weg kan worden ingeslagen al is er ook nog geen wet nopens de bijzondere concessiën. Ook in Frankrijk heeft men dien met goed gevolg bewandeld. Hij verlangt dit des te meer, omdat de groote lijnen die thans hier te lande bestaan, aan bijzondere ondernemingen toebehooren, en nu zullen volgens dit ontwerp andere lijnen door den staat worden aangelegd en geëxploiteerd. De zaak is dus hier gepraejudiceerd. In dien stand van zaken is hij niet verantwoord zoolang niet op loyale wijs eene laatste proeve worde genomen, of de aanleg van spoorwegen in Nederland aan de particuliere nijverheid kan worden toevertrouwd.

De heer DUYMAER VAN TWIST zal ook niet in politieke beschouwingen treden. Dat de Minister van Financien, het hoofd van het kabinet, dit niet heeft gedaan, daarvoor kan deze gewigtige gronden hebben. Alleen zal spreker zeggen dat het hem voorkomt dat hetgeen anderen gisteren daarover in het midden gebragt hebben, niet is wederlegd. Hij stelt zich de vraag voor of de behoefte aan spoorwegen in Nederland zoo groot is,

dat daarvoor uit 's Staatskas groote offers moeten gebragt worden, en of de zekerheid bestaat dat de particuliere krachten, immers vooreerst, niet voldoende zullen zijn om in die behoefte te voorzien. Herinnerende wat hij in November jl. gezegd heeft, verklaart hij zich ook nu bereid voor dat doel aanzienlijke offers uit de Staatskas te brengen, al ziet hij daarin ook financiele bezwaren voor de toekomst. Die bezwaren acht hij evenwel minder, dan niet te voldoen aan eene nationale behoefte. Hij stelt daarbij echter twee voorwaarden: 1°. Dat men trachten moet de minst mogelijke offers aan de Staatskas op te leggen; en 2°. dat men de meest mogelijke zekerheid moet hebben dat werkelijk aan de behoefte van spoorwegen zal worden voldaan. Wat het eerste punt betreft, brengt hij in het geheugen terug de bestrijding van het vorig ontwerp door het toenmalig lid uit Hoorn. Nu is het toch wel duidelijk, dat dit ontwerp, dat meer lijnen geeft, niet minder geld zal kosten. En nu heeft men wel voorloopig in plaats van bruggen stoomvlotten gesteld, waardoor de uitgaven zijn verminderd, waardoor men voor het oogenblik eene besparing heeft gemaakt, maar het is toch te voorzien dat men zich op den duur met die vlotten niet zal vergenoegen. Hij geeft het toe, dat de vraag of staatsspoorwegen duurder zijn, onzeker is; maar hij houdt het wel voor zeker, dat het voor den Staat bezwarender is om in korten tijd aanzienlijke sommen uit te geven dan subsidie of rente-garantie voor een minder bedrag over een langer tijdperk. Hij acht het evenzeer zeker, dat bij geconcessionneerde spoorwegen voor den Staat geen risico is voor misrekeningen. Aangenomen wat het vroegere lid uit Hoorn zeide, dat alle berekeningen in dat opzigt falen, zullen dan de voorgestelde wegen op dien regel eene uitzondering maken, waarvan de ramingen toch dezelfde zijn, opgemaakt door dezelfde ambtenaren waarvoor men in November jl. voor misrekening waarschuwde. Daarbij voegt zich nu nog al de omslag van de administratieve bemoeijingen die aan staatsspoorwegen verbonden zijn. Wel heeft men de exploitatie van eene nader vast te stellen wet afhankelijk gemaakt, maar in de gewisselde stukken ligt toch ten grondslag: exploitatie van staatswege. Naar zijn oordeel heeft dat artikel nopens de exploitatie geene andere strekking dan om ons in twee stappen, in plaats van een, te brengen op den weg dien de Regering wil inslaan. Maar nu het tweede punt. Bestaat er zekerheid dat de behoefte aan spoorwegen zal worden vervuld? Hij kan niet aannemen dat de ondervinding heeft bewezen dat men ten opzigte van particuliere ondernemingen niets dan teleurstellingen ondervindt. Het is waar, er zijn concessien gegeven en geene dier concessien heeft ons spoorwegen bezorgd, maar bij geene dier concessien waren subsidien verstrekt. De eerste concessie met subsidie maakte het onderwerp van het vroegere wetsontwerp uit. Nu beweerden sommigen dat de concessionarissen geen geld zouden verkrijgen, terwijl anderen het tegendeel beweerden. Nu is dit zeker, dat de ondervinding niets heeft bewezen en ook niets heeft kunnen bewijzen. Als het ontwerp wet ware geworden en de concessionarissen hadden geen geld kunnen verkrijgen, dan eerst had de ondervinding geleerd. Men verlieze daarbij niet uit het oog dat de meerderheid der Kamer steeds ongunstig over staatsspoorwegen heeft gedacht, en dat het ook volstrekt niet is bewezen dat de Eerste Kamer uit een tegenovergesteld gevoelen de vroegere voordragt heeft afgestemd. Zoo nu de ondervinding dan niet bewezen heeft dat het concessie-stelsel ons geene spoorwegen zou bezorgen, geeft dit ontwerp dan de zekerheid dat wij er daardoor wel zullen verkrijgen? Naar zijne overtuiging nog veel minder. Er zullen jaarlijks minstens 10 millioen tot dat einde worden besteed. Maar zullen die er zijn? En als zij er niet zijn, wie geeft dan de verzekering dat met de uitvoering der werken zal worden voortgegaan? Welk ander middel zal er dan overblijven om die te verkrijgen, dan het aangaan eener geldleening? Intusschen, de Regering wil geene geldleening voor de spoorwegen sluiten. Wat baat dan eene wet, waarin een uitgebreid net wordt ontwikkeld, waarin bepaald wordt dat men op acht plaatsen te gelijk zal aanvangen, als men niet de stellige zekerheid heeft, dat men door Staatsspoorwegen aan te nemen spoorwegen verkrijgen zal? *En résumé*, hij erkent de behoefte van spoorwegen volkomen. Hij is bereid daartoe groote offers te brengen, maar hij moet de overtuiging erlangen dat het doel niet op voordeeliger wijs is te bereiken, en bovenal dat men door het brengen van die offers werkelijk spoorwegen zal erlangen.

De heer VAN BOSSE beantwoordt den Minister van Financien, vooral daar deze hem op het einde der zitting van gisteren niet juist schijnt te hebben begrepen. Die Minister heeft een gunstigen indruk van de discussie van gisteren opgedaan, voor zooveel de beschouwing van Staatsspoorwegen betreft. Het zal weldra blijken of die indruk de juiste was, daar vele leden even als hij van meening waren, dat het doelmatiger ware om dat beginsel eerst bij een der artikelen van het ontwerp ter sprake te brengen. Hij twijfelt er ook aan, of men met den aanleg der wegen zal kunnen ophouden als eenmaal die aanleg aangevangen is. Spr. treedt ook nu in eene vergelijking van de kosten van het tegenwoordige met die van het vorige plan, in verband met de andere ontwerpen, die het vorige Kabinet en ook het tegenwoordige verder heeft. Door de Regering is in de gewisselde stukken als toekomstige bate voor de schatkist gebragt de opbrengst van spoorwegen, maar zoo ver die strekken zullen om het transito-vervoer te vermeerderen, zullen zij niets of zeer weinig opbrengen. Hij gelooft dus dat die opbrengst der spoorwegen te hoog is berekend. Bij de vergelijking tusschen dit met het vorige plan, zegt hij, dat hij zich overtuigd hield dat de vroeger voorgedragene rente-garantie nooit het hoogste cijfer zou hebben bereikt. Al zijne berekeningen steunen op de opgaven die de Regering zelve in de gewisselde stukken heeft medegedeeld. Hij beroept zich daarbij op de uitgaven, welke nog zullen moeten geschieden voor de verbetering van de waterwegen, voor het Kanaal van Zuid-Beveland, voor de haven van Vlissingen, voor het herstel der Willemssluis en het Noord-Hollandsch Kanaal, voor de uitgaven voor het defensie-wezen, zoowel die van 6 millioen, waarop de Minister van oorlog de aandacht gevestigd heeft, als die welke het gevolg van de spoorwegen zijn zullen. Bij zijne berekening neemt hij in aanmerking het rente-verlies, dat de Staat door de aanwending van zoo vele kapitalen zal ondergaan. Op grond van een en ander houdt hij vol, dat hem de financiële plannen van de tegenwoordige Regering duurder zijn dan die van de vorige. Maar al liet hij dat alles ook in het midden, en al sloeg hij uitsluitend het oog op de spoorwegen, dan overtreft het tegenwoordig plan het vorige verre in kostbaarheid. Wanneer hij nu aan de eene zijde het vorige ontwerp legt en aan den anderen kant eene kapitale uitgave in 10 jaren tijds, dan vraagt hij, wat gevaarlijker is voor de financien van den Staat, als men den Staat oplegt gedurende 10 jaren 10 à 12 millioen te leveren, of gedurende eene reeks van jaren een veel geringer bedrag. Daarbij vreest hij dat, zoo de opbrengst van de belastingen toeneemt, men wederom spoorwegen en nog eens spoorwegen door den Staat aangelegd, zal verlangen, zoodat alle denkbeeld van afschaffing of vermindering van lasten geheel op den achtergrond zal worden geschoven. Ten slotte maakt hij de gemoedelijke waarschuwing van het voormalig lid uit Hoorn tot de zijne; die woorden hebben op hem indruk gemaakt, en hij vertrouwt, dat de voorzigtigheid niet door de Kamer uit oog zal worden verloren.

De heer HEEMSKERK Az. wenscht, dat deze Kamer het geluk mag hebben een volkswensch te bevredigen. Die wensch naar een behoorlijk spoorwegstelsel is levendig bij de natie. Hij wijst op het voorbeeld van het buitenland. Hij doet uitkomen, dat spooorwegen zijn aangelegd in Rusland, met groote opofferingen, zelfs in het arme Zweden en ook in Portugal. En in Nederland heeft men tot dusverre nog geene andere vruchten van zijnen bloeijenden financielen toestand dan de afschaffing van belastingen, waarover hij zich verheugt, en de amortisatie van schuld. Nu is die amortisatie zeer zeker eene wenschelijke zaak; maar de natie wil ook eens wat zien van al de schatten, waarin wij ons verheugen en waarvan zij in de officiele stukken zoo veel leest. In den stand van zaken, zoo als die nu is, gelooft hij, dat het best is staats-spoorwegen aan te leggen. Hij is daar niet voor in het algemeen, maar hij is er voor *in Nederland* en in 1860. Het beweren, dat de aanleg op staatskosten duurder is dan door particulieren, wordt in het algemeen door de ondervinding niet bevestigd. Hij beroept zich ook op een Engelsch schrijver, die niet houdt van tusschenkomst van het gouvernement, maar die toch van oordeel is, dat, als het gouvernement de stamlijnen had aangelegd, dit veel beter ware geweest. Hij gaat de cijfers en de bijzonderheden van het Engelsche spoorwegstelsel na, waarvan het resultaat is, dat de staat dáár goedkooper heeft gebouwd dan de particulieren. Buitendien, bij particuliere maatschappijen gaat veel te loor. Men denke aan de uitkeeringen voor het leenen van handteekeningen van mannen van eenigen financielen of politieken naam; men denke wat de geldmarkt moet trekken; men denke aan de pleizier-actien; men denke wat er met de uitgifte van actien gebeurt en hoe daaraan agiotage en tripotage meestal niet vreemd zijn. Maar, vraagt men, kan de Nederlandsche nijverheid de wegen niet daarstellen? Hij meent daarom niet, omdat het schier onmogelijk is kapitaal te krijgen. En waarom? omdat de markt overvoerd is met spoorweg-actien. De spreker ontleedt vervolgens in korte trekken de aanvragen Bredius en Montauban en heeft, wat de eerste betreft, de stukken bij den notaris van Waning ingezien. Hij moet erkennen, dat de aanvragen afkomstig zijn van hoogst honorabele firma's; maar toch blijkt er, dat alle mogelijke concurrentie voor materialen is uitgesloten en men zich voorbehoudt alle winsten op het ijzer en het hout. Ten slotte verklaart hij zich bereid het ontwerp aan te nemen, doch heeft hij nog eenige bedenkingen: 1°. is hij, wat de internationale gemeenschap betreft, nog niet volkomen gerust; 2°. betreurt hij, dat vooral art. 3 in de wet is gekomen. Als men al op zoo vele plaatsen te gelijk de lijnen zal aanvangen, zal men, vreest hij, zeer vele moeijelijkheden ondervinden.

De heer OLIVIER had geen voornemen zich in de algemeene beschouwingen te mengen; maar nu hij door den Minister van Finantien uit zwijgen goedkeuring heeft hooren afleiden, nu kan hij niet nalaten met een enkel woord zich in deze discussien te begeven. Men verlieze toch niet uit het oog, dat het hier niet de vraag is, of spoorwegen zullen komen, maar of zij door den Staat dan wel door particulieren zullen worden aangelegd? Hij wil met den heer van Twist die kwestie niet absoluut beslissen, en hij is met hem van oordeel, dat er omstandigheden kunnen zijn, dat *wel* zekere lijnen door den Staat zullen moeten worden aangelegd, maar *niet*, dat een geheel spoorwegnet van Staatswege worde uitgevoerd. Zoodanigen aanleg acht hij hoogst verderfelijk voor onze constitutionnele instellingen, hoogst verderfelijk voor onze financien.

Hoogst verderfelijk, zegt hij, voor onze constitutionnele instellingen. Telken jare zal de vraag over de spoorwegen aan deze vergadering worden onderworpen; telken jare zal deze vergadering moeten beslissen, waar en hoe men met de werken zal voortgaan, en dan zullen die spoorwegen een middel kunnen worden tot bestraffing van hen, die het met de Regering niet eens zijn, of tot belooning van de zoogenaamde welgezinden. Hij zegt dat niet met het oog op personen; maar aan geen bestuur ter wereld wil hij die magt toekennen. Daarvan vreest hij demoralisatie, en hij wijst op het voorbeeld van Frankrijk vóór 1848, hoe men daar de staats-spoorwegen heeft gebezigd, om dwang uit te oefenen, zoowel jegens de kiezers als jegens de verkozenen.

Hoogst verderfelijk acht hij deze voordragt ook voor het financiewezen. Door deze voordragt toch zullen de baten van den Staat vele jaren worden geabsorbeerd. Volgens de Memorie van Toelichting zelve valt in lang aan geene andere openbare werken te denken, valt niet te denken aan de afschaffing der belastingen, al tasten vele ook de nijverheid in hare ontwikkeling aan. Wie waarborgt ook, dat de koloniale baten even mild zullen blijven vloeijen als thans? Daarenboven, men denke aan de klimmende behoeften in onze overzeesche bezittingen, men denke aan de toenemende ontwikkeling in ons eigen land. Zullen wij jaarlijks al die sommen alleen voor staats-spoorwegen toestaan? Maar er is nog meer. Ziet men in den toestand van Europa geene verandering te gemoet? Is men er zeker van, dat deze ons niet zal treffen, op ons niet zal terugwerken? Is men er zeker van, dat de toestand van het buitenland op het rustig genot dier sommen van geenen invloed zal zijn? Daarbij komt nog, dat de associatie-geest gedurende vele jaren aan banden zal worden gelegd, dat al de nadeelen, die andere aan particulieren zouden worden geweten, thans op rekening van den Staat zullen komen. Ook hij acht het onvermijdelijk, dat exploitatie met aanleg zal te zamen gaan. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft in zijne rede wel gezegd, dat dit niet in zijne bedoeling lag, maar de Memorie van Toelichting is met de woorden des Ministers in strijd, en uitdrukkelijk op exploitatie gegrond. En dat kan ook niet anders. Immers meent men, dat door art. 4 der wet de exploitatie overbodig zal worden? Geenszins. Art. 4 is slechts het middel tot uitstel, en men zal er ten slotte toe moeten komen. De Regering drukt alleen de hoop uit, dat er zich wel maatschappijen zullen voordoen, aan welke de exploitatie zal kunnen worden opgedragen. Maar op welken grond? En zullen deze niet groote waarborgen willen hebben, zekerheid verlangen dat alles zal worden aangelegd? Ook vreest hij, dat eenmaal met staats-spoorwegen aangevangen, en wel aangevangen op acht punten te gelijk, volgens de latere wijziging in het voorstel gebragt, het einde daarvan niet te voorzien zal zijn. Dan zal het de Regering niet mogelijk vallen op te houden; dan zal de aandrang tot nieuwe spoorwegen steeds grooter worden, en dan zal men dezelfde argumenten bezigen als thans, en zich op deze beslissing beroepen. Hij vraagt, of dan eerst de natie door schade wijs gemaakt moet worden? Dat is de weg niet, dien hij wenscht ingeslagen te zien; zijn gevoelen is, dat de Staat die werken moet aanleggen, welke particulieren niet bij magte zijn aan te leggen, maar het overige moet door de particuliere industrie worden aangelegd, hetzij met of zonder geldelijke ondersteuning. Maar, heeft hij gehoord, de ondervinding heeft geleerd, dat het concessie-stelsel zulke groote teleurstellingen heeft verwekt. Hij moet daarop antwoorden, dat de bestaande spoorwegen allen zijn particuliere ondernemingen, en wat betreft de spoorwegen waarvan thans sprake is, men heeft eene proef gedaan, maar de proef is nog nooit zuiver genomen. Men heeft onderhandeld in plaats van eerst eene wet op de concessien aan te bieden. Indien die wet ware aangeboden, dan zouden wij verder zijn dan thans. De Regering heeft veel beloofd, maar spr. vreest dat ondanks die belofte van spoorwegen, thans minder zal komen dan ooit. Deze voordragt biedt geene de minste zekerheid aan dat op de voorgestelde wijze de wegen zullen tot stand komen. Er worden ja beloften gedaan, maar men zal ze niet kunnen verwezenlijken.

De MINISTER VAN FINANCIEN neemt het woord op om twee aanmerkingen te bestrijden: eene van den heer Olivier, eene andere door den heer van Bosse geuit, en welke hem persoonlijk betreft.

De heer Olivier beschouwt deze voordragt als verderfelijk voor onze constitutionele instellingen, maar de Minister wil opmerken dat in Belgie staatsspoorwegen zijn aangelegd, terwijl men evenwel niet kan zeggen dat de Belgische natie zoo achterlijk is in hare constitutionele instellingen. Neen, men zou kunnen zeggen dat met het constitutioneel beginsel niets groots wordt ten uitvoer gebragt, maar die bewering is hij zoo gelukkig te kunnen weerspreken, juist door te wijzen op het voorbeeld van Belgie.

De heer van Bosse heeft er behagen in geschept de redevoering door den Minister in het vorige jaar als lid dezer Kamer gehouden, te stellen over de rede dezen morgen door hem uitgesproken, maar hij heeft vergeten in deze het verschil van standpunt in aanmerking te nemen. (De Minister ziet met genoegen dat hij de lachspieren van vele leden heeft gaande gemaakt, en dit is een bewijs dat het hem heeft mogen gelukken te midden eener zoo ernstige zaak den leden eene aangename afleiding te hebben kunnen geven; maar of deze houding overeenstemt met de waardigheid dezer Vergadering, moge zij zich zelve verantwoorden). Hij zeide dan dat *het* standpunt waarop men het plan van 1859 moest beschouwen, geheel verschillend is van dat waarop men zich stellen moet bij de beoordeeling van het tegenwoordige plan. Wat de Minister in het vorige jaar heeft gezegd, is op het tegenwoordige plan niet van toepassing, en hij verwijst ten dien opzigte èn naar zijne eigene redevoering in het vorige jaar gehouden, èn naar hetgeen heden morgen zoo grondig door den heer van Nispen is in het midden gebragt.

De heer ELOUT VAN SOETERWOUDE zal niet over deze voordragt spreken, maar hij neemt deze algemeene beraadslagingen waar, om den Minister van Binnenlandsche Zaken te verzoeken overlegging van een rapport betrekkelijk de raming van kosten der lijn Vianen-Gorinchem met inbegrip der brug over laatstgemelde stad. Het belang dezer lijn noopt hem daaromtrent nadere inlichtingen van den Minister te vragen. Waarop de Minister van Binnenlandsche Zaken verklaart dien spreker gaarne te willen beantwoorden indien de beraadslagingen zijn gevorderd tot het artikel dat betrekking heeft tot de rigting der lijnen, daar hij ook de andere bezwaren die door de leden zijn gemaakt bij de daartoe betrekkelijke artikelen wenscht te bespreken, welke weg hem voor den rigtigen gang der discusien het doelmatigst toeschijnt. — De heer Elout is teleurgesteld van den Minister een ontwijkend antwoord te hebben verkregen, en hij blijft thans bij zijne vraag persisteren; waarop de Minister van Binnenlandsche Zaken andermaal antwoordt dat dit rapport een onderwerp van overwegingen zal uitmaken, of hij het vatbaar acht voor de overlegging welke vorige spr. verlangt. Is hij overtuigd dat zich niets tegen die overlegging verzet, dan zal hij niet aarzelen aan het verlangen van den spr. te voldoen. — De heer Duymaer van Twist wenscht deze gelegenheid aan te grijpen om te wijzen op het groote belang van deze kwestie. Indien de brug over Gorinchem kon worden gelegd, dan waren de belangen van Amsterdam en Rotterdam, en indien hij zich niet bedriegt, ook van de residentie bevredigd; dan was tevens geëcarteerd het plan om bruggen te leggen over Rotterdam en Dordrecht, dan waren eindelijk de belangen der scheepvaart gewaarborgd. Hij dringt er op aan dat deze kwestie worde overwogen met de zorg die zij vereischt. Het is uit het rapport der ingenieurs die de bruggen in het buitenland hebben nagegaan, gebleken, dat op moeijelijker plaatsen bruggen zijn gelegd, bijv. de brug over de Weichsel. Hij acht het van belang dat daarin ook worde onderzocht in hoe verre de brug over Gorinchem zou kunnen worden daargesteld.

De heer VAN NISPEN wenscht even op te nemen hetgeen door den heer Olivier is gezegd, die dit wetsontwerp heeft bestreden, uithoofde ook van de verderfelijke gevolgen die hij daarvan wacht op ons constitutioneel stelsel. Spreker heeft in zijne eerste rede niet bedoeld, dat telken jare in deze Vergadering werd teruggekomen op de zaak van de spoorwegen, en dat men die gelegenheid zoude te baat nemen om op de leden pressie uit te oefenen. Spreker heeft alleen gewezen op het groote voordeel dat in dit ontwerp is gelegen, dat met den aanleg der staatsbanen zal worden voortgegaan, naarmate de benoodigde geldmiddelen in de schatkist zullen voorhanden zijn.

De heer VAN HEUKELOM wenscht van deze algemeene beraadslagingen gebruik te maken, om mede eene vraag te doen aan den Minister van Binnenl. Zaken. Over het voorstel zelf zal hij niet spreken. Hij is nog steeds hetzelfde gevoelen toegedaan, als hij in de zitting van 5 Nov. jl. heeft ontwikkeld. Hij bepaalt zich alzoo tot de vraag aan den Minister, welke zijne voornemens zijn met de doorgraving van Holland op zijn smalst, van welke verbetering hij meer voordeel verwacht dan van den aanleg van een spoorweg naar het Nieuwe-Diep. Nadat deze zaak reeds tot eenige rijpheid is gekomen en aan deze Vergadering reeds een voorstel werd aangeboden, maar nadat daarover verder niets is gehoord, wenscht hij hieromtrent 's Ministers gevoelen te kennen.

De heer VAN BOSSE moet alleen het woord opvatten, om zijn vroegeren ambtgenoot van Binnenl. Zaken te verdedigen tegen de beschuldiging, alsof aan hem te wijten zoude zijn dat van deze zaak niets is gekomen. Die schuld treft alleen vroegere regeringen. De concessie was reeds gereed, maar de concessionarissen hebben zich, toen de zaak haar beslag zoude krijgen, teruggetrokken. Hij moet dus opkomen tegen de assertie door den laatsten spreker tegen de vorige Regering gerigt, omdat zij niet is verdiend.

De heer VAN HEUKELOM antwoordt, dat het zijne bedoeling volstrekt niet was eene blaam op de vorige Regering te werpen, integendeel, zij was het die de zaak tot dien graad van rijpheid heeft gebragt. Hij stemt met den vorigen spreker in, dat het uitstel, dat deze zaak heeft geleden, aan vroegere regeringen moet worden geweten.

Geen der leden meer het woord vragende, worden de algemeene beraadslagingen gesloten en zal morgen tot de behandeling der artikelen worden overgegaan, aan te vangen met art. 1, waarop verschillende amendementen zijn voorgesteld.

De zitting wordt daarna tot morgen gescheiden.

GEDRUKT TER DRUKKERIJ VAN HET ALGEMEEN HANDELSBLAD.